

Driemaandelijks tijdschrift - Achtste jaargang - nr. 8 - september 2008
Afgiftekantoor: Antwerpen X - P409123

jazzmozaïek

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

15
jaar
BJO

15 jaar JazzLab Series
30 jaar Jazz Hoeilaart

Zomerfestivals in beeld
Jazz Brugge
Motives Festival

Columns

Jazzkriebels: Jerry Aerts
Third Stream Music (3)

Nieuw op cd
Muziektheorie
Muziekmozaïek-nieuws
Muziek en Recht
Laatste Noot

foto: © Jos Knaepen

Brussels Jazz Orchestra

mm
muziekmozaïek

Verantwoordelijke uitgever en afzendadres:
Peter Heyndrickx • Wijngaardstraat 5 • 1755 Gooik

www.jazzmozaiek.be

JAZZ HOEILAART T2008

24/09 - 27/09

WWW.JAZZHOEILAART.BE

TOOTS
THIELE
MANS

LADY
LINN
& HER MAG
NIFICENT
SEVEN

SIX JAZZ
HOEILAART
FINALISTS

PHILIP
CATHE
RINE
SOLO

TUTU
PUOA
NE QU
ARTET

info: 02 532 38 90 || info@jazzhoeilaart.be || www.jazzhoeilaart.be || tickets: 02 657 31 79 || info@debosuil.be || www.debosuil.be

vu, Peter Heyndrickx, Muziekmozaiek - Wijn en raaistraat 5 - 1765 Gooik - www.vorm.atban.be

Met steun van de
Vlaamse Regering

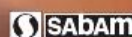
Nationale Loterij
creëert kansen

HEVOS

De Streekkrant

Onlangs zei **Jef Neve** in De Standaard: "Typisch voor jazzmuzikanten is wel dat ze een grote familie vormen, omdat ze zo vaak in wisselende projecten spelen". Niets is minder waar. Het is dan ook een feit dat de meeste van deze muzikanten geen organisatie of boekingskantoor achter zich hebben.

Het opzetten van een organisatie, die de band promoot en meer armslag geeft, is niet vanzelfsprekend, gezien de meeste groepen een vrij kort bestaan leiden of zelfs occasioneel samengesteld worden. De aard van de muziek is ook moeilijk in te kaderen in de economische wetmatigheden van de bestaande boekingskantoren.

Merkwaardig is dan wel dat dit jaar drie goed geliede jazzorganisaties jubileren. Het **BJO** bestaat vijftien jaar, de **Jazzlab Series** hebben er eenzelfde staat van dienst opzitten en **Jazz Hoeilaart** schiet de hoofdrol af, met 30 jaar internationaal jazzconcours.

Het BJO, ooit begonnen als een vrijblijvend initiatief, zoals de meeste groepen, heeft zich intussen omringd met een sterke organisatie, die zijn

vruchten afwerpt. Het orkest is steeds beter geworden en heeft stilaan een reputatie, die ver over de grenzen reikt.

De JazzLab Series zijn ontstaan uit de noodzaak om jonge groepen te helpen speelgelegenheid te vinden op goed uitgeruste podia, en niet alleen in het kroegencircuit. Een initiatief dat nog steeds verder uitdeint en waar vele Belgische groepen gretig gebruik kunnen van maken. Van typisch Vlaamse groepen kunnen we in vele gevallen nog moeilijk spreken, gezien jazzmuzikanten hun speelkameraden vaak ook buiten de landsgrenzen gaan zoeken en daar bedoelen we niet Walonië mee. We zijn Europeërs of niet?

En dan is er Jazz Hoeilaart, dat dertig jaar lang heel wat jonge artiesten en groepen van over de

gehele wereld een podium heeft gegeven, een plaats om elkaar te ontmoeten en spelenderwijs te wedijveren voor de prijs, waarmee ze als laureaat vaak hun eerste visitekaartje vast hadden om elders aan de bak te komen. Soms is er in deze internationale context nog babelse spraakverwarring, maar de bindende constante is jazz in al zijn vormen. Tragisch is dat stichter **Albert Michiels** deze verjaardag niet meer kan beleven, gezien hij op 16 mei kwam te overlijden.

Dit en nog veel meer kan U in deze Jazzmozaïek lezen.

Luc De Baets
Hoofdredacteur

e-mail: redactie.jazzmozaiek@skynet.be

Jazzmozaïek

Jazzmozaïek is het gratis driemaandelijks magazine uitgegeven door de vzw **Muziekmozaïek** met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het motto is 'een brede kijk op de jazz in Vlaanderen en de wereld'.

Jazzmozaïek werd in oktober 2000 opgericht in het kader van de toenmalige Jazz Vlaanderen vzw, die even later met de Volksfederatie samensmolt in Muziekmozaïek vzw.

Secretariaat (abonnementen en administratie):

Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik, tel. 02-532 38 90, fax 02-452 34 94, e-mail: info@muzmoz.be.

Op het web: www.muziekmozaiek.be of www.jazzmozaiek.be

Jazzmozaïek graag in de brievenbus?

Stuur je adres naar het secretariaat (zie hoger). U ontvangt ons magazine gratis in de bus. Voor adressen in het buitenland wordt een vergoeding voor de verzendingskosten gevraagd. Contacteer het secretariaat! info@muzmoz.be - tel. 02/532 38 90.

Redactie:

Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruislede, e-mail: redactie.jazzmozaiek@skynet.be.

- **Hoofdredactie:** Luc De Baets
- **Samenstelling:** Luc De Baets en Bernard Lefèvre
- **Coördinatie en eindredactie:** Bernard Lefèvre
- **Medewerkers:** Mischa Andriessen, Patrick Bivort, Paul W. Blair (USA correspondent), Peter De Backer, Dirk De Gezelle, Peter De Rop, Frederik Goossens, Chris Joris, Leon Lhoëst, Jaap Lüdeke, Albert Michiels, Jeroen Revalk, Georges Tonla Briquet, Marc Van den Hoof, Marc Van de Walle, René Vandewalle, Jack van Poll, Marinus Vromans, Bert Vuijsje.
- **Fotografie:** Jos L. Knaepen
- **Illustraties:** Pieter Fannes
- **Redactiesecretariaat:** Vincent De Laat
- **Grafisch ontwerp:** Brigid Sullivan

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

Inhoud

	blz
Voorwoord	Luc De Baets 3
Brussels Jazz Orchestra (BJO) viert 15-jarig bestaan	Luc De Baets 4
Focus: Pierre Anckaert: "Ik heb bewust de latin touch afgezwakt"	Georges Tonla Briquet 8
30 jaar Jazz Hoeilaart	Vincent De Laat 10
Jazz Brugge 2008 Kruispunt van Noord tot Zuid	Bernard Lefèvre / Luc De Baets 12
Motives Festival Creatieve smeltkroes	Bernard Lefèvre 16
Jazzmozaïekjes	18
Clubpaspoort 10 jaar Jazzzolder Mechelen	Bernard Lefèvre 19
Nieuw Jazzpodium: JazzOra	Georges Tonla Briquet 20
15 jaar JazzLab Series "De ambitie is ervoor zorgen dat we de Belgische jazzscene helpen bloeien"	Frederik Goossens 23
Zomerfestivals in beeld	25
Columns Album Souvenir: <i>Talking Jazz</i>	Marc Van den Hoof 31
Holland Muziekland: Open Grenzen, open geesten	Mischa Andriessen 32
Swing Streets of New York: "Why leave town?"	Paul W. Blair 33
Nieuw op CD	35
De Jazzlezer: Muzikale grafstenen	Bert Vuijsje 46
De Jazzkriebels van: Jerry Aerts	Bernard Lefèvre 48
Third Stream Music (3): de bloeiperiode	Joep Van Leeuwen 50
Muziekmozaïek Nieuws	Vincent De Laat / Peter De Rop 54
Muziek en Recht Europese Commissie verbiedt nationale muziekmonopolies	Marinus Vromans 56
Muziektheorie: Dodecafonie	Leon Lhoëst 58
Laatste Noot Esbjörn Svensson: een eerbetoon	Georges Tonla Briquet 60
Johnny Griffin: de 'little giant' heeft ons verlaten	Luc De Baets 61

BJO viert 15-jarig bestaan

Luc De Baets

Zondag 20 juli 2008. De Gentse Feesten zijn net begonnen en het BJO speelt straks op het grote podium aan St. Jacobs. Het geschikte ogenblik om met manager Koen Maes en de drie stichters, **Marc Godfroid** (tb), **Serge Plume** (t) en **Frank Vaganée** (rieten) aan tafel te gaan zitten voor een gesprek over verleden, heden en toekomst van het **Brussels Jazz Orchestra**.

Het begon in 1993. Het BRT-jazzorkest was er in 1987 mee opgehouden, de BRT Big Band in 1991. Marc Godfroid, Serge Plume en Frank Vaganée hadden op jonge leeftijd al enige ervaring opgedaan in die orkesten. Trombonist Marc Godfroid zelfs een aantal jaren op vaste basis. De drie zijn nu de sectieleiders in het orkest: Serge van de trompetsectie, Marc van de trombones en Frank van de saxofoons (rieten). Frank Vaganée heeft ook de artistieke leiding van het orkest.

Wanneer is het idee gekomen om een jazz-orkest op te richten?

Frank: Wij speelden eind jaren tachtig begin negentig sporadisch met de **ACT Big Band** van **Felix Simtaine**. Maar omdat we wat meer wilden spelen in zo'n context, kwam bij ons het idee op om iets te organiseren.

Serge: Dat idee bleef spelen, maar uiteindelijk was het **Bo Van der Werf**, die het vuur aan de lont heeft gestoken. Er werd een datum en uur afgesproken voor een eerste repetitie in The Sounds.

Frank: Ik herinner me dat we een concert speelden met ACT en Bo verving toen **Johan Vandendriessche**. Bo speelde toen reeds bij het toenmalige **Octurn**, een bezetting die totaal anders was dan wat Octurn vandaag de dag is. Die eerste bezetting van Octurn¹ vormde toen de basis van

het orkest met de saxofonisten **Ben Sluijs** (as), **Jeroen Van Herzele** (ts), **Bart Defoort** (ts), en Bo. Felix Simtaine was de drummer en **Piet Verbist** speelde bas. Ook **Laurent Blondiau** speelde toen daarbij. Dit werden de eerste BJO-leden.

Frank: Als je de bezetting van het begin met deze van nu vergelijkt is ze voor ruim de helft veranderd. De ritmesectie is zelfs helemaal anders. Maar de sterkhouders zijn gebleven.

Marc: De saxofoonsectie heeft al vrij snel zijn huidige samenstelling bereikt. Frank, Bo en Bart Defoort waren er van in het begin bij. **Kurt Van Herck** (1994) is al vrij snel Jeroen Van Herzele komen vervangen en het is de tweede alt die van Ben Sluijs overgegaan is naar **Fabrice Alleman** (1996) en later naar **Dieter Limbourg** (1999).

Serge: de trombonesectie was in het begin nog met Marc, **Phil Abraham**, **Jack Coenen** en bastrombonist **Jan De Backer**. Toen Jack Coenen het na een jaar voor bekeken hield, kwam bastrombonist **Laurent Hendrick** er definitief bij en ging Jan De Backer tenortrombone spelen. Ook Phil Abraham zocht andere oorden op en toen kwam de jonge **Lode Mertens** erbij. Maar de trombonesectie bestaat zowat dertien, veertien jaar in de huidige bezetting. De laatste sectieaanpassing dateert van 2004 wanneer Jan De Backer het orkest verlaat en de jonge generatie trombonisten het orkest vervoegen met **Frederik**

Heirman en **Ben Fleerackers**.

Frank: De ritmesectie bestond aanvankelijk uit **Ron van Rossum** (p), bassist Piet Verbist en drummer Felix Simtaine. Dit was het prille begin. Wij wilden echter verder met onze muziek, maar daar moest bv. Felix Simtaine passen, want hij kon geen partituur lezen. Terwijl dat zo'n fantastische drummer is.

Serge: In feite moet je het eerste jaar beschouwen als het zoeken naar de juiste bezetting. Eenmaal die samenhang gevonden is de bezetting van de blazers niet veel meer veranderd. De originele trompetsectie is met **Michel Paré**, **Gino Lattuca** en Laurent Blondiau zelfs vele jaren dezelfde gebleven.

Koen Maes: Pas in 2001 is ze veranderd met **Nico Schepers**, in 2005 met **Pierre Drevet** en in 2008 met **Jeroen Van Malderen**.

Het zijn allemaal solisten, die ook hun eigen ding doen buiten het orkest. In de saxofoonsectie is de verscheidenheid in artistieke visie wellicht het meest opvallend. Aanzie je dit als een voordeel?

Frank: Voor de originaliteit is dit onbetwistbaar een voordeel. Iedereen vult op zijn manier zijn soloruimte in. Dat houdt het geheel fris en afwisselend. Je kunt ook in functie van het stuk en de bewerking de keuze maken van de solist(en).

Serge: Ze spelen elk afzonderlijk helemaal verschillend.

¹ Deze Octurn groep vormde ook de basis van Sax No End, een groep geleid door de ervaren bassist Jean Warland. (nvdr)

Brussels Jazz Orchestra

(foto: © Jos Kvaepen)

Frank Vaganée

(foto: © Jos Knaepen)

Frank Vaganée:

“Iedereen vult op zijn manier zijn soloruimte in. Dat houdt het geheel fris en afwisselend.”

Marc: Maar het zijn ook alle vijf mensen die willen gaan voor die noodzakelijke eenheid.

Ondertussen is het orkest geëvolueerd. Jullie spelen steeds meer eigen producties.

Frank: We hebben aanvankelijk heel veel geleerd van de samenwerking met andere arrangeurs. Het is goed om die kennis mee te nemen in eigen projecten.

Koen: bijvoorbeeld deze met **David Linx**, **Bert Joris**, **Philip Catherine**, **Chris Joris**.

Marc: We werken nu nog met externe artiesten, maar drukken wel onze eigen stempel op de productie vanaf de eerste noot. We kiezen zelf de arrangeurs en zijn betrokken bij de keuze van het repertoire.

Serge: Dat is van ons eigen, en dat schept extra motivatie. Fantastisch toch! Een beetje naar het voorbeeld van het **Village Vanguard Orchestra**. Hun stukken worden nu zelfs gespeeld door de school bands in de V.S.

Frank: Deze werkwijze maakt het orkest meer herkenbaar, meer persoonlijk en uniek. Maar we zijn al die mensen, waar we mee gewerkt hebben dankbaar voor wat we van hen hebben kunnen opsteken.

Koen: Gastsolisten openen bovendien ook deuren, vooral in het buitenland.

Marc: Niettegenstaande er gastsolisten bij zijn, blijft het nog altijd ons eigen ding!

Koen: Natuurlijk! Dat maakt het meteen ook voor die gasten interessant! Wij zijn niet het zoveelste begeleidingsorkest in de rij! Zij krijgen een orkest dat ook hen stimuleert en op nieuwe ideeën brengt.

Aan welke solist, arrangeur en/of orkest-leider hebben jullie de beste herinnering overgehouden?

Frank: (onmiddellijk) **Maria Schneider!**

Marc: Ook door de manier waarop ze het orkest leidt. Na een week samen werken haalt zij er alles uit!

Serge: Als solist kies ik voor **David Liebman!** Dat is een evenement.

Marc: Ik was geen grote fan van Liebman. Maar als je een week met hem samenwerkt, dan leer je hem appreciëren. De muzikaliteit van die man is ongelooflijk.

Frank: En hij is hier geliefd. Herinner je Jazz Middelheim 2003.

Serge: Ik herinner me het concert in Boston (*USA tour van het BJO in 2004 - nvdr*), waar we met Bert Joris en Liebman voor de eerste keer *Warp 9* speelden. Moeilijke 'changes', maar het liep als een trein.

Marc: Maar Maria Schneider was wel de beste ervaring. Het concert dat we in Gent in Jazz in 't Park (2005) met haar hebben gespeeld, was wel het summum.

Frank: Met **Kenny Werner** hadden we ook een speciale ervaring. Hij is een voortreffelijk inspirator. **Bill Holman** echter kwam met zijn muziek, maar had daar niets aan toe te voegen. Heel nuchter en very cool! Maar onderschat vooral ook **Bob Mintzer** niet.

Serge: Inderdaad! Eenvoudige man. Bescheiden. Hij kwam met eigen werk voor het orkest, maar ook als solist werkt hij bijzonder inspirerend. Fenomenaal!

Serge Plume

(foto: © Jos Knaepen)

Serge Plume

over de start van het BJO:

“In feite moet je het eerste jaar beschouwen als het zoeken naar de juiste bezetting”.

Frank: Niet te vergeten is de recente samenwerking met David Linx. Hij is ongelooflijk muzikaal, heeft heel veel métier, maar blijft altijd origineel. Onlangs hebben we nog in Frankrijk met hem opgetreden. Alles liep perfect en welk een enthousiasme bij dat Franse publiek.

Koen: Uiteraard hebben we ook van Bert Joris heel wat opgestoken, en met Philip Catherine hebben we heel wat concerten gespeeld. Ook enkele met percussionist Chris Joris. Jammer dat we niet meer concerten met hem konden spelen.

Zijn de financiële mogelijkheden voldoende om dit orkest verder uit te bouwen? Ik zie dat er een geheel nieuwe Raad van Bestuur is gevormd. Is dit een eerste stap naar de verdere uitbouw?

Frank: Je kan stellen dat we vorig jaar in feite volledig opnieuw zijn begonnen. De raad is samengesteld met mensen die in hun vakgebied aan de top staan. En die met hun ervaring en kennis helpen in wat wij willen doen. Het zijn mensen, die van muziek houden, vaak ook zelf amateurmuzikant zijn naast hun job en niet onbelangrijk, die dit pro deo doen.

Marc: Vooraleer het nieuwe bestuur werd geïnstalleerd is er een grondige discussie geweest, over het feit waar we met dit orkest naar toe willen.

Frank: Zo professioneel als we zijn op artistiek gebied, zo willen we dat nu ook zijn op andere vlakken.

Koen: Bedoeling is niet louter afhankelijk te zijn van één financier, maar meer te diversifiëren.

Was dat de reden om naar de Raad van State te stappen?

Serge: Nee, dat was er voor (2001). Het was een principekwestie, het ging niet om geld, maar wel over het feit dat we heel arbitrair, willekeurig door de politiek werden gesubsidieerd.

Koen: We kregen gelijk van de Raad van State en ook van het Rekenhof!

Frank: Pas op, het gaat niet over de artistieke commissie. Nee, die heeft zeer correct haar werk gedaan. Ook de administratie. Het gaat over de politieke kant, de minister zelf, die de centen naar eigen inzicht heeft verdeeld.

Serge: Het bleek dat er niet eens een motivering was, geen dossier! Niets! Niente! Nada!

Frank: Dan blijft er niets anders over dan voor je rechten opkomen en hopen dat dit verandering brengt.

Is een jazzmuzikant een artiest of een professioneel muzikant, die van alle markten thuis is? Is het de boterham afwisselen met artistieke ambities?

Serge: Ik denk dat dit nooit anders is geweest. Iemand als **Etienne Verschuere**n heeft heel wat commerciële dingen gespeeld, **Jean Warland**, **Edmond Hamie** en **Sadi** hebben bij **Catharina Valente** en **Jacques Hélian** gespeeld in showorkesten. Ook Amerikaanse grootheden hebben dat gedaan. **Kenny Clarke**, uit-

Marc Godfroid

(foto: © Jos Knaepen)

Marc Godfroid:

“We werken nu nog met externe artiesten, maar drukken wel onze eigen stempel op de productie vanaf de eerste noot”.

geweken naar Frankrijk, vormde met bassist Jean Warland de ritmesectie bij het Franse toporkest van Jacques Hélian. En een man als Conte Candoli heeft – net als zo vele andere schitterende muzikanten – een dikke boterham verdiend met commerciële activiteiten in Hollywood, maar was een bijzonder knappe jazztrompettist.

Marc: Een vast orkest is alleen maar mogelijk in radioverband. Wij hebben er zelf ook over nagedacht om een vast orkest op te richten, maar zijn tot de vaststelling gekomen, dat afgezien van het financieel aspect, het best is dat iedereen naast het orkest zijn eigen ding blijft doen. Ik heb zelf tien jaar gespeeld in het BRT jazzorkest. Ik heb er heel wat mooie momenten beleefd, maar ook andere dat de verveling toesloeg, omdat je niet altijd een topproductie kunt doen. Dat is niet haalbaar. Het ziet er naar uit dat we in de toekomst steeds meer zullen spelen met het BJO. Als we een vijftigtal concerten per jaar kunnen spelen, vind ik dat ideaal. Dan blijft er nog tijd over voor andere dingen.

Frank: Diegenen die dat niet doen – ik bedoel spelen in andere groepen of commercieel werk – die zitten wellicht in een zwaar gesubsidieerd orkest. Maar daarvan zijn er langs om minder.

*Inmiddels is een nieuwe generatie in jullie voetsporen getreden met **The Tuesday Night Orchestra**. Een beetje hetzelfde verhaal als jullie 15 jaar geleden. Hoe komt het dat in dit kleine landje een bigbandtraditie zo sterk kan leven? Waar zit de aantrekkingskracht voor al die muzikanten?*

Marc en Serge: Je hebt er geen idee van hoe dit leeft ook in andere Europese landen, Duitsland, Nederland, Frankrijk... Er zijn steeds meer bigbands, weinige professioneel, maar het meest op het niveau van amateur naar semiprof, soms van een kwaliteit waarvan je versteld staat.

Frank: Voor heel veel muzikanten is dit een leerschool als vakman. Je mag niet vergeten, dat alle grote solisten van de grote naoorlogse periode uit de bigbands naar voren zijn gekomen. Jazzpioniers als Parker, Coltrane en Miles hebben allemaal in bigbands gespeeld. Anderen houden er van in een orkest spelen, muziek te vertolken en misschien er ook voor te schrijven, maar het is in ieder geval iets wat je als jazzmuzikant moet doen. Ook in de opleiding is er het aspect bigband, waar toch wel sterk de nadruk wordt op gelegd.

Wij geven ook de jonge generatie kansen om zich in de kijker te spelen met het BJO. Af en toe halen we talentvolle jonge musici er bij zoals Steven Delannoye, Bruno Vansina, Joppe Bestevaar, Andy De Clerck, Peter Delannoye, Dree Peremans, Carlo Nardozza, Jean-Paul Estiévenart...

Serge: Het heeft ook te maken met een zekere traditie, waarbij sommigen in een fanfare of harmonie hebben gespeeld. Iemand die dit niet heeft gekend zal zich anders uiten.

Marc: Wat wij doen is tot op zekere hoogte vergelijkbaar met een symfonisch orkest, zeker als je het compositorisch aspect erbij neemt. Een goede solist heeft dit vaak allemaal gedaan. Maar de muziek die wij nu spelen laat ook heel wat ruimte aan solisten. Dat was vroeger niet altijd het geval.

Er is een samenwerking met Jeugd en Muziek Brussel gestart. Wat houdt dat in?

Frank: Wij hebben met Jeugd en Muziek Brussel het initiatief genomen een jeugdorkest op te richten, waarbij we de kans geven aan jonge, talentvolle muzikanten in een bigband te kunnen spelen. Jeugd en Muziek Brussel organiseert, het BJO staat in voor het muzikale luik. De bedoeling is in drie jaar tijd het niveau zodanig te verbeteren en een orkest te vormen, dat kan buiten komen. Na drie jaar herbeginnen we met een nieuwe lichter.

Discografie

- Live (Radio 3 - 1997)
- The September Sessions (W.E.R.F. - 1999)
- The Music of Bert Joris (W.E.R.F. - 2002)
- Naked in the Cosmos – BJO plays the music of Kenny Werner (Jazzimpulz - 2003)
- Meeting Colours feat. Philip Catherine and Bert Joris (Dreyfus - 2005)
- Countermove (W.E.R.F. 2006)
- Dangerous Liaison (Talent Records - 2006)
- Changing Faces – David Linx and the Brussels Jazz Orchestra (O+/Harmonia Mundi - 2007)
- The Music of Michel Herr (W.E.R.F. – 2008)

In november verschijnt een nieuw album met Richard Galliano als gast.

Wij hebben hier ook nog workshops en soms ook in Nederland. En we gaan verder met die workshops i.s.m. Muziekmozaïek en Vlamo, die telkens een succes zijn.

Vijftien jaar bestaat het BJO nu. Wordt er gevierd?

Koen: Er wordt gevierd met een nieuw project met als gast de Franse accordeonist Richard Galliano, waarmee we hier een aantal concerten gaan spelen.

Frank: Die toer vindt plaats in de Bijloke (Gent) op 19 november, deSingel (Antwerpen) op 20 november en Flagey (Brussel) op 21 november en dan trekken we met Galliano naar Italië. De begeleidende cd is dan ook uit en zal op deze concerten officieel worden voorgesteld.

Koen: Het Franse Milan Music, dat Richard Galliano onder contract heeft, brengt het album uit. 21 november wordt een bijzonder feestelijke dag! Het releaseconcert in Flagey wordt vooraf gegaan door een ontvangst op het Brusselse stadhuis, ook Manneke Pis krijgt een BJO-outfit (T-shirt).

En er komt ook een reeks juwelen uit, toepasselijk BJOUX genaamd, ontwikkeld door Peter Vermandere. Die maakt die juwelen uit oude muziekinstrumenten.

En er liggen nog heel wat plannen op tafel, waarvoor we nu een dossier aan het voorbereiden zijn.

P.S.: Zoals altijd in een meervoudig gesprek, dringt de beperking zich op. We zijn er ons van bewust dat een aantal aspecten niet in dit interview aan bod zijn gekomen, maar hopen dat de lezer een andere kijk heeft gekregen op het BJO en zijn activiteiten.

Koen Maes

(foto: © Jos Knaepen)

Koen Maes:

“Gastsolisten openen ook deuren, vooral in het buitenland.”

Komende concerten zijn er o.a. met David Linx en Richard Galliano. Voor meer details zie www.brusselsjazzorchestra.com

DE BIJLOKE JAZZ 08-09

Reserveren kan via
WWW.DEBIJLOKE.BE
TICKETS@DEBIJLOKE.BE
T 09/269 92 92

DI | 14.10.08 | 20u

JASON MORAN
AND THE BANDWAGON

WO | 19.11.08 | 20u

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA,
RICHARD GALLIANO

15 jaar Brussels Jazz Orchestra
cd-release met premièreconcert

WO | 04.02.09 | 20u

PHILIP CATHERINE

DO | 12.03.09 | 20u

JOSHUA REDMAN TRIO

WO | 29.04.09 | 20u

STEFON HARRIS
& BLACKOUT

WO | 27.05.09 | 20u

PIET VAN BOCKSTAL,
FRED FRITH,
DAAN VANDEWALLE,
GERY CAMBIER

JAZZABONNEMENT € 87

Reductie € 72

LOSSE TICKETS € 18

Reductie € 15 | € 5 (-19j.)

DI | 14.10.08 | 20u

JASON MORAN
AND THE BANDWAGON

DI | 28.10.08 | 20u (IN VOORUIT)

FREE DESMYTER QUARTET,
DAVE DOUGLAS,
MAGIC CIRCLE

DO | 06.11.08 | 20u (IN VOORUIT)

HENRY THREADGILL
Zoid

WO | 19.11.08 | 20u

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA,
RICHARD GALLIANO

15 jaar Brussels Jazz Orchestra
cd-release met premièreconcert

KLEIN JAZZABONNEMENT

DE BIJLOKE / VOORUIT € 50

Reductie € 40

LOSSE TICKETS € 18

Reductie € 15 | € 5 (-19j.)

Pierre Anckaert

“Ik heb bewust de latin touch afgezwakt”

Het gaat goed met pianist **Pierre Anckaert**. Vorig jaar kaapte hij met zijn trio de eerste prijs weg op Jazz Hoeilaart. Een paar maanden geleden verscheen hun debuut-cd *Candide* en momenteel toert hij door Vlaanderen in het kader van de Jazz Hoeilaart Laureatenconcerten. Het ideale moment voor een interview.

Je bent al jaren gekend als iemand die een zwak heeft voor latin, toch komt dit niet expliciet naar voor op de cd.

Pierre Anckaert: Wat mij dikwijls stoort bij dat genre zijn de ellenlange solo's waardoor de basis van de compositie vaak uit het oog verloren wordt. Er zijn niet veel muzikanten bij wie lange solo's blijven boeien. Iemand als **Jef Neve** kan dat bijvoorbeeld wel. Mijn latin sextet heb ik trouwens opgedoekt. Het materiaal dat op *Candide* staat, was bijna allemaal geschreven voor die bezetting maar ik vond dat het veel beter klonk in trio. Vandaar dat we uiteindelijk alles in deze combinatie opnamen. We opteerden bewust voor een bepaald evenwicht en daarom heb ik die latin touch serieus afgezwakt.

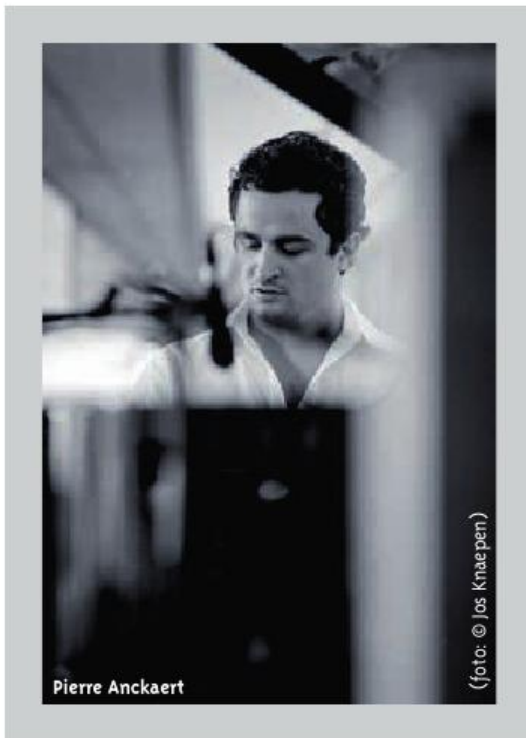
Waar haalde je indertijd eigenlijk die sterke interesse voor Cubaanse ritmen? Je ging zelfs op stage in Havana.

Dat is in mijn beginperiode heel natuurlijk ontstaan, ook al heb ik geen Cubaans bloed in mijn aderen. Mijn klassieke pianoleraar liet me altijd tango, bossa nova en aanverwante muziekjes horen en spelen. Zo ben ik daarin gerold. Zoals gezegd verdwijnt dat alles stilaan nu wel meer op de achtergrond en kies ik voor meer zuivere jazz maar het blijft allemaal wel ergens hangen.

Je bent duidelijk een man van vele muziekjes. Zo vinden we op de cd ook een mazurka.

Dat is een verwijzing naar Chopin. Het is heel nuttig en interessant om zijn werk te bestuderen, zeker technisch gezien. Mijn nummer met de titel *Mazurka* deed me op harmonisch vlak veel denken aan wat hij al eens deed. Toch is dit geen zuivere Poolse mazurka maar eerder een Antilliaanse. Er zit wat flamenco in verweven. Die zuiderse Spaanse klanken blijven me wel aanspreken. Zo was ik een enorme fan van **Chick Corea** maar even goed van **Stevie Wonder** en black soul à la **Bill Withers**. Toen ik zestien was, stond **Jeff Buckley** zelfs boven aan het lijstje. Recent kocht ik **Miles** zijn *Birth Of The Cool* maar *Kind Of Blue* blijft zijn beste natuurlijk. De laatste tijd luister ik regelmatig naar **Oscar**

Peterson, vooral voor zijn vocabulaire en het feestelijke karakter van zijn muziek. Aangezien ik les geef, verdiep ik mij ook vaak in de heel oude pianisten.

Pierre Anckaert

(foto: © Jos Knaepen)

geen tijd genoeg om het volledig af te werken. Plots dacht ik eraan dat ik nog een oude compositie van mezelf had die qua melodielijnen nauw aansloot bij *Skylark*. Vandaar *Hoagy Bear*.

Mogen we uit die titel afleiden dat je een stripliefhebber bent gezien de connectie met Yogi Bear toch frappant is?

Ik lees enorm graag strips. Daarbij gaat mijn interesse vooral uit naar de meer traditionele Belgische beeldverhalen maar ik las ook *De Tien geboden* (origineel in het Frans uitgebracht als *Le Decalogue*, gtb). Recent ontdekte ik *Fog*, een reeks die zich afspeelt in het Londen van begin vorige eeuw. Ook de moeite waard om te lezen is *De meesters van de gerst* (een familie-epos over verschillende generaties bierbrouwers, in acht delen van scenarist **Jean Van Hamme** en tekenaar **Francis Vallès**, gtb). Vanuit die context komt inderdaad die speelse verwijzing naar de stripwereld.

Je wist Bert Joris te strikken voor een paar bijdragen.

Ik apprecieer zijn lyrische aanpak. Bert speelt als een zanger, bij hem is er geen plaats voor kunstjes. Hij brengt wat hij denkt dat juist is. Mijn muziek is echter toch wel wat latin getint en ik wist niet of hij iets dergelijks wilde doen maar hij zag het onmiddellijk zitten. De kruisbestuiving tussen onze beide werelden is goed gelukt, durf ik wel zeggen.

We zagen je een paar maanden geleden aan het werk met een strijkersensemble. Hoe ver staat het daar mee?

Na die try-out volgde nog een concert in het conservatorium. We waren met veertien in totaal waaronder **Hendrik Vanattenhoven** (bassist van het trio, gtb) en ikzelf. Onze drummer moest verstek laten gaan, wat meteen een geluk bij een ongeluk was. Zo stelden we vast dat alles veel beter klonk doordat de strijkers niet versterkt moesten worden. Je zou verwonderd staan hoe vlug je iets op tafel kan leggen in dergelijke noodgevallen. Het is alleszins de bedoeling om met hen de volgende plaat op te nemen.

Pierre Anckaert:

“Het materiaal dat op *Candide* staat, was bijna allemaal geschreven voor sextet maar ik vond dat het veel beter klonk in trio.”

In *Hoagy Bear* horen we een rechtstreekse verwijzing naar de standard *Skylark*.

Skylark is voor mij nog steeds een prachtig nummer. Componist **Hoagy Carmichael** heeft zoveel mooie stukken geschreven maar met dit kan je heel wat richtingen uit. Voor de wedstrijd in Hoeilaart waren we verplicht een standard te spelen. Bij dergelijke opdracht is het altijd moeilijk kiezen. Aanvankelijk was ik begonnen met een heel complexe en ambitieuze vermenging van een aantal dingen maar uiteindelijk had ik

JAZZ *in* DE ROMA

Terug in De Roma

• JACK MILLION BAND: IN THE MOOD FOR SWING

ZO 21 SEP: 15U - € 12/€10*

WWW.JACK-MILLION.COM

• BRAD MEHLDAU TRIO

DO 23 OKT: 20U30 - € 20/€ 18*

BRAD MEHLDAU (PIANO), LARRY GRENADIER (CONTRABAS), JEFF BALLARD (DRUMS)
WWW.BRADMEHLDAU.COM

Belgische première

• RITA REYS: 65 YEARS ON STAGE JUBILEE

ZO 26 OKT: 15U - € 16/€ 14*

RITA REYS (ZANG), PETER BEETS (PIANO), RUUD JACOBS (CONTRABAS), JOOST PATOCKA (SLAGWERK),
FERDINAND POVEL (TENORSAXOFOON), MARTIJN VAN ITERSOM (GITAAR) - WWW.RITAREYS.EU

Dubbelconcert

• TUESDAY NIGHT ORCHESTRA & CHRIS MENTENS JAZZ VAN

DO 30 OKT: 20U30 - € 14/€ 12*

BRUNO VANSINA, STEVEN DELANNOYE, ANDY DECLERCK, WIETSE MEYS, FREDERIK HEIRMAN, DREE
PEREMANS, PETER DELANNOYE, BART DE LAUSNAY, YVES FERNANDEZ-SOLINA, MICHEL PARÉ, JOACHIM
VANHOECKE, JEAN PAUL ESTIÉVENART, EWOUT PIKREUX, CHRISTOPHE DE VISSCHER, TON VAN
DIONANT, VINCENT BRIJS
WWW.TUESDAYNIGHTORCHESTRA.COM

CHRIS MENTENS (CONTRABAS & LOUPE), JAN NIHOUL (VIBRA & ELECTRONICA), BILOU DOMEUX
(DRUMS), SAM VERSWEYVELD (TROMPET & FLUGELHORN), JOE HIGHAM (SOPRAANSAX, KLARINET EN
BASKLARINET), DRE PEREMANS (TROMBONE)
WWW.CHRISMENTENS.BE - WWW.MYSPACE.COM/CHRISMENTENSJAZZVAN

• RADIO MODERN met OO-BOP-SH'BAM EN FLOGEES

EN AANSLUITEND SWINGDJ JAN DE SMET

VR 31 OKT: 20U30 - € 10/€ 8*

WWW.RADIOMODERN.BE

• JOHN SCOFIELD PIETY STREET BAND

FEAT. JON CLEARY, GEORGE PORTER JR. & RICKY FATAAR

VR 14 NOV: 20U30 - € 20/€ 18*

JOHN SCOFIELD (GITAAR), JON CLEARY (HAMMOND B3, ZANG), GEORGE PORTER JR. (BAS),
RICKY FATAAR (DRUMS)
WWW.JOHNSCOFIELD.COM - WWW.JONCLEARY.COM - WWW.GEORGEPORTERJR.COM
HTTP://EN.WIKIPEDIA.ORG/WIKI/RICKY_FATAAR

• TORD GUSTAVSEN TRIO

WO 19 NOV: 20U30 - € 16/€ 14*

TORD GUSTAVSEN (PIANO), JARLE VESPESTAD (DRUMS), HARALD JOHNSEN (BAS)
WWW.TORDG.NO/TRIO

• OMAR SOSA QUARTET

DO 11 DEC: 20U30 - € 16/€ 14*

OMAR SOSA (PIANO & FENDER RHODES), JULIO BARRETO (DR MARQUE GILMORE) (DRUMS), MOLA SYLLA
(VOCALS), CHILDO TOMAS (BASS) - WWW.OMARSOSA.COM

Wordt verwacht in De Roma in 2009:

- ZO 1 FEB: GLENN MILLER ORCHESTRA O.L.V. WIL SALDEN:
THE VERY BEST OF SWING
- DO 19 MRT: NEW COOL COLLECTIVE & JULES DEELDER
- ZO 26 APR: ZONDAG JAZZDAG II:
15U: LOUIS SCLAVIS - PIET VAN BOCKSTAL QUARTET
17U: BART VAN CAENEGEM'S STRONDLIN JAZZ TRIO
20U: ROBIN VERHEYEN INTERNATIONAL QUARTET
- DO 7 MEI: ALANO GRUARIN TRIO & TOMASZ STANKO QUARTET
- ZO 17 MEI: PAUL BLEY SOLO

JAZZ *in* RATAPLAN

Ed-voorstelling

• CARLO NARDOZZA QUINTET EN GWEN CRESENS

DI 7 OKT: 20U30 - € 10/€ 8*

CARLO NARDOZZA (TROMPET), DANIEL DAEMEN (SAXOFOONS), MELLE WEIJTERS (GITAAR), TOM VAN
ACKER (CONTRABAS), STEFFEN THORMAEHLEN (DRUMS), GWEN CRESENS (BORGERHOUT) (ACCORDEON)

• GO_TELL

ZA 11 OKT: 20U30 - € 10/€ 8*

STEMMEN: LEEN DIEPENDAELE, NELE VAN DEN BROECK, LAURA HUYSMANS, KAAT SPAPEN, ST...
PHANIE DANCKAERT, ELIEN GILLAERTS, ELINE GEENEN, HANNE PEETERS, LISA SMOLDERS EN SARAH
PLASSCHAERT, ELECTRONICA: ANDREW CLAES, ARTISTIEKE COACHING: GREGORY FRATEUR. GO_TELL IS
EEN PRODUCTIE VAN ARTFORUM - WWW.MYSPACE.COM/GOTELLPROJECT

• BRAZZAVILLE

DO 6 NOV: 20U30 - € 10/€ 8*

VINCENT BRIJS (BARITONSAXOFOON, ALTSAXOFOON), ANDREW CLAES (TENORSAXOFOON,
SOPRAANSAXOFOON), GEERT HELLINGS (ELEKTRISCHE GITAAR), JAN WILLEMS (RHODES/NORD
ELECTRO), NICOLAS ROMBOUTS (ELEKTRISCHE BASGITAAR), MAARTEN MOESEN (DRUMS)
WWW.MYSPACE.COM/BRAZZAVILLE1 - WWW.BRAZZAVILLEMUSIC.COM

• RUDY TROUVÉ SEPTET

WO 12 NOV: 20U30 - € 10/€ 8*

RUDY TROUVÉ... (ZANG, GITAAR), ELKO BLIJWEERT (GITAAR, ZANG), AARICH JESPEERS (DRUMS,
PERCUSSIE), JORIS CALUWAERTS (PIANO), SIGRID VAN ROSENDAAL (TROMPET, ZANG), GEERT VAN
BEVER (GITAAR, ORGAN, ZANG), DIMITRI DAGGELINCKX (BAS, ZANG)

• BERT JORIS QUARTET

DI 18 NOV: 20U30 - € 14/€ 12*

BERT JORIS (TROMPET), DADO MORONI (IT) (PIANO), PHILIPPE AERTS (CONTRABAS),
DRE PALLEMAERTS (DRUMS) - WWW.BERTJORIS.BE - WWW.MYSPACE.COM/BERTJORIS

• MASSOT-FLORIZOONE-HORBACZEWSKI

VR 12 DEC: 20U30 - € 10/€ 8*

TUUR FLORIZOONE (ACCORDEON), MICHEL MASSOT (TUBA) EN MARINE HORBACZEWSKI (CELLO)

Wordt verwacht in Rataplan in 2009:

- VR 23, ZA 24 JAN: DJANGOFOLLIES
- VR 6 FEB: STEFAN BRACAVAL QUARTET - INSIGHT INSIDE (CD-VOORSTELLING)
- WO 28 JAN: ANIMUS ANIMA (JAZZLABSERIES)
- VR 13 MRT: HAMSTER AXIS OF THE ONE-CLICK PANTHER (JAZZLABSERIES)
- MA 4, DI 5 MEI: PEER BAIERLEIN QUARTET (VROEGER: 'JAZZISFACTION' - CD-OPNAME)

DE ROMA - TURNHOUTSEBAAN 286, 2140 BORGERHOUT • RATAPLAN - WIJNEGEMSTRAAT 27, 2140 BORGERHOUT

TICKETS: 03 292 97 40 (MAANDAG TOT VRIJDAG: 9U30-12U30 EN 13U30-17U)

AAN ONZE TICKETBALIE: TURNHOUTSEBAAN 327, 2140 BORGERHOUT OF ONLINE OP WWW.DEROMA.BE EN WWW.RATAPLANVZW.BE

VOOR AL DEZE CONCERTEN KAN U OOK TICKETS AAN KORTINGSPRIJS KOPEN IN MARK SOUND, WOLSTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

30ste JAZZ HOEILAART

Jazz Hoeilaart Intern'l Contest is toe aan zijn 30ste editie. Van 24 tot 27 september 2008 geven Muziekmozaïek en vzw De Rand het podium aan jong internationaal jazztalent, omkaderd door optredens van Belgische topartiesten.

En uitgebreide tentoonstelling over 30 jaar geschiedenis Jazz Hoeilaart, uitgebreide workshopsessies op 27 september en de traditionele open dag van de Jazzacademie vullen de optredens aan. Op woensdag 24 september

opent het jubilerende festival met de grootste ster aan het Belgische jazzfirmament: **Toots Thielemans**. Die avond staat volledig in het teken van de 30ste verjaardag van Jazz Hoeilaart en zijn stichter-bezieler **Albert Michiels**.

Op de daaropvolgende avonden van 25, 26 en 27 september musiceren de vijf geselecteerde finalisten: **Mid West Quartet** (Polen), **Playgrounds** (Oostenrijk), **Piotr Orzechowski Quartet** (Polen), **Hornstrom** (Duitsland) en **César Latorre Trio** (Spanje/ Nederland). Traditiegetrouw is de zesde finalist, **Kristian Brink Quartet**, de winnaar van het Getxo Jazz Contest (Bilbao, Spanje). De jury, bestaande uit Erik Moseholm (DK), Joachim Ullrich (D), Marc Van den Hoof (B), Walter Eicher (B), Pablo Zuniga (ES), Jan Formannoy (NL), Marc Matthys (B), zal de laatste dag beslissen. De laureaat ontvangt 2000 euro geschonken door de Vlaamse Gemeenschap, krijgt een tournee langs de Belgische podia in het daaropvolgende jaar en een optreden op het Getxo Jazz Festival. Bap-Sabam schenkt een prijs van 500 euro aan de groep die de beste vertolking weggeeft van het verplichte werk.

De lijst met prijzen is uitgebreid met 2 mooie prijzen. Hevos reikt een basversterker uit aan de "Beste Bassist". Yamaha schenkt een Pockettrak zG aan de "Beste Solist" van het concours.

Elke avond is er een slotconcert met topacts: de zangeres **Tutu Puoane** (25/9), de gitarist **Philip Catherine** (26/9) en **Lady Linn and her Magnificent Seven** (27/9).

De 30ste Jazz Hoeilaart Intern'l Contest vindt plaats in **GC de Bosuil, Jezus-Eik** (Overijse).

Voor info en tickets:

T 02 657 31 79 - F 02 657 34 75
info@debosuil.be

(foto: © Jos Knaepen)

Tutu Puoane

Laureatenconcerten

Het 30ste Jazz Hoeilaart International Contest wordt al enkele weken voor de eigenlijke start van het festival ingezet! Midden september start de winnaar van de vorige editie, het **Pierre Anckaert Trio** een reeks van laureatenconcerten.

Overzicht concerten

13/09: Festival van Vlaanderen - Ode Gand, Gent
 20/09: Festival St. Jazz Ten Noode, Brussel
 21/09: Middagconcert, Hoeilaart
 21/09: Jazzzolder, Mechelen
 23/09: Muziekinstrumentenmuseum, Brussel

24/09: Crowne Plaza, Antwerpen
 26/09: CC 't Getouw / Jazz onder den Toren, Mol
 28/09: Den Egger, Scherpenheuvel
 28/09: De Sjuur, Maaseik
 04/10: De Singer, Rijkevorsel
 08/10: Hopper, Antwerpen

Het **Pierre Anckaert Trio** brengt hedendaagse jazz met een overvloed aan klassieke en latin accenten. Verwacht je aan jazz waarin je de warmte van de zuiderse zon voelt en waar ingenieuze thema's afgewisseld worden met virtuoze solo-momenten. Het repertoire omvat eigen moderne composities waar klassieke referenties nooit ver weg zijn. Denk aan Chick Corea en Clare Fisher, maar ook aan Maurice Ravel en Arnold Schönberg plus de latin feel van Gonzalo Rubalcaba en Papo Luca. Daarnaast serveert het trio avontuurlijke interpretaties van Cubaanse traditionals en andere standards. Recent verscheen hun debuutalbum *Candide* (met o.m. Bert Joris).

Deelnemende groepen

Mid West Quartet (Polen)

In 2004 vormden **Krzysztof Urbanski** (saxofoon), **Piotr Mazurek** (contrabas), **Tomek Torres** (drums) en **Bartosz Sniadecki** (piano), allemaal studenten van de Muziekacademie van Wroclaw, het Mid West Quartet. Door de jaren heen evolueerde de groep tot een goed geolied jazzensemble. In 2007 wonnen ze de Eerste Prijs van het International Competition for Young Jazz Bands in Gdynia en de Jazz Junior prijs te Krakow. In 2008 worden ze onderscheiden met de Jazz nad Odra prijs in Wroclaw. Deze vier jonge muzikanten zijn graag geziene gasten in de Poolse jazz- en popscene. www.myspace.com/midwestquartet.

Playgrounds (Oostenrijk)

Met dit Oostenrijks kwartet ontvangt Jazz Hoeilaart een vocaal project. De Sloveense zangeres, **Tjasa Fabjancic**, studeerde aan de Universität für Musik waar ze les volgde bij o.m. Dena DeRose, Laurie Antonoli, Ines Reiger, Irena Vidic. In 2004 speelde ze een hoofdrol in Ilko Lazar's musical drama *Devil Woman*. Pianist **Michael Lagger** studeerde eerst klassieke piano aan het Konservatorium Klagenfurt. Daarna trok hij naar Graz en volgde de jazzopleiding aan de Universität für Musik und darstellende Kunst. Zijn mentors zijn niet van de minste: Arald Neuwirth, Renato Chicco, Oliver Kent, Fritz Pauer, Rob Bargad, Aaron Goldberg, Geoffrey Keezer en Jean-Michel Pilc. Contrabas-

sist **Michael Ringer** studeert momenteel aan het Universität für Musik und darstellende Kunst, Graz. **Reinhold Schmölzer** is de drummer van dienst. Ook hij studeert in Graz en volgt er les bij Howard Curtis en Christian Sallfelner.

www.myspace.com/playgrounds4

Piotr Orzechowski Quartet (Polen)

De 18-jarige **Piotr Orzechowski** is één van de grote Poolse jazzbelofes. Hij studeerde piano aan de Klassieke Muziek Hogeschool in Krakow en won tweemaal de eerste prijs op het Poolse (Multi-)Instrumentalisten Festival. Hij won ook de Eerste Prijs van het Krokus Jazz Festival en viel in de prijzen op het Nad Odra Festival. Begin 2008 sloeg hij een nieuwe weg in en verliet hij het pad van solopianist. Samen met **Szymon Kamykowski**, een talentvolle saxofonist, contrabassist **Mateusz Frankiewicz** en de ambitieuze drummer **Marcin Krupa**, vormt Piotr zijn nieuwe kwartet. www.myspace.com/orzechowski Piotr

Hornstrom (Duitsland)

Hornstrom is een kwartet met een ietwat ongewone bezetting: **Klaus Heidenreich** en **Tobias Wember** op de trombone, **Markus Braun** op bas en **Silvio Morger** op drums.

Deze Duitse groep met basis in Keulen verkent de grenzen van jazz en zweeft ergens tussen moderne jazz, rock, minimale muziek en zelfs drum 'n bass. Ongewoon, uniek én in zwemoutfit! www.hornstrom.de

César Latorre Trio (CLT) (Spanje/Nederland)

In 2006 bundelde de Spaanse pianist **César Latorre**, de Griekse bassist **Petros Klampanis** en de Letse drummer **Artis Orubs** hun muzikale krachten en vormde het trio CLT.

In 2007 werden ze door o.m. John Taylor en Enrico Pieranunzi gelauwerd op de YPF Jazz Competition. Moderne jazz en vrije improvisatie zijn ingrediënten van hun kleurrijk repertoire. www.myspace.com/cesarlatorre

Kristian Brink Quartet (Denemarken)

Winnaar Getxo Jazz Contest 2008

Kristian Brink (saxofoon), **Erik Lindeborg** (piano), **Tobias Grenholm** (contrabas) en **Paul Svanberg** (drums) leerden elkaar kennen aan het Royal College of Music in Stockholm. Al snel vormden ze hun eigen kwartet.

Het Kristian Brink Quartet laat zich inspireren door de grootmeesters John Coltrane & Michael Brecker. Deze groep is geen project rond een solist, maar elke muzikant speelt een hoofdrol in hun muzikaal avontuur. Niet voor niets wonnen ze de finale van Young Nordic Jazz Comets 2007 in Lulea.

www.myspace.com/kristianbrink

Robin Verheyen wint Compositieprijs BAP-Sabam

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert de Belgische Artistieke Promotie van Sabam, in samenwerking met Jazz Hoeilaart, een wedstrijd met het oog op het ontdekken van nieuwe onuitge-

geven Belgische jazzthema's. Dit jaar gaat de prijs (€ 2000) naar oud-Jazz Hoeilaart finalist **Robin Verheyen**. De jury, bestaande uit **Michel Herr** (voorzitter), **Guy Cabay**, **Jan Muës** en **Erwin**

Vann koos Verheyen's compositie *Boechout* als het winnende thema. Dit stuk zal voor het eerst vertolkt worden tijdens de finale van Jazz Hoeilaart 2008.

Jazz Brugge 2008

Kruispunt
van noord

tot

zuid

Van 2 tot 5 oktober vindt de vierde editie van het tweejaarlijks festival **Jazz Brugge** plaats volgens het vertrouwd concept: elke dag een middagconcert in het Groeningemuseum, een intimistisch concert in de Kamermuziekzaal en drie concerten in de Concertzaal. En natuurlijk blijft Jazz Brugge trouw aan de resolute keuze voor jazz uit Europa.

Jazz Brugge draagt de jazzimprovisatie hoog in het vaandel. **Barry Guy** (cb) is zo een spilfiguur die zowel in trio met pianist **Agusti Fernández** en percussionist **Ramón López** als met zijn **New Orchestra** optreedt. Naast oprichter van het London Jazz Composers Orchestra is Barry Guy bekend van zijn samenwerking met Evan Parker en Barre Phillips. Hij was als contrabassist verbonden aan de Academy of Ancient Music en schreef hedendaagse muziek voor de Hilliard Ensemble en het Cello Ensemble van de Academy of St. Martin in the Fields. Zijn New Orchestra bestaat uit topsolisten van de hedendaagse jazz- en improvisatiescene: **Evan Parker** (rieten), **Mats Gustafsson** (rieten), **Hans Koch** (baskl), **Herb Robertson** (t), **Johannes Bauer** (trombone), **Per-Ake Holmlander** (tuba), **Agusti Fernández** (p), **Raymond Strid** (d) en **Paul Lytton** (d). Met elk van deze muzikanten heeft Barry Guy ook duo's of trio's gevormd en kent hen dan ook door en door, zodat zijn composities ook werkelijk aansluiten bij de persoonlijkheid en creativiteit die ze zelf ontplooiën. De gecomponeerde gedeelten worden dan ook moeiteloos aangevuld met de vrije improvisatie van de orkestleden.

Ornette en Monk

Het duo **Aki Takase** (p) - **Silke Eberhard** (as; kl, baskl) is in de ban van muziek uit de periode 1959 tot 1968 en heeft op een dubbel-cd *Ornette Coleman Anthology* speciaal Coleman onder handen genomen. Over deze cd schreef Chris Joris in Jazzmozaïek 4/2007: 'Aki Takase huppelt van klasieke discipline, via Caraïbische motieffjes uit de oude doos, naar pure free. Zij beheerst het ganse

Alchemie

Op JazzBrugge spelen de Duitse klarinettist **Theo Jörgensmann** en de Poolse broers **Marcin** (b) en **Bartłomiej Brat Olęś** (dr). De Duitse klarinettist Theo Jörgensmann is een krachtige eigentijdse rietblazer, die thuis hoort in de Europese avant-garde. Naast zijn eigen groep, speelt hij sinds de eeuwwisseling vaak met de broers Olęś, waarmee hij ook een aantal albums opnam. Het was pianist Kenny Werner die ons enkele jaren terug attent maakte op de twee Poolse broers, waarmee hij in 2006 een album in trio opnam.

Volgens onze medewerker Mischa Andriessen "is dit een optreden om halsreikend naar uit te zien, want Alchemia is een prachtplaat (zie Nieuw op cd). Vrij en toch toegankelijk. Avontuurlijk en toch strak. De drie zitten geen moment om ideeën verlegen en slagen er in om in de improvisaties een duidelijke verhaallijn te leggen. Het snelle openingsnummer *Direction* is het meest aan manische freejazz verwant. In de andere stukken gunt het drietal zichzelf meer tijd en ruimte om met mooie, lang uitgerekte melodieën een knappe spanningsboog op te bouwen. Het bijna twintig minuten durende *Menace* is een hoogtepunt. Evenals de huldeblijk aan de dit jaar gestorven, grensverleggende klarinettist *Jimmy Giuffre*. Giuffree laat horen hoe subtiel én soulvol dit trio kan klinken. De live atmosfeer van deze concertopname uit het Poolse Krakau geeft deze enerverende cd nog een extra zetje. Alchemie is de kunst een levenselixir te ontdekken. Deze cd bruist van leven."

Een voorsmaakje van het concert in Brugge!

Concertzaal vrijdag 3 oktober om 20u.

Luc De Baets

pianopalet van de jazzgeschiedenis (en de klasieke muziek). Klarinettiste Silke Eberhard speelt enorm vaak in op de piano-avonturen van Takase, spits en beheerst. Een grappige mix van koppigheid met bijna academisch kamermuziekwerk. Dit is zeer relevant ten opzichte van een O.C.-hommage, daar de meester zelf, het verleden gebruikte om, desondanks, een nieuwe jazzmuziek uit te vinden." We mogen ons verwachten aan verrassende uitstapjes van Elington over Monk tot Coleman.

Takase's echtgenoot **Alexander von Schlippenbach** (p) is anderzijds van de partij met zijn formatie **Monk's Casino**: **Axel Dörner** (t), **Rudi**

Mahall (kl), **Jan Roder** (cb), **Uli Jennessen** (d). Zijn Monk fascinatie, vastgelegd op drie cd's, gaat over het hele oeuvre en bestaat uit eigenzinnige arrangementen, soms kort en krachtig, andere meer uitgesponnen. De bedoeling is dat de luisteraar een idee krijgt van Monks werk met een eigentijdse benadering.

Klarinettisten

Naast de opvallende aanwezigheid van klarinetten in het middagprogramma (zie kaderartikel) komt dit instrument ook naar voor in de concertzaal met enkele vooraanstaande vertolkers zoals **Theo Jörgensmann** en **Louis Sclavis**. ▶

Workshops en masterclass Jazz Brugge 2008

Speel je jazz? Dan heeft Jazz Brugge op zaterdag 4 oktober een interessant programma voor jou om je talent en vaardigheden nog beter te ontwikkelen.

- 10-13u: Workshops met leerkrachten van Vlaamse conservatoria
- 14-16u: Masterclass met pianist Bert van den Brink
- 16u30-18u: Jamsessie voor alle deelnemers van de workshops

Om 18u starten de concerten. Na afloop van het laatste concert is er nog een jamsessie gepland, o.l.v. het trio van **Christian Mendoza** en met de (verhoopte) medewerking van de artiesten van die avond.

Kostprijs: de prijs van een dagpas bedraagt 25 €. Iedereen die een dagpas koopt maakt niet alleen alle concerten mee, maar neemt gratis deel aan zowel de workshops als de masterclass en de afrondende jamsessie. Wie enkel de masterclass wil bijwonen, betaalt hiervoor 15 €.

Coördinator van de workshops en masterclass: Maarten Weyler

Meer informatie en inschrijvingen:

Koen Jambon, koen.jambon@concertgebouw.be,
T +32 (0)50 47 69 91

Bert Van den Brink

(foto: © os Knaepen)

Bert's bytes

Bert Van den Brink heeft net Abraham gezien. Niettegenstaande zijn leeftijd kan hij al terugblikken op een rijk gevulde carrière. Hij is een bijzonder spirituele en vriendelijke man, een merkwaardige persoonlijkheid en een geweldig pianist, die niettegenstaande zijn handicap – blind sinds zijn geboorte –, van vele markten thuis is.

Bert begon al zeer jong piano te spelen en volgde met succes een klassieke opleiding. Zoals zo velen werd hij aangetrokken door de geïmproviseerde muziek en zijn beoefenaars. Hij vormde een sterk trio met bassist Hein van de Geyn en drummer Hans van Oosterhout en was met Hein ook voor een tijd betrokken in het kwartet van DeeDee Bridgewater. Ook met Belgische grootheden als Toots Thielemans en Philip Catherine onderhoudt hij nauwe muzikale banden. Zijn brede muzikale bagage maakt dat hij ook in zijn thuisland een veel gevraagd artiest is.

In 2007 ontving hij de VPRO/Boy Edgar Prijs, de belangrijkste onderscheiding voor jazzmuzikanten in Nederland. "Zijn spel is direct herkenbaar, iets wat alleen de groten in de jazz weten te bereiken. Qua spel herkenbaar, qua stijl onherkenbaar: weinigen kunnen zich muzikaal zo als een kameleon tonen, zonder aan karakter en zeggingskracht in te boeten. Van den Brink soleert niet vanuit een bepaalde stijl, maar vanuit de melodie. Altijd op zoek naar die ene noot die kan worden weggelaten." Was de mening van de jury.

Hij begon in 2002 met korte improvisaties, die je kunt beluisteren via zijn website. Het zijn mijmeringen, schilderijtjes en experimentjes uitgevoerd en opgenomen op zijn piano thuis. Wekelijks is er wat nieuws te beleven. Vorig jaar werd een selectie op cd uitgegeven onder de titel *Bert's Bytes - Volume 1* op Challenge Records. Allicht mogen we in Brugge iets dergelijks verwachten.

Kamermuziekzaal zaterdag 4 oktober om 18u.

Luc De Baets

www.bertvandenbrink.com

► Louis Sclavis treedt naast in duo met Bearzatti met zijn formatie Big Slam Napoli op, waarin **Paul Brousseau** (p, kb), **Médéric Collignon** (t, stem, bugel), **Vincent Courtois** (cello), **Dgiz** (rap, slam), **François Merville** (perc) en **Hasse Poulsen** (g).

Een andere Franse gevestigde waarde, **Henri Texier**, stelt zijn Strada Sextet voor. Daarmee

bracht hij het album *Alerte à l'Eau* (Label Bleu) uit, dat in Jazzmozaïek 2/2007 tot top-cd werd bekroond. Peter De Backer schreef toen: "De instrumentatie van dit sextet zorgt voor een heel bijzondere klankkleur, met zoon **Sebastien** die excelleert op altsax en klarinet, **François Corneloup** op baritonsax, **Guéorgui Kornazov** op trombone, **Manu Codjia** op gitaar

en drummer **Christophe Marguet**. De sfeer varieert van stevige rechttoe rechtaan jazz, als de blazers loos gaan, tot forse rockjazz, met een **Codjia** die afwisselend aan John Scofield en zelfs onze Philip Catherine doet denken."

De Franse klarinettiste **Catherine Delaunay** is dan weer deel van de Belgische band **Tomas-** ►

Italiaans-Franse smaakmakers

In de namiddagconcerten in het Groeningemuseum krijgen we overwegend Franse en/of Italiaanse duo's en trio's.

Sylvain Kassap, **Armand Angster** en **Jean-Marc Foltz** vormen samen het **Trio de Clarinettes**. Ze combineren op klarinet de expressie en de vrijheid van de jazz, de virtuositeit van hedendaagse muziek en de spontane emotie van volksmuziek.

Het duo **Antonello Salis** (p, acc) - **Sandra Satta** (as) belooft verrassende interacties. De accordeonist/pianist Antonello Salis (Villamar, Sardinië 1950) is autodidact en leerde op zevenjarige leeftijd accordeon spelen. Later begon hij met piano en speelde hammondorgel in rockbands in de jaren zeventig. In 2005 won hij de Italiaanse Django d'Or Gevestigde Waarde. Hij is bekend van zijn samenwerking met Enrico Rava en Stefano Bollani en maakt deel uit van het maffe trio P.A.F. (met Paolo Fresu en Furio Di Castri - *Morph* - Label Bleu 2004). Maar opmerkelijk is hij vooral pianosolo (4 albums bij CamJazz) of in duo met o.a. Gianluca Petrella (tb), Mario Schiano (sax) en recent ook met Joey Baron (d) waarmee hij *Keys and Skins* opnam. Naar Brugge komt hij in duo met de saxofonist **Sandro Satta**, waarmee hij al sinds 1977 samenwerkt. Met Satta heeft Salis ook een nieuwe band opgericht, The Bookmakers, waarin verder Antonio Jasevoli (g), Adriano Lo Giudice (el.b) en John B. Arnold (d).

Nog een speciaal klarinetduo vormen de Italiaan **Francesco Bearzatti** (ook op tenorsax) en de Fransman **Louis Sclavis**. Deze laatste brengt daarnaast overigens in de concertzaal zijn project *Big Slam Napoli*.

Trium verenigt drie virtuoze improvisatoren: **Jean-Luc Cappozzo** (t), **Francesco Branciamores** (dr,xyl) en **Giancarlo Schiaffini** (tuba, tb).

De concerten in het Groeningemuseum zijn exclusief toegankelijk voor houders van een festivalpas, waarmee u bovendien voorrang geniet bij de concerten in de Kamermuziekzaal.

Info en reservatie: www.jazzbrugge.be, reservatie@jazzbrugge.be, +32 50 33 05 29, +32 70 22 33 02 - Dagticket € 30 (wk. € 25) / Festivalpas Jazz Brugge € 75

Een dagticket biedt gratis toegang tot een van de stedelijke musea. Met een festivalpas zijn alle stedelijke musea gratis te bezoeken gedurende de festivalperiode. **Info:** www.museabrugge.be.

Sharing Stories!

Bart Defoort: "Wat is er mooier dan met een stel vrienden samen te komen en elkaar verhalen te vertellen? Het zijn momenten waarop we kunnen dialogeren en discussiëren, elkaar kunnen doen lachen en ontmoeten."

Sharing Stories on Our Journey is de titel van de nieuwe cd van Bart Defoort, die ter gelegenheid van JazzBrugge verschijnt. Bart is net als zijn broer Kris een geboren en getogen Bruggeling. Naast leider van zijn eigen groep is Bart een gewaardeerd solist in het BJO en maakt hij in de komende weken deel uit van de JazzLab Series All Stars Band, in het kader van het 15-jarig jubileum van de JazzLab Series. Afgelopen zomer greep Bart net naast de Django d'Or 2008, die naar Dré Pallemarts ging. Met zijn eigen kwartet maakte Bart een toer in september 2007 voor de Jazzlab Series. Dit kwartet ontstond in 2006 naar aanleiding van een con-

cert in Nederland, onder impuls van drummer Sebastiaan De Krom, al jaren de vaste drummer bij de populaire zanger-pianist Jamie Cullum.

Bart Defoort: "Met deze muzikale vrienden, die ik al zo'n 15 jaar ken, zijn we na een hele reeks concerten de studio ingetrokken. We hadden er verschillende muzikale conversaties en deelden onze verhalen."

Het kwartet, bestaande uit **Bart Defoort** (s), **Ron van Rossum** (p), **Nic Thijs** (b) – vroeger Sal La Rocca - en **Sebastiaan De Krom** (d) opereert als vaste kern, maar voor dit project is de Italiaanse saxofonist, **Emanuele Cisi**, uitgenodigd. Dit kwintet met

twee sterke tenorsaxofonisten en een stomende ritmesectie, speelt onversneden jazz met een sterke verankering in de roots van de jazz van de jaren vijftig en zestig.

Bart Defoort: "In mijn eigen evolutie werd ik de laatste tijd terug enorm aangetrokken tot de zogenaamde jazzstandards met hun specifieke vormen en harmonische rijkdom. Vandaar dat ik voor het componeren van mijn stukken op deze cd gebruik heb gemaakt van een welgekend 'procédé' in de jazz, namelijk het schrijven van nieuwe melodieën over gekende akkoordenschema's. Ze zijn een alternatieve route, een nieuwe springplank tot improvisatie. Te nemen of te laten, naargelang de goesting en het moment zelf. De enige uitzondering op deze 'regel' hier is de compositie Thais."

Concertzaal donderdag 2 oktober om 20u30.

Luc De Baets

Bart Defoort Quintet

► **senko** die dan weer een heel ander verhaal brengt: een kruising van jazz, Afrikaanse traditionele gezangen en gospel. **Olivier Thomas** is de bezieler en stem die een soort non-taal hanteert, variërend van Arabische ladders tot Franse chansons. **Michel Massot** (tuba, tr), **Jean-Pierre Evrard** (g) en **Etienne Plumer** (d) zorgen voor feestelijke accenten.

Grenzeloze inspiraties

De pianiste **Rita Marcotulli** liet zich al opmerken op Jazz Brugge 2006, nu komt ze in trio met de Zweedse ritmetandem **Anders Jormin** (cb) en **Anders Kjellberg** (d). Absoluut niet te missen is het soloconcert door de blinde Nederlandse pianist **Bert Van den Brink**.

In een vorige editie kon je een interview le-

zen met **Frank Vaganée** rond zijn **Zapp String Quartet**. Dit nieuw project zal in de concertzaal van Brugge een passend kader vinden.

Verrassende afsluiters

Misschien minder bekend bij ons, maar al met veel lof overladen in eigen land zijn de in Dublin geboren maar nu in Zwitserland residerende gitarist **Christy Doran** en de Zweedse trompettist **Anders Bergcrantz**. Beiden mogen met hun groep een festivaldag afsluiten.

Christy Doran's New Bag zal de concertzaal doen daveren, want de van (free)jazz en hard-rock doordrongen gitaarmuziek krijgt met samplers en soundprogramming van toetsenist **Hans-Peter Pfammatter** en de elektronische stemmeffecten van **Bruno Amstad** een

hallucinante cocktail. Basgitarist **Wolfgang Zwiauer** en drummer **Fabian Kuratli** ronden de klankorgie af. Niet voor gevoelige luisteraars.

Het Anders Bergcrantz Quintet is dan van een heel ander kaliber. Hun muziek is eerder mainstream. Bergcrantz vervulde zijn opleiding aan het Berklee College of Music in Boston. Hij werkte samen met o.a. Adam Nussbaum, Benny Golson, Billy Harper en Joe Locke. In zijn stijl horen we invloeden van Freddie Hubbard, Lee Morgan en Woody Shaw.

Met zijn recente cd *About Time* won hij drie prijzen op de Zweedse Jazz Celebration. In zijn kwintet spelen **Vincent Nilsson** (trombone), **Jacob Karlzon** (p), **Lars Lundström** (cb) en **Lenart Gruvstedt** (d).

Bernard Lefèvre

Bijblijven met kunst is een kunst op zich.

Luister daarom dagelijks naar Klara en surf naar Klara.be

Op de radio hoort u elke ochtend de opmerkelijkste nieuwtjes uit cultuurland. Na het nieuws van 12 uur brengt Ramblas prikkelende recensies en boeiende interviews. En in het weekend zijn er De Kunstkaravaan en Rondas. Heeft u het liever wat visueler en interactiever? Surf dan naar Klara.be. Naast audio- en videofragmenten vindt u er een schat aan culturele informatie. **Klara. Alles voor de kunst.**

Motives Festival 2008

Bernard Lefèvre

Creatieve smeltkroes

Nu aan zijn vijfde editie toe, heeft Motives Festival (14 t/m 16 november in Casino Genk) zich stilaan bevestigd als een alternatief voor wie uit is op avontuur in de jazz. De programmatie is beslist gevarieerd en geeft ruimte voor bijzondere projecten in de nationale en internationale jazzscene.

Hoewel van Oekraïense afkomst, is Roman Korolik (20/08/1970) geboren in Genk. Deze basgitarist brengt jazz-funk met Dirk Schreurs (kb), Jan Servaes (d), en Roeland Alen (g). Korolik is een allround bassist die je tegenkomt op diverse podia variërend van pop (Tars Lootens, Jo Lemaire, Sabine Tiels, Paul Michiels, Jan Akkerman) tot folklore, funk, fusion en jazz (o.a. Bruno Castellucci, Peter Hertmans, Michel Herr, Eric Gale, Mike Stern). Een cd-release komt eraan.

Première: A Snare is a Bell-Orchestra

Eric Thielemans komt met een vervolg op het 'A Snare is a Bell'-project dat voor het eerst in première ging op 17 november 2007 in het Zuiderpershuis en toen een solo-performance was van hem in een installatie van beeldend kunstenaar Philip Metten.

De snaardrum wordt vaak de moeder van de drumset genoemd. En de drumroll wordt

wel eens de archetypische muzikale expressie op de snaredrum genoemd. Voor Eric Thielemans is het een metafoor voor zijn persoonlijke expressie. Het repetitieve van de drumsticks op het vel van de snaardrum wordt bijna een yogaoefening, een trance, een sjamanistisch ritueel. Eric Thielemans gaat naar de essentie van het drummen. Een basistechniek creëert een sound, zo sterk, dat ieders verbeelding zelf kan uitmaken wat het wordt.

De Orchestra-versie van het project — een Motives festival productie — diept het specifieke werk met boventonen en het gebruik van de

Eric Thielemans

(foto: © Jos Knaepen)

stem — de twee fundamentele elementen van het solowerk op snaredrum — verder uit met een ensemble van internationaal gerenommeerde muzikanten, elk specialist in hun discipline. Het is een werk waarin een songwriter, een operazangeres en enkele hedendaagse jazz- en improvisatiemuzikanten samengebracht worden.

De creatie van dit Orchestra vindt in eerste instantie plaats in een opnamestudio en zal resulteren in een cd-uitgave. Daarna wordt er een live-versie gecreëerd met enkele of alle muzikanten die bij de opnames betrokken zijn.

Op het festival is de line-up: Jozef Dumoulin (p, rhodes), Peter Jacquemyn (cb), Hilary Jeffery (tb), Jean-Yves Evrard (g), Eric Thielemans (snare, d) + eigen soundtechnieker en bij de opnames aangevuld met de stemmen van Claron McFadden en Jorgen Cassier.

Gitaarhelden

Philip Catherine heeft met *Guitars Two* een echt meesterwerk gerealiseerd. Het is altijd opnieuw magisch als hij live alleen met behulp van zijn prachtige gitaren, pedaal en loopstation al die verschillende lagen van het instrument blootlegt. Telkens opnieuw weet hij zijn publiek te verrassen met zijn unieke universele composities die meer dan één wereld omvatten. Dat wordt beslist een voltreffer voor het Motives Festival.

Een andere gitaarheld, John Scofield, is helemaal een duizendpoot, want na funk met Miles en zowel akoestische als elektronische uit-

stapjes, komt hij met een gospelpject. Hij komt met de Piety Street Band feat. Jon Cleary, George Porter Jr. & Ricky Fataar waarmee de cd-opname *Piety Street* (in de gelijknamige New Orleans studio) werd gerealiseerd.

De bassist George Porter Jr werkte in New Orleans met Allen Toussaint, Earl King, Lee Dorsey maar brak door met de Meters in 1965, een fusion van rock, funk en r&b. Maar hij deed ook sessies met Paul McCartney, David Byrne, Patti LaBelle en Tori Amos.

De Zuidafrikaanse drummer Ricky Fataar trok in 1968 naar London, een jaar later naar L.A. en

Ticketverkoop start op 1 oktober (onder meer via www.fnac.be) • Meer info: www.motivesfestival.com

ging met The Beach Boys opnemen en toeren. In 1979 ontmoet hij Bonnie Raitt en wordt lid van haar band. Ook wordt hij alom gevraagd als multi-instrumentalist en co-producer o.a. door Tim Finn en Crowded House.

De in Kent (Engeland) geboren zanger/pianist/hammond B3-orgelist **Jon Cleary** was al jong in de ban van de New Orleans funk en r&b en trok naar Crescent City als hij 17 was. Hij werkte o.a. met de Meters, John Mooney en Bonnie Raitt. Zijn laatste opname *Pin Your Spin* (Basin Street Records) is een staal van zijn talent.

Jonge wolven

De Britse pianist **Neil Cowley** gaf al jong een Shostakovitch pianoconcert in de Queen Elizabeth Hall, maar keerde de klassieke wereld de rug toe om op 17-jarige leeftijd de wereld van de pop te verkennen. Hij nam op en toerde met soul en funk bands o.a. The Pasadenas, Brand New Heavies, Zero 7 tot hij in 2002 zijn eigen band Fragile State vormde.

Neil Cowley trio

(foto: © Jos Knaepen)

Jack DeJohnette

(foto: © Jos Knaepen)

Na een uitstapje in de jazzy chill-out muziekscene keerde hij terug naar de piano en vormde zijn jazztrio met **Richard Sadler** (cb) en **Evan Jenkins** (d).

Op zijn in juni 2006 zelf opgerichte label Hill Inside Records kwam zijn debuutalbum *Displaced* uit, dat meteen de BBC Jazz Awards als Beste Album van 2007 won. In maart 2008 verscheen hun tweede album *Loud, Louder... Stop!* op het label Cake.

Eén van de opvallendste drummers van de hedendaagse muziekscene is **Manu Katché**. Met zijn kwintet: **Mathias Eick** (t), **Trygve Seim** (sax), **Marcin Wasilewski** (p) en **Slawomir Kurkiewicz** (cb) komt hij in Genk zijn *Playground* (ECM 2007) voorstellen. In zijn composities dringen evenveel pop als jazzinvloeden door, waarbij hij op zeer subtiele wijze accenten legt. *Smooth Jazz*

wordt het gelabeld, maar de uitstekende solisten Eick en Seim maken het toch nog spannend.

Roots

Een monument van een drummer is **Jack DeJohnette** die binnen zijn Intercontinental project de Zuidafrikaanse zangeres **Sibongile Khumalo** (° Soweto 24 September 1957) uitnodigt. Ze is in haar thuisland evengoed bekend als opera- als jazzzangeres. Ze wordt op het Motives Festival naast DeJohnette omringd door **Byron Wallen** (t), **Jason Yarde** (s), **Billy Childs** (p) en **Jerome Harris** (g, el.b).

Nog een aantal details van het programma ontbreken bij het afsluiten van deze uitgave. Er is ook de Eujazzstage met onder meer het **Peer Baierlein Quartet**.

ia77
JazzFlits

JAZZFLITS
verschijnt twintig
keer per jaar met
nieuws
platenrecensies
concertverslagen
boekbesprekingen

WWW.JAZZFLITS.NL

BUSTER

Dé opnamestudio mét podium
in hartje Antwerpen
digitale multitrack live-opnames
+32(0)475 74 54 87
www.busterstudio.be

Advertentie

JAZZ-mozaïekjes

Bender Banjax winnaar Jong Jazztalent Gent. Als nevenpodium organiseerde het Gent Jazz Festival, in opdracht van Duvel-Moortgat en i.s.m. de JazzLab Series, de 8e editie van Jong Jazztalent Gent. Deze muziekwedstrijd leverde een unanieme winnaar op: Bender Banjax, een gemengd Vlaams-Waals kwartet. Erik Bogaerts (sax), Christian Mendoza (piano), Axel Gilain (bas) en de piepjonge drummer Stijn Cools zijn daardoor de eerste muzikanten die zich verzekerd weten van een tournee met JazzLab Series in het najaar van 2009. Daarnaast zullen ze in 2009 een concert spelen op de jazzfestivals van Gent, Dinant en Maastricht.

Het nieuwe initiatief 'Duvel presents: Jazz In 't Park meets Gent Jazz Festival' met zijn gratis avondconcerten op het E. Braunplein ontpopte zich met gemiddeld 400 bezoekers tot een groot succes.

Hamster Axis of the One Click Panther won op het jongste Dinant Jazz Nights festival in het weekend van 20 juli de wedstrijd jonge jazztalenten. De Antwerpse groep rond Lander Van den Noordgate (as) en Andrew Claes (ts) bestaat verder uit Bram Weijters (p), Janos Bruneel (b) en Frederik Meulyzer (d). Ze mogen dit festival volgend jaar openen.

Toots Thielemans wordt pater van het 12de Dinant Jazz Nights Festival dat van 18 tot en met 20 juli 2009 opnieuw in het Sint Norbertuspark van de Abdij van Leffe zal plaatsvinden. Nog een pittig detail: de afwezigheid dit jaar van Nascimento had niets met zijn gezondheid of verlies van stem te maken, hij trad diezelfde dag op het Victoria Jazz festival in Spanje op.

De zondagavondconcerten in **Opatuur** in Gent verhuizen. Het is al eerder bekend dat het pand in de Citadellaan wordt afgebroken en vervangen door nieuwbouw. De vzw Opatuur heeft daarom een akkoord gesloten met de Centrale zodat de wekelijkse zondagavondconcerten in de Centrale kunnen doorgaan. De Centrale vind je in de Kraankinderstraat 2 in Gent en is makkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer. Op het programma: 18/9 Pily Zurstrassen en Tuur Florizoone, duo-accordeon, op 21/9 Ben Sluijs (sax) en Erik Vermeulen (p), op 28/9 Frederik Leroux (solo g), op 5/10 Bart Quartier (vib) en Bart Van Caenegem (p), op 12/10 Marc Godfroid (tb) en Bart Van Caenegem (p). Meer info: opatuur@scarlet.be of 0479/391420.

Ook **Les Lundis d'Hortense** – de Franstalige tegenhanger van de JazzLab Series – maakt zijn Jazz Tours voor het komende seizoen bekend. Van oktober tot mei kan je van Brussel tot Eupen en van Luik tot Rossignol naar concerten van een achttal groepen, Melanie de Biasio, Greg Houben Trio, Saxkartel met Tutu Puoane, Massot/Florizoone/Horbaczewski, Thierry Crommen, Al Orchestra, Eve Beuvs Quartet en Quentin Dujardin. Verder zijn er nog de wekelijkse concerten op woensdag in Jazz Station op de Leuvense Steenweg. Info: www.jazzinbelgium.com

Het 23ste gratis openlucht jazzfeest **Saint-Jazz-ten-Noode** (Place Saint-Josse) op 20 september start om 14u met een muziekbeurs. Om 19u30 staat een hommageconcert aan Al Goyens op het programma. Roger Vanhaverbeke (cb) leidt een kwintet met Gino

Lattuca (t, bugel), Phil Abraham (tb), Johan Clement (p) en Luc Vanden Bosch (d). Om 21u staat Philippe Catherine met zijn akoestisch trio (met Quentin Liegeois en Alexandre Cavalière) op het podium, terwijl het Pierre Anckaert Trio in de Jazz Station optreedt. Voor het volledig programma zie www.stjazz.be.

De Singer in Rijkvorschel verwelkomt dit najaar o.m. Philip Catherine (27 september), Pierre Anckaert Trio (4 oktober), Pascal Niggenkemper Trio (24 oktober) en Mike Reed (28 november). meer info: www.desinger.be

Bijloke Jazz verrast met niet te missen optredens van Jason Moran Bandwagon (14/10), Henry Threadgill (6/11) en BJO/Galliano (19/11). In **Vooruit** is er op 28/10 een dubbelconcert met Free Desmyter Quartet en Dave Douglas Magic Circle. Info: www.debijloke.be en www.vooruit.be (zie ook aankondiging p. 7 en 46).

Jazz in Antwerpen wijst vanaf nu de weg in Antwerpen jazzstad. Jazz Middelheim en Follow The Sound, concerten in Arenberg, De Roma, deSingel. Jazz en improvisatiemuziek op de festivals en in de zalen, in de clubs en in uw buurt, het hele jaar door. Alles wat u wil weten over jazz in Antwerpen, samen op een enkel adres: jazzinantwerpen.be.

Arenberg verwelkomt Joshua Redman op 27 oktober en Buscemi Big Band feat. Michel Bisceglia op 21 november. In de Arenberg Club komt het Christian Scott Quintet (15/10) en The Bad Plus (5/11). Meer info: arenbergschouwburg.be.

Django d'Or 2008

Positief is de vernieuwde aandacht en prestige voor de **Django d'Or jazzawards** die vanaf nu alternerend op de openingsavond van Gent Jazz Festival en de Dinant Jazz Nights worden uitgereikt.

De laureaten van 2008 ontvingen op Gent Jazz Festival immers voor het eerst een geldprijs. **Dré Pallemerts** kreeg de Django d'Or als 'Gevestigde Waarde 2008' en ontving van SABAM een cheque van 10.000 euro. Saxofonist **Robin Verheyen** kreeg de Django d'Or Jong Talent waaraan vzw Jeugd en Muziek Vlaanderen vanaf dit jaar een aanmoedigingsprijs van 2.000 euro verbindt. Met die geldprijzen willen de organisatoren van de Django d'Or trofee, samen met Gent Jazz Festival en de Dinant Jazz Nights, het prestige van deze prijzen opwaarderen en de Belgische jazzscene blijven motiveren. Luc De Baets en Vincent De Laat van Muziekmozaïek mochten als vertegenwoordigers van de jury de prijzen bekend maken.

Naast deze twee Djangos d'Or, toegekend door een professionele jury, reikte Sabam op 10 juli een speciale prijs uit aan **Jean-Pol Schroeder**, de 'Muze van Sabam Cultuur'. Hij is o.m. jazzhistoricus, directeur van het 'Maison du Jazz' in Luik en artistiek directeur van het festival Jazz à Liège. Deze prijs bekroont elk jaar zowel een Franstalige als een Nederlandstalige Belgische jazzpersoonlijkheid – meestal geen muzikant – voor zijn/haar speciale carrière, levenswerk of voor een belangrijke contributie op het gebied van jazz. De jury voor de Sabam-prijs wordt respectievelijk voorgezeten door Johan Verminnen en Paul Louka.

Dré Pallemerts

(foto: © Jos Knaepen)

Robin Verheyen

(foto: © Jos Knaepen)

Luc De Baets

(foto: © Jos Knaepen)

Chick Corea

Skoda Jazz Festival. Na negen jaarlijkse edities Belga Jazz en dertien jaargangen Audi Jazz gaat Skoda vanaf de editie 2008 voluit voor een lange termijn partnership met het jazzgebeuren, dat over vele locaties loopt in het najaar in ons land. Op 4/11 is de Five Peace Band in Antwerpen. Dit exclusief project verenigt Chick Corea opnieuw met John McLaughlin en verder Kenny Garrett, Christian McBride en Vinnie Colaiuta. De dag erna staat Herbie Hancock op hetzelfde podium. Voor het volledige programma surf naar www.skodajazz.be.

► Onze medewerker gitarist **Joep van Leeuwen** (uit Maastricht) speelt een viertal dagen solo jazz gitaar in een klein theater op het Ile St. Louis, midden in Parijs. De concerten hebben plaats op 14&15 oktober en 25&26 november. Info : www.theatre-ilesaintlouis.com/performances/bymonth/08/10 (op datum 14 okt klikken). Dan zou ook zijn nieuwe solo-cd moeten verschijnen. John Abercrombie heeft toegezegd hiervoor de hoestekst te schrijven!

Van 18 oktober tot 9 november stelt onze huis-tekenaar **Pieter Fannes** zijn portfolio van jazztekeningen – Gent Jazz en Jazz Middelheim – tentoon in de Print Gallery in Antwerpen. Het gaat om een groepstentoonstelling met nog een viertal andere tekenaars. Van Pieter Fannes zullen het specifiek de jazztekeningen zijn die getoond worden. Prints van die tekeningen zullen daar ook te koop zijn. Print Gallery, Muntstraat 8, 2000 Antwerpen, www.printgallery.be. Open op vrijdag, zaterdag en zondag.

Won **Philip Catherine** een jazz award op de **Victoires du Jazz 2008**? Bij het afsluiten van deze editie waren ons alleen de genomineerden bekend. De uitreiking vond plaats in het kader van Jazz à Villette op 3 september. Philip Catherine *Guitars Two*, Ahmad Jamal *It's Magic* en Stefano Di Battista *Trouble...* waren de genomineerden in de categorie beste Internationaal Album. Meer info: www.lesvictoires.com/jazz/home.htm

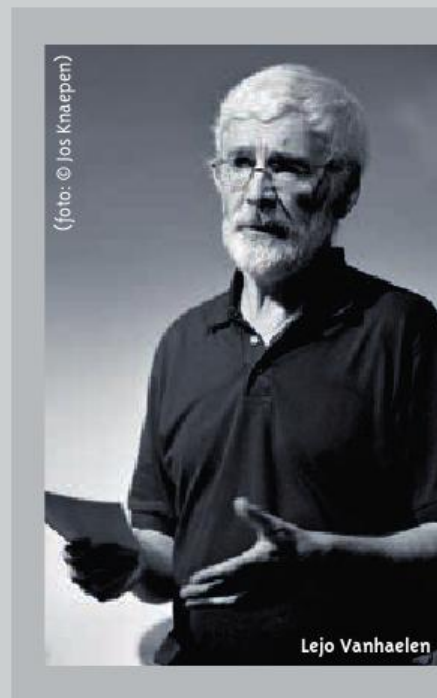

10 jaar Jazzzolder Mechelen

De clubnaam 'Jazzzolder' werd behouden, ook na de verhuis in november 2006 naar een verbouwde kapel aan de Wollemarkt in Mechelen. Het trotseren van halsbrekende trappen behoorde hiermee meteen ook tot het verleden. De knusse sfeer is intussen tot over de grenzen bekend. De club barst al opnieuw uit zijn voegen.

Het begon allemaal op de historische zolder die **Lejo Vanhaelen** als huisbewaarder van het parochiecentrum O.L.Vrouw o/d Dijle (de voormalige refugie van de abdij van Grimbergen in de O.L.Vrouwestraat) in 1997 ter beschikking kreeg. "Op 8 juli 1998 vierde ik er mijn vijftigste verjaardag met vrienden", vertelt Lejo Vanhaelen, "ook Kris Vanderstraeten was erbij. Hij was een vroegere collega, tekenaar en een fervent jazzliefhebber. Hij bracht zijn collectie jazzplaten mee en we hielden gezellige muziekavonden. Dat groeide snel uit tot concerten toen **Tom Van Peer**, een gelauwerd beiaardier en jazzliefhebber, hier piano kwam spelen. De Jazzzolder was geboren." Daarmee ontstond opnieuw een jazzpodium in de stad waar ooit legendarische clubs als de Begijnzolder (van '67 tot '77) en de New Standard (Korenmarkt) bestonden. "**André Donni**, zoon van Willy die de Begijnzolder openhield, was overigens een van de eerste muzikanten die bij ons optraden" voegt Lejo eraan toe.

ben. Ik wil graag, en dat is ook een doel van de vzw Jazzzolder, het publiek sensibiliseren voor de jazz van bij ons en dan vooral jong talent. Doorgaans bestaat ons publiek uit 30-50-jarigen, maar het is mijn streven om ook jongeren aan te trekken. En dat lukt vooral met jonge muzikanten die hun vrienden meebrengen. Momenteel werken we nog altijd zonder enige subsidie, maar misschien zal de provincie Antwerpen daar in de toekomst verandering in brengen.

(foto: © Jos Knaepen)

Lejo Vanhaelen

De club groeide traag maar gestaag van 50 naar 80 leden. Voor 35 euro lidgeld per jaar krijgen ze toegang tot alle concerten. Een daglidkaart kost 6 euro (studenten 4 euro). "In de programmatie wil ik vooral moderne jazz, maar ook vrije improvisatie en al eens blues, aan bod laten komen", stelt Lejo, "bij voorkeur gebracht door jonge muzikanten van bij ons. Hij gaat er fier op jong talent zoals **Jef Neve**, **Robin Verheyen**, **Bruno Vansina**, **Joachim Badenhorst**, **Ewout Pierreux**, **Tutu Puoane**, **Jean-Paul Estiévenart**, **Pierre Anckaert** voor ze echt bekend werden naar de Jazzzolder te hebben gehaald. Maar ook gevestigde namen keren graag terug naar de club: **Frank Vaganée**, **Ben Sluys**, **Chris Joris**, **Tom Mahieu**, **Anja Kowalski**, **José Bedeur**, **Jokke Schreurs**, **Gilbert Isbin**... en uit de wereld van de improvisatiemuziek: **André Goudbeek**, **Tatsuya Nakatani**, **Assif Tsahar**, **Joe Fonda**, **Bart Maris**, **Peter Jacquemyn**... Bij de buitenlandse gasten onthouden we o.a. de Australische **Kristen Cornwell**, Luxemburger **Pascal Schumacher**, de Zuid-Koreaanse pianiste **Soo Cho** en zangeres **Jihye Lee**, en de Britse trompetlegende **Harry Beckett**.

Voorts streeft de club naar samenwerking met het Mechelse muziek- en verenigingsleven. Zo was de Jazzzolder in 2004 en 2005 actief betrokken bij de eerste twee edities van Jazz at Home, georganiseerd door de Jonge Kamer Mechelen, een unieke muziek happening die in heel Mechelen weerklink heeft gevonden. De derde editie in 2007 werd door de Jazzzolder zelf georganiseerd, in samenwerking met de Jonge Kamer Mechelen, de Stad Mechelen en het Cultuurcentrum. Ook voor de vierde editie in 2008 op 21 september gaan dezelfde organisatoren opnieuw samen in zee."

"Begin dit jaar is JazzOra in Leuven me komen vragen om te helpen met de programmatie", vervolgt Lejo, "al vind ik niet dat ik een jazzkenner

Bernard Lefèvre

De jazzzolder vzw is open: elke 2de en 4de vrijdag van de maand, van 20 uur tot 01 uur.
De live-optredens beginnen telkens om 21 uur.
Meer info: www.jazzzolder.be en www.jazzathome.be

Nieuw jazzpodium: JazzOra

Leuven is niet bepaald het episch centrum van jazz in Vlaanderen. Naast de zondagavondconcerten in 't Stuk valt er voor het overige niet veel te beleven. Van At The Bebop en De Blauwe Kater hebben we al lang niets meer vernomen.

Sinds februari 2008 is er echter een nieuw initiatief gestart onder de naam JazzOra. Het gaat om een samenwerking tussen C.C. Oratoriën- hof en Curieus Vlaams-Brabant. Drijvende kracht hierachter is Gert Van Aken samen met Wilma Huygens die de financiële touwtjes aan elkaar knoopt. Want erg breed hebben deze organisato- ren het niet.

Gert hierover: "De enige subsidies die we krijgen, zijn deze om onze lonen te betalen. Eigenlijk zit- ten we nog in de politieke constructie van het DAC (derde arbeid circuit). Om wat extra geld te gene- reren, werken we samen met Folk in Leuven die hier optredens en jamsessies organiseren. Het is een jonge enthousiaste ploeg met wie de samen- werking heel vlot verloopt. Zelf houden we onze prijzen zo laag mogelijk: 6 euro in voorverkoop en 8 euro de avond zelf. We bouwden ondertus- sen al een kleine kern van vaste klanten op. De

concerten gaan door op de historische zolder van het CC. Het maximum aantal plaatsen is beperkt tot 80. Alle optredens bestaan uit twee sets. Het aanvangsuur is 20u30. Voor en na de concerten en ook tijdens de pauze is er een bar op de tus- senverdieping. Dan sta ik zelf in voor aangepaste muziek. Ik had reeds heel wat succes met mijn vinylcollectie waaruit ik draai."

Dat is zacht uitgedrukt want Gert liet ons een aan- tal exemplaren zien waar elke verzamelaar spon- taan van begint te kwijlen. Stuk voor stuk gekocht op rommelmarkten, zo blijkt.

Voor de programmering doen ze bij JazzOra voor- lopig nog beroep op een sympathisant met ken- nis van zaken. "Ik heb een heel brede muzikale smaak maar ontbreek toch nog ervaring om een affiche samen te stellen" vertelt Gert. "We hebben het geluk dat Lejo Vanhaelen van de Jazzzolder in Mechelen ons helpt. Hij houdt er wel rekening

mee dat we voorlopig niets te extreems willen brengen." Toch kan je wat de volgende maanden gepland staat, niet echt mainstream noemen. Zo is op 11 september het Marc Demuth Quartet te gast samen met Sofia Ribeiro. Verder komen nog Zanga (de groep rond de jonge Belgische pianiste Mathilde Renault, 9 oktober), VVG Trio (13 novem- ber) en Stefan Bracaval Quartet (cd-voorstelling op 11 december).

Gert voegt aan dit alles nog toe: "Alle optredens zijn volledig akoestisch, een feit dat sterk geap- precieerd wordt door de muzikanten. Bovendien hebben we een uitstekende vleugelpiano staan. Velen vragen zich af hoe die ooit boven geraakt is, wij ook want die stond er al voor we startten met onze jazzreeks. Klein detail maar fel gewaardeerd door iedereen is dat onze affiches ontworpen zijn door tekenaar Kris Vanderstraeten." Het zijn inderdaad echte hebbedingetjes voor verzame- laars, allemaal in eenzelfde zwart-wit stijl die het midden houdt tussen de etsen van Masereel en de tekeningen van Marjane Satrapi (Persepolis). JazzOra is dus over heel de lijn een meer dan lovenswaardig initiatief. Wie bovendien stripliefhebber is of zijn kennis van Belgische bieren wil uitbreiden, vindt in Gert de ideale gesprekspartner.

Georges Tonla Briquet

JazzOra, Mechelsestraat 111, 3000 Leuven
Meer info: www.oratorienhof.be

WIN 1 MAAND GRATIS LEESPLEZIER

Surf nu naar

www.nieuwsblad.be/jazzmozaiek

en maak kans op 1 maand GRATIS leesplezier met Het Nieuwsblad!

Deelnemen kan nog tot 1 november 2008.

Het Nieuwsblad
IEDEREEN LEEFT MEE
www.nieuwsblad.be

► **Tourcoing Jazz Festival Planètes.** Tourcoing vormt met Rijsel, Roubaix en de Vlaamse stad Moeskroen één grensoverschrijdende agglomeratie. Het Tourcoing Jazz Festival, dat van 18 tot 25 oktober plaats heeft, presenteert een behoorlijk gevarieerd programma met namen als Herbie Hancock Quartet, Roy Haynes & Yaron Herman Trio, David Krakauer, Avishai Cohen, Paolo Fresu & Nguyen Lê, Giovanni Mirabassi, Jef Neve & Pascal Schumacher, Bugge Wesseltoft solo, Matthew Herbert Big Band en Julien Lourau. Het volledige programma was bij het afsluiten van de redactie nog niet bekend, maar zal te vinden zijn op www.tourcoing-jazz-festival en www.myspace.com/tourcoingjazzfestival.

Trompettist **Randy Brecker** is nog steeds een veelgevraagde solist. Het mooiste concert deze zomer had voor hem plaats in Polen, waar de Brecker's hun roots hebben. Daar was er een opname van een live-concert in openlucht met Wlodek Pawlik en een symfonieorkest in Bialystok, de regio waar grootvader Brecker was geboren. De herinneringen aan de overleden broer Michael waren de aanleiding tot dit concert. (*Hot House* - augustus 2008)

In **Flagey** is 2 oktober Stefano Bollani met zijn trio te gast met Jesper Bodilsen (cb) & Morten Lund (d). Op 10 oktober op de middag nodigt Zanga Robin Verheyen uit en 's avonds treedt Manu Katché's Playground op. Nog een Piknikmusik-afspraak brengt op 7 november Robin Verheyen & Aki Rissanen (p) samen op het podium. Abdullah Ibrahim speelt solopiano op 18 november, het Bart Defoort & Emmanuele Cisi Quintet komt op 4 december en speciale gasten zijn verder BJO/Richard Galliano op 21 november en Jef Neve Trio *Soul in a Picture* op 5 december. Daarnaast brengt onze columnist Marc Van den Hoof een nieuwe reeks Jazz Stories rond de Belgische jazzpioniers (ragtime, pioniers van de jaren '20, big bands in de jaren '30, de bezetting). Meer info: www.flagey.be

Ornette Coleman

Ornette Coleman (78) treedt met zijn kwartet (Al McDowell bas, Anthony Falanga bas en Darnardo Coleman drums) op 30 oktober om 20u in het PSK/Henri Le Boefzaal op. Info: www.bozar.be.

Stijlen Schoonheid

**Jazz
Lab
Series**

het najaar van JazzLab Series

Dit najaar wordt door JazzLab Series in stijl ingezet. Er valt dan ook wat te vieren! **15 jaar lang al brengt JazzLab Series het beste uit de Belgische jazz naar podia over heel Vlaanderen.** Ter gelegenheid van dit jubileum verschijnt begin september een prachtig uitgegeven nieuw boek over dit bijzonder stukje vaderlandse jazzgeschiedenis.

Maar er is natuurlijk ook muziek. De **JazzLab Series AllStars Band** is een echte droomband geworden. Met Nathalie Lories, Bart Defoort, Frank Vaganée, Nic Thys, Peter Hertmans en Félix Simtaine krijgt u het kruim van de nationale jazzscene geserveerd. Dit uniek evenement mag u niet missen!

In oktober speelt het **Free Desmyter Quartet**. Hun eerste cd *Something to Share* was een van de meest aangename verrassingen van het afgelopen jazzjaar. De vele lovende kritieken waren terecht. Het intens musicerende kwartet van deze veelzijdige pianist brengt met internationale topmuzikanten als John Ruocco, Manolo Cabras en Marek Patman aantrekkelijke en eigentijdse jazz. Muziek die nooit uit is op goedkoop effect, maar die over tradities, genres en maatstrepen heen kijkt.

In november steekt **Brazzaville** het vuur aan de lont. De winnaars van Jong Jazztalent Gent 2007 bewezen op het podium van het Gent Jazz Festival al dat ze hun eerste prijs niet hadden gestolen. Dit hechte sextet speelt een opwindende, avontuurlijke, maar bovenal groovy funk die doet terugdenken aan Sly Stone en Herbie Hancock's Headhunters. Stoelen aan de kant voor Brazzaville!

Het trio **Massot-Florizoone-Horbaczewski** sluit het jaar in schoonheid af. De onwaarschijnlijke combinatie en de rijke klankkleuren van tuba, trombone, accordeon en cello zorgen voor verleidelijke, poëtische miniatuurjes. Met accordeonist Tuur Florizoone en tubaspeler Michel Massot staan twee geïnspireerde improvisatoren, geboren performers en geraffineerde componisten op het podium. Hun dialoog met celliste Marine Horbaczewski zorgt voor ingetogen en gecontroleerde gekheid.

De volledige kalender met concerten van JazzLab Series voor najaar 2008, en info over voorjaar 2009 vindt u op www.jazzlabseries.be

Tabula rasa in Nederlands subsidiebeleid

Het **Willem Breuker Kollektief** krijgt in de jaren 2009 tot en met 2012 geen subsidie van het Nederlandse Fonds voor Podiumkunsten (NFPK+). Ook onder meer het **Jazz Orchestra of the Concertgebouw**, **Black Straight Music**, **Fra Fra Sound** en het **POW Ensemble** moeten hun subsidie inleveren. Het besluit werd 21 augustus bekendgemaakt.

Het Willem Breuker Kollektief is financieel gezien de grootste verliezer en moet een jaarlijkse bijdrage van 272.000 euro inleveren. De adviescommissie Muziek van het fonds, vindt dat Breuker c.s. niet langer een "onderscheidende en waardevolle bijdrage" ten opzichte van het overige aanbod levert.

Naast verliezers zijn er ook winnaars: **Bik Bent Braam** krijgt jaarlijks 185.000 euro en **Brokken, Jazz in Motion, Stichting dOek** mogen jaarlijks 105.000 euro tegemoet zien, nagenoeg een verdubbeling. De jaarlijkse subsidie aan het

Paul van Kemenade Quintet en **ICP** stijgt licht. En dan zijn er nog drie nieuwkomers, te weten **Boi Akih** (29.000 euro jaarlijks), **Dutch Jazz Competition** (21.000 euro jaarlijks) en de **Tetzezi Big Band** (106.000 euro jaarlijks). Maar onder meer **EWM, I Compani, Jazz Impuls**, de **New Generation Big Band, Productiehuis Lindenberg**, het **Rotterdam Jazz Orchestra, Starsvinsky Orkestar**, het Gronings festival **Midnight Express** en **TryTone** deden tevergeefs een beroep op het fonds.

(nieuwsredactie JazzFlits)

15 jaar

JazzLab Series

“De ambitie is ervoor zorgen dat we de Belgische jazzscene helpen bloeien.”

JazzLab Series, de organisatie die Belgische jazzconcerten organiseert in samenwerking met kunstencentra en cultuurcentra in Vlaanderen, **bestaat 15 jaar**. Dat wordt gevierd. Ter gelegenheid van dit jubileum wordt een boek uitgegeven dat die afgelopen vijftien jaar uitgebreid zal belichten.

Frederik Goossens

Op 6 september vond een groots feest in De Roma in Borgerhout plaats. Daar concerteerden de jonge Antwerpse groep met de lange naam **Hamster Axis of the one-click Panther** en een **JazzLab Series AllStars Band** van muzikanten uit de gouden generatie waarmee het in 1993 allemaal was begonnen. Daarna gaat deze superbans naar goede JazzLabgewoonte op tournee langs Vlaamse zalen. We spraken af met één van de stichters én de huidige voorzitter van de vzw JazzLab Series, **Willy Schuyten**, en met **Mik Torfs**, de coördinator die de dagelijkse werking behartigt.

Willy, jij bent al jaren van heel dicht bij de jazz betrokken. Je hebt meegewerkt aan de programmering van zalen als De Werf in Brugge of destijds de Gele Zaal in Gent. Je bent de man achter September Jazz in Brugge. En je bent een van de stichters van JazzLab Series. Niet slecht voor een 'amateur'! Waar komt die passie om zelf concerten te willen organiseren vandaan?

Willy Schuyten (WS): Dat heeft waarschijnlijk te maken met een frustratie die ik al mijn hele leven met me meedraag. Ik ben zelf helemaal geen muzikant en ik sta vol bewondering voor zij die me zo veel kunnen vertellen met hun instrument. Daarom voel ik telkens opnieuw de drang om iets te doen met die muziek waar ik zo veel van hou. Het is sterker dan mezelf.

Hoe kwam je dan bij De Werf terecht?

WS: Dan moeten we even in de tijd terug. Ergens midden de jaren tachtig vroeg Daniël Dehulster me mee te helpen aan het jazzaanbod in zijn café De Versteende Nacht in Brugge. Naast Belgische en lokale muzikanten, speelden daar mannen als **Steve Lacy** met **Bobby Few**, **Steve Potts**, **Lee Konitz**... Of ik herinner me ook nog de Belgische groep **Seven Steps** met **Michel Herr**, **Bert Joris** en een nog zeer jonge en nog nagenoeg onbekende **Joe Lovano**. En als klap op de vuurpijl kon ik het **Henry Threadgill Sextet** strikken op een zogenaamde off-day! Het werd snel duidelijk dat één en ander ver boven onze structurele mogelijkheden uit-

groeide. Hoe groter de naam, hoe kleiner het café werd... Ondertussen hadden we, in naam, de vzw Take Five opgericht en organiseerden we bovendien vier zomers lang de Jazz Summerdays. De verlossing kwam uit het Kunsten-centrum De Werf. Daar had Rik Bevernage, zelf fervent liefhebber, wel oren naar een jazzprogrammering op regelmatige basis. Daar begint dus een samenwerking tussen Take Five/De Werf op basis van co-productie en help ik mee aan het programma van De Werf.

Waar kwam dan het idee achter JazzLab Series vandaan?

WS: In 1991 nam ik een sabbatjaar in Brussel. En natuurlijk ging ik daar meteen op zoek naar jazz. Eerst kwam ik in de Travers terecht, waar elke dag jazz te horen was. Van Jules Imberchts, de baas van de Travers, hoorde ik dat er in de buurt van de KVS een nieuw café, De Kaai, werd uitgebaut door een collectief van muzikanten. Ze hadden het zelf ingericht om een plaats te kunnen hebben waar ze ongestoord dingen konden uitproberen, jammen, improviseren. Daar zag ik de embryo's van **Aka Moon**, zag ik **Pierre Vaiana**, **Kris Defoort**, **Antoine Prawerman**, ... Al dat fantastische talent! Er was constant nieuwe muziek te horen. Ook in de Sounds werd toen heel wat jazz gespeeld. Daar zag ik **Octurn**, de groep rond baritonsaxofonist **Bo Van der Werf**, hun eerste stappen zetten. **Frank Vaganée** startte er eveneens een rehearsal band, die later het **Brussels Jazz Orchestra** zou worden. Wanneer ik na een jaar terugkwam in Brugge, sta ik vol vuur en vlam. Ik wou er mijn compagnons in Take Five van overtuigen dat het eindelijk hoog tijd werd en broodnodig was om al dat jonge Belgische talent eens een deftig podium te bieden. Met hetzelfde verhaal trok ik ook naar De Werf en naar De Gele Zaal in Gent, waar ik in die tijd ook meehielp om een jazzprogramma op te stellen.

Waarom vond je het nodig dat er een apart circuit uit de grond werd gestampt?

WS: Ik wilde echt een concertreeks. Een eenmalig concert zou toch maar tussen de mazen van

het net vallen. In het begin was het nog heel beperkt, natuurlijk, maar we hadden toch al twee podia met aanzien, een goede accommodatie, professionele technische voorzieningen én een uitgebreide perswerking. Ze stelden zich compleet open voor ons Belgisch talent. Dat was ongezien, hé! Dat was pionierswerk in Vlaanderen!

Om het kind een naam te geven, kies jij voor 'JazzLab Series'?

WS: De concerten werden toen gepresenteerd als een 'laboratorium voor nieuwe jazzmuziek'. Eerlijk gezegd was dat een beetje om onszelf in te dekken. Het betekende dat we jonge muzikanten een kans wilden geven. Het potentieel was er, maar er kon toch nog een misser tussen zitten. En de 'Series' sloeg op de continuïteit van het idee. Dit was een verhaal dat verder zou gaan en groter kon worden.

Met de ambitie om steeds meer organisatoren en zalen in de Series te betrekken?

WS: Natuurlijk! We wilden bewust een correctie zijn op het café- en clubcircuit en ons vooral richten op gesubsidieerde cultuur- en kunstencentra. In het uitbreiden van het netwerk heeft Rik Bevernage een onmisbare rol gespeeld.

Willy Schuyten:

“We wilden bewust een correctie zijn op het café- en clubcircuit en ons vooral richten op gesubsidieerde cultuur- en kunstencentra.”

En voor we het wisten was de bal aan het rollen. Steeds meer zalen wilden deel uitmaken van onze Series. Maar hoe meer centra zich aansloten, hoe zwaarder de administratieve druk werd. Rik gaf de hele organisatie een onafhankelijke structuur en vroeg subsidies voor de nieuwe vzw aan. Toen dat lukte, werd Dirk De Gezelle in 2000 aangesteld als coördinator. Vanaf dat moment ging de vzw voor een stuk een eigen leven leiden. Maar

de oorspronkelijke partners in het netwerk helpen in onze raad van bestuur nog steeds mee om het programma uit te stippelen.

Denk je dat de groei van JazzLab Series de appreciatie van het genre in Vlaanderen in de hand heeft gewerkt?

WS: Daar ben ik absoluut van overtuigd. Door onze zichtbaarheid en door de continuïteit die wij bieden, zijn heel wat mensen bewust geworden van een genre dat tevoren enkel in een morsig hoekje of in een rokerige kroeg leefde. Wij hebben een publiek getoond dat deze muziek de moeite waard is en dat er in België ook een heel erg levendige scene aanwezig is. En dat was, zeker die eerste jaren, niet altijd even eenvoudig. Maar dat verandert langzaam. We wakkerden niet alleen de belangstelling voor Belgische jazz aan, we houden ze ook nog steeds levendig.

Mik Torfs (MT): Zonder JazzLab zou jazz nog steeds een zaak van clubs en van verenigingen van gepassioneerde liefhebbers geweest zijn. Veel cultuurcentra zouden helemaal geen jazz aanbieden.

WS: Een aantal van die centra begint bovendien zelf de behoefte te voelen om jazz te programmeren buiten het JazzLab circuit. Had je je dat vijftien jaar geleden kunnen voorstellen?

Jullie hebben aan 'volksopvoeding' gedaan?

WS: Pfff, dat is een beladen woord. Ik vond eenvoudigweg dat die muzikanten het verdienen hun kunst te kunnen laten horen aan zoveel mogelijk mensen. Punt. Ik wil natuurlijk dat het publiek zo groot mogelijk wordt, maar ik wil ze niet meer bij de hand nemen en opvoeden. Die tijd is voorbij...

MT: Bij JazzLab Series staan de muzikanten centraal. In de eerste plaats geven we hun de kans iets te creëren en gehoord te worden. En daarnaast leveren we heel wat inspanningen om zo'n groot mogelijk publiek warm te krijgen voor Belgische jazz.

Mik, toen jij bij JLS begon in 2004, kwam je uit de klassieke muzieksector. Wat waren jouw eerste indrukken van de jazzscene?

MT: De klassieke wereld staat wat betreft interne organisatie en subsidiëring veel verder. Wat door de emancipatie van de jazz nu waarschijnlijk staat te gebeuren, was toen al het geval bij klassiek. Ensembles zijn zeer goed georganiseerd, met managers die de weg naar de overheden of naar sponsors goed kennen. Muziek maken is er enkel denkbaar in optimale omstandigheden en voor een aanzienlijke uitkoopsom. In die gages zaten bijvoorbeeld ook een aantal repetitiemomenten begrepen. Bij jazz draait het echter nog steeds om dat ene improvisatiemoment en lijken

Willy Schuyten (links) en Mik Torfs

(foto: © Bruno Bollaert)

Mik Torfs:

“Ik denk niet dat we muzikanten van de schoolbanken moeten plukken en op een podium plaatsen. JazzLab moet een kwaliteitsmerk zijn, geen overzicht van de lichte afgestudeerden.”

mensen de jaren van intense studie die daaraan voorafgaan over het hoofd te zien.

En zijn jazzmuzikanten zo notoir slecht georganiseerd?

WS: Het is toch vreemd dat jazzmusici zich bijvoorbeeld niet verenigen?

MT: Het begint wel te veranderen. Maar totnogtoe blijft de jazz een collectie individuen die nochtans veel sterker zouden kunnen lobbyen bij de overheid als ze zich zouden verenigen. Of ze zouden meer bewust kunnen worden van de verschillende subsidieregelingen die er bestaan, bijvoorbeeld.

Moet JazzLab Series die mentaliteitsverandering bij muzikanten in de hand werken?

WS: Nee, helemaal niet. Wij zijn een concertorganisator, geen steunpunt of stemmingmakers.

MT: We willen de belangen van muzikanten helpen verdedigen, zoals zalen als De Werf dat al jaren doen, maar de muzikanten moeten stilaan zelf meer het heft in handen nemen.

Hoe hebben jullie in die vijftien jaar de jazzscene zien evolueren?

MT: Ik merk dat het aantal aanvragen die bij ons toekomen almaar toeneemt. Vinden nu meer muzikanten makkelijker de weg naar ons? Of zijn er gewoon veel meer muzikanten die jazz spelen? Ik denk dat dat allebei het geval is.

WS: Er studeren inderdaad elk jaar steeds meer jongeren als jazzmuzikant af.

Met de grote instroom van jong talent, zou JazzLab Series zich toch kunnen specialiseren in die richting?

WS: Ik heb niet het gevoel dat daar, behalve een paar enkelingen, nu plots meer talent tussen zit. Al die jonge gasten worden allemaal opgeleid op dezelfde manier, hebben dezelfde voorbeelden en spelen min of meer hetzelfde. En we hebben ook een verantwoordelijkheid tegenover de zogeheten 'oudere generatie'.

MT: Ik denk dat het in de eerste plaats onze taak is om de nieuwe generaties op weg te helpen naar de grotere podia. Maar het aanbod blijft toch nog te klein om ons al te gaan specialiseren. Het jazzgenre waaiert muzikaal heel breed uit, maar toch blijft het in een kleine niche. Bovendien gaat JazzLab op zoek naar een zekere podiumrijpheid. Ik denk niet dat we muzikanten van de schoolbanken moeten plukken en op een podium plaatsen. JazzLab moet een kwaliteitsmerk zijn, geen overzicht van de lichte afgestudeerden.

Hoe selecteren jullie groepen?

WS: We krijgen voortdurend demo-cd's binnen. Na een ronde blind beluisteren, komen we tot een eerste selectie. Dan maken we de namen bekend en discussieert de voltallige raad van bestuur over wie wel of niet op tournee kan.

MT: Die laatste stap is heel belangrijk. Ikzelf ga heel vaak naar concerten kijken. En ik weet ondertussen dat niet iedereen er toe komt een goede demo te maken, hoewel de muziek live

erg goed werkt. Of omgekeerd. Veldwerk blijft heel belangrijk en die ervaring neem ik dan mee in de discussies. Zo proberen we elk seizoen een zo relevant mogelijke selectie van de hedendaagse Belgische jazzscene te bieden.

Jullie brengen in het kleine Vlaanderen jazz in een twintigtal centra. Bovendien worden die centra gekozen op basis van hun geografische spreiding. Op den duur zou je kunnen spreken van een monopoliepositie wat betreft de programmatie van Belgische jazz op de gesubsidieerde podia?

WS: Bedenk dan wel dat er vóór JazzLab Series geen sprake was van jazz in cultuurcentra! En zeker niet voor een degelijke gage. Dus wat verkies je dan? Dat JazzLab helemaal niet meer bestaat en dat er weer geen jazz op die podia te bespeuren valt? Wij kunnen onze partners alleen maar beïnvloeden ten gunste van de jazz! JazzLab Series is ondertussen een merk geworden. Het is herkenbaar, heeft een logo en staat voor kwaliteit. En dat is belangrijk, niet alleen voor nieuwe partners, maar ook voor de muzikanten voor wie we dit hebben opgestart.

MT: Muzikanten hebben de indruk niet in cc's binnen te geraken als het niet via JazzLab Series is. Ik begrijp waar dat gevoel vandaan komt, maar zou het zonder ons dan wel lukken? Er zijn zo veel cc's in Vlaanderen. Het is een minderheid die met JazzLab samenwerkt. Waarom gaan ze bij die andere centra niet aankloppen? Bovendien bestaan er meer speelmogelijkheden, ook buiten de cultuurcentra, hoor. Je zal een muzikant als **Tuur Florizoone** bijvoorbeeld niet snel horen klagen. Hij levert heel wat inspanningen om zijn muziek verkocht te krijgen en weet perfect waar en hoe dat kan.

Nu is het zo dat bijna alle jazzmuzikanten naar JazzLab Series komen voor concerten. En wanneer ze niet worden geselecteerd, laten ze de schouders hangen. En komt de kritiek. Dat is jammer.

Dus als ik het goed begrijp, zou dé ideale jazzscene er een zijn zonder JazzLab Series?

MT: Nee, zo ver zou ik ook weer niet gaan. En dat heeft te maken met de aard van de muziek. Je kan niet verwachten dat elke cultuurfunctionaris in elk dorp of stad op de hoogte is van elke nieuwe evolutie in elk nichegenre. Wij volgen de jazz op de voet en bieden onze know-how aan voor wie geïnteresseerd is om in onze formule te stappen en aan onze voorwaarden te voldoen. Dat betekent concreet, niet zomaar alle toppers uit ons aanbod uitpikken, maar consequent een inspanning leveren en ook wat minder voor de hand liggende jazz op de affiche te brengen.

Hebben jullie nog ambities voor de toekomst?

MT: De ambitie van JazzLab Series is eerst en vooral ervoor zorgen dat we de Belgische jazzscene helpen bloeien. We moeten op de hoogte blijven van wat er leeft en beweegt en er voor zorgen dat zoveel mogelijk podia zich aangesproken voelen om jazz te programmeren.

Lonkt het buitenland?

WS: Er is nu al een uitwisselingsprogramma met Domaines Musiques uit Rijsel. Met JazzUnlimited hebben we sinds 2006 zo voor het eerst de grenzen overgestoken. En er bestaat de mogelijkheid van een soortgelijke uitwisseling met een aantal steden in het Duitse Ruhrgebied. Maar je stuurt dan wel Belgen de grens over, je haalt ook muzikanten uit het buitenland naar hier. Dit betekent dat die groepen weer een plaatsje van 'onze' muzikanten innemen. We lossen dat voorlopig op door *double bills*, maar

je merkt dat er een plafond zal bereikt worden. **MT:** Het buitenland blijft een moeilijke uitdaging. Ik weet dat het niet voor ons haalbaar is om een groot Europees netwerk op te starten, maar Nederland of Duitsland, dat moet wel binnen onze ambities kunnen liggen.

We wensen jullie het allerbeste toe voor de volgende vijftien jaar. Nog een laatste vraagje. Voor dit jubileum heb jij je droomband mogen samenstellen, Willy? De JazzLab Series AllStars Band?

WS: Och, was mijn budget onbegrensd geweest, dan stond er waarschijnlijk bijna een JazzLab Series AllStars Big Band op het podium, maar wat we nu met de gecombineerde talenten van **Nathalie Loriers, Bart Defoort, Frank Vaganée, Nic Thys, Peter Hertmans** en **Félix Simtaine** zullen kunnen presenteren, zal er ook niet naast zijn...

Dat willen we niet missen!

JazzLab Series AllStars Band

(foto: © Jos Knaepen)

JazzLab Series AllStars Band – www.jazzlabseries.be

- 18 september 20.15 uur CC de Meent, Alseberg info@demeent.be
- 26 september 20.30 uur CC Maasmechelen, Maasmechelen info@ccmaasmechelen.be
- 1 oktober 20.15 uur CC De Mol, Lier info@lierscultuurcentrum.be
- 9 oktober 21.00 uur Foyer De Spiegel, Sint-Niklaas info@despiegelzw.be
- 17 oktober 20.00 uur CC Casino, Koksijde 058/53 29 99 cc.casino@koksijde.be

Zomerfestivals in beeld

Parkjazz

Dit festival beet de spits af van de zomerfestivals in het gezellige Begijnhofpark te Kortrijk. Buiten was het kil en winderig, dus kroop het publiek in de tent wat dicht bij elkaar. Met vooral werk van de jongste cd *Magone* sloeg het **Bert Joris kwartet** opnieuw gensters. Bert speelde het titelstuk speciaal ter nagedachtenis van Miel Vanattenhoven. **Ben Allison** en zijn *Man Size Safe* brachten het repertoire van de jongste cd *Little Things Run Fast* en met de fraaie cover van *Jealous Guy* pakten ze gelijk het publiek in, dat gefascineerd de boeiende set uitzat. Het slotconcert van het Zuidafrikaanse **Zim Ngqawana Quartet** kon wat minder bekoren, klonk wat routineus. Maar misschien had dat te maken met de helse treinreis. Ze waren eerst gestrand in Lille en moesten nodeloos terug om opnieuw vanuit Parijs naar Kortrijk te reizen.

Bernard Lefèvre

(foto: © Bruno Bollaert)

Ben Allison

Parkjazz

uit waaronder **Rhoda Scott** met wie hij een zeer geslaagd duo-concert gaf, meteen ook een première. Andere duo's dit weekend waren **Rhoda Scott & Steve Houben** (in de abdijkerk) en **Pascal Mohy** (Django d'Or 2007) met **Quentin Liégeois**. **Milton Nascimento** die samen met de **Belmondo** broers op de affiche stond naar aanleiding van hun gezamenlijke cd, liet verstek gaan. Met het **Tania Maria 4tet** kregen we in laatste instantie toch nog een waardige vervanger. Ereburger van Dinant, **Toots Thielemans**, was er ook bij. Zondagavond trad hij op met zijn 4tet maar hij daagde tevens op als speciale gast de dag voordien bij zowel Tania Maria als Legnini & Scott. Trompettist **Greg Houben** en de klassieke zangeres **Julie Mossay** kwamen hun uniek project *Après Un Rêve* voorstellen. Het werd een uiterst fijnzinnige symbiose tussen klassiek en jazz. Lovenswaardig is dat ook in Dinant de jonge generatie in de kijker geplaatst wordt via een wedstrijd in perfecte omstandigheden. Dinant Jazz Night heeft door een aantal persoonlijke accenten alle troeven om zich te nestelen tussen de andere zomerfestivals.

Georges Tonla Briquet

Naast het rijke fotoarchief van onze huisfotograaf **Jos Knaepen**, konden we voor deze editie ook rekenen op de medewerking van de Gentse fotograaf **Bruno Bollaert**, die door Jos getipt werd als zijn vervanger als officiële fotograaf van Jazz Middelheim. Jos Knaepen herstelde toen van een heelkundige ingreep, maar is weldra *back in business*.

Ook tekenaar **Pieter Fannes** bracht voor Jazzmozaïek 'on the spot' de artiesten van deze festivalzomer in beeld.

Brosella Jazz

Brosella 2008 was zoals voorspeld een zeer goede editie met typische momenten zoals de openingsgroep, **Les Doigts de L'Homme**, die in de namiddag rustig zat te jammen in het park met een bende jongeren. Topact en de reden waarvoor een groot deel van de bezoekers afgezakt kwam naar het Groentheater, was **Maria Schneider** die aantrad met haar eigen bigband, meteen een Belgische première. Schneider bewees dat ze niet toevallig eerder dit jaar nog een Grammy in ontvangst mocht nemen. De geluidskwaliteit was bovendien topklasse. Toen het gezang van de vogels zich vermengde met haar muziek leek het er even op of dit afgesproken was. Een gedroomde festivalact en dit nog wel in openlucht. De combinatie van de jonge pianiste **Mathilde Renault** en haar trio met de Zweedse saxofonist **Jonas Knutsson** was zeker geslaagd maar je kon horen dat het potentieel nog veel groter was. Het project van **Frank Vaganée & Strings** staat zo goed als op punt. **Ben Sluijs** en zijn *Unplayables* gingen helemaal op in hun muziek. Voor sommigen wat te afstandelijk, voor anderen de eclectische trip waarop ze hoopten. Hetzelfde gold voor **Paul Bley** solo. Sterk uiteenlopende meningen over de passage van deze toch wel legendarische pianist. **FES** sloot meesterlijk af met het speciaal multimediaproject 'Expo '58' met beelden die vijftig jaar eerder op dezelfde plek genomen werden! Authentiek kon niet. Met 17.000 bezoekers bewees Brosella weer eens dat je ook een kwaliteitsvol jazzfestival buiten het commerciële circuit kan organiseren.

Georges Tonla Briquet

(foto: © Jos Knaepen)

Maria Schneider Orchestra

Brosella Jazz

Dinant Jazz Nights 2008

Voor deze elfde editie kozen de organisators van Dinant Jazz Nights een totaal nieuwe datum en een uitstekende nieuwe locatie. Plaats van het gebeuren was het bucolisch kader van de abdij van Leffe met zitjes voor iedereen, een grote bar en een heus restaurant waar je lokale specialiteiten kon savoreren voor belachelijk lage prijzen. Muzikaal opteert men elk jaar voor een andere peter. Dit jaar kreeg **Eric Legnini** de eer. Hij nodigde een paar notoire gasten

de eer. Hij nodigde een paar notoire gasten

(foto: © Jos Knaepen)

Julie Mossay

Dinant Jazz Nights

Gent Jazz Festival

Gent Jazz Festival heeft de naamsverandering (voorheen Blue Note Records Festival) probleemloos overbrugd en trok bijna 29.000 bezoekers op de Bijlokesite, ongeveer gelijk verdeeld over beide weekends.

(foto: © Jos Knaepen)

Herbie Hancock

Gent Jazz Festival

De *Saxophone Summit* (Lovano, Liebman en Ravi Coltrane) was een veredelde jamsession met drie tenorsaxofonisten en een ritmesectie. Een verademing in al dit saxvuurwerk was het spel van pianist **Phil Markowitz**, bekend van werk met Chet Baker en later Toots Thielemans, Bob Mintzer en Dave Liebman.

Festivalpeter **Bert Joris** had voor deze gelegenheid zijn kwartet thuis gelaten en vormde team met de Italiaanse pianist **Enrico Pieranunzi**, gesteund door bassist **Hein van de Geyn** en drummer **Hans van Oosterhout**. Na een wat moeilijk begin, maakten beide zielsverwanten er een heerlijk concert van. De overigens knappe saxofonist **Rosario Giuliani** was eerder een stoorzender tussen de twee protagonisten.

De kwajongens van **Flat Earth Society** brachten opnieuw hun bekende jazzvariété met een knotsgekke gast **Jimi Tenor** (Lassi Lehto). Zowaar nog gekker was de act van **Trio Grande** dat met pianist **Matthew Bourne** en het showtalent van **Laurent Dehors** muzikaal circus bracht, dat op veel bijval kon rekenen.

Tenslotte een speciale vermelding voor het sextet van **Amina Figarova**. Deze pianiste bracht met haar Belgisch-Nederlands sextet een gave set vol kleurrijke muziek, met mooi afgewerkte arrangementen. Hier nog ondergewaardeerd, in het buitenland en zeer zeker in de V.S. op handen gedragen.

Luc De Baets

Pat Metheny & Christian McBride

Gent Jazz Festival

De grote namen hebben deze keer trouwens hun reputatie waar gemaakt. **Herbie Hancock** met zijn maatjes **Vinnie Coliuta** (d) **Dave Holland** (b) vormden de solide basis voor het viriele spel van saxofonist **Chris Potter** en de exotische gitaarklanken van **Lionel Louke**. Hancock bouwde op recente platenproducties, o.a. ook *River*, een Tribute aan Joni Mitchell, waarvoor hij de zangeressen **Sonya Kitchell** en **Amy Keys** erbij haalde, waarbij vooral deze laatste zich liet opmerken. Het concert van **Pat Metheny** was daarentegen wat te afgelikt. De man heeft nog altijd dat rijke klankenpalet, maar heeft muzikaal niet zo veel meer te vertellen.

Op zaterdagavond barstte de tent uit haar voegen voor **Diana Krall**. De populaire jazzdiva grasduinde in gekend repertoire, voornamelijk met een Broadway tintje. Maar ze doet dat steeds bijzonder relax en swingend, bovendien zingend, scattend en piano spelend. Ze wordt bovendien schitterend begeleid door o.a. drummer **Jeff Hamilton** en gitarist **Anthony Wilson**. Staande ovatie van een overvolle tent!

(foto: © Jos Knaepen)

Diana Krall

Gent Jazz Festival

Chris Potter & Dave Holland

Gent Jazz Festival

Zomerfestivals in beeld

Enrico Pieranunzi, Bert Joris & Rosario Giuliani

Gent Jazz Festival

Gouvy is Groovy!

"C' est terminé, j' arrête tout", de bekende klacht van Claudy Lenz, 'le Grand Maître de la Confrerie de la Madelonne' hebben we deze keer niet gehoord. Hij was blijkbaar tevreden over de opkomst. Claudy Lenz kiest traditiegetrouw zijn muzikanten in het bebop en gipsygenre.

Ook een traditie – waarom veranderen als het werkt? - is de uitnodiging door **Hein Van de Geyn** van een topmuzikant. Dit jaar koos The Flying Dutchman **Steve Grossman** (ts) om met een verrassend trio te begeleiden. Grossman speelde minder scherp dan in de jaren 90 toen hij opnam met Art Taylor. Het was een plezier nog eens **John Engels** met zijn intelligente drumspel te horen. Bert van den Brink was aan de piano vervangen door de 16-jarige zoon van Rob Van Bavel. De kleine wist zich wel te behelpen met het *Real Book* maar mist nog ervaring en persoonlijkheid. Het trio klonk dus allesbehalve voorbereid.

Ravi Coltrane & Joe Lovano

Gent Jazz Festival

Steve Grossman

Gouvy Jazz Festival

Philip Catherine

Gouvy Jazz Festival

Waar helemaal niets op aan te merken viel, was het begeleidingstrio van de zangeres **Ann Hampton Callaway**. **Hervé Sellin** (p) speelde lyrisch, soepel en met een vloeiend natuurlijke frasering (*Round' Midnight*), **Doug Sides** (d) zorgde voor de komma's en punt komma's om het tempo op te leggen en Darryl Hall (b) speelde elegant en met een fijne toets. Callaway heeft een krachtige en heldere stem, maar is nogal uitgesproken beïnvloed door de music-hall van Broadway (*Just One of Those Things*).

Twee momenten blijven ons bij van deze editie: eerst en vooral de hommage aan Chet Baker van de **4 for Chet** groep. Trompettist **Gregory Houben**, ook op bugel en zingend, grasduinde in de herinneringen (*For Minors Only*, *Embraceable You*, *Maid in Mexico*). Hij mocht rekenen op **Micheline Pelzer** (d) en **Bart Denolf** (b) die al eens in de buurt kwam van de man uit Oklahoma. Op gitaar **Quentin Liégeois** die de lijnen uitzette zoals **Philip Catherine** dat deed 20 jaar terug.

Daarmee komen we bij het meest memorabele

moment van Gouvy 2008: Philip Catherine met zijn jongste trio: **Alexandre Cavalière** (viool) en **Quentin Liégeois** (g). Met zijn 65 (bijna 66) jaar is hij op de pensioengerechtigde leeftijd en misschien daardoor meer relax als hij op het podium zijn composities voor zijn dochter (*Bea*) en kleindochter (*Mécline*) brengt. Hij hoeft natuurlijk niets meer te bewijzen, maar die vrijdagnamiddag was hij gewoonweg geweldig (*Adriano*, *Embraceable You*, *Pourquoi*, *The Hostage*).

Wij melden nog het Gipsy Project van de trio's van **Biréli Lagrene** (g) op vrijdag en **Tchavolo Scmitt** (g) op zaterdag. Zij voegen in hun drang naar virtuositeit niets meer toe aan het genre, tenzij wat Biréli Lagrene betreft wat burleske showelementen. In de stemmige, maar overvolle club, de voormalige hoozolder van de ferme Madelonne, waren tussen de concerten in de tent door ook nog o.a. groepen met **Stéphane Mercier** en **Toine Thijs** te beluisteren.

Jean-Marie Hacquier

Nieuwe start van **Jazz Middelheim**

De organisatoren vzw Jazz en Muziek van Gent Jazz Festival kunnen samen met de VRT terugblikken op een geslaagde eerste samenwerking. De erfenis van de betreurde Middelheim-organisator Miel van Attenhoven is in goede handen. Een beter uitgerichte infrastructuur en verzorgde horeca en catering, in de unieke omgeving van park Den Brandt, maakten dat Jazz Middelheim, niettegenstaande enkele fikse zomerse buien, toch een groot aantal liefhebbers trok, volgens de organisatie zo'n 14.500.

Keerzijde van de medaille: vrijdag 15 augustus tijdens het afsluitend concert met **Toots** was de tent veel te klein en dropen vele liefhebbers, ontgoocheld en verkleumd, af. Pover was ook het minuscule podium Klara 4 Kids, slecht geplaatst en zonder enige geluidsversterking. Algemeen was het programma een succes, maar duidelijk was dat een dreunende geluidsmachine als **Ex-Material** gewoon niet thuis hoort op dit festival. Veteranen als **Andy Bey**, **Pharaoh Sanders** en het trio **Muhai Richard Abrams**, **Roscoe Mitchell** en **George Lewis**, leken moe en uitgeblust en konden niet overtuigen.

(foto: © Bruno Bollaert)

Charles Lloyd & Jason Moran

Jazz Middelheim

Het concert van **Charles Lloyd** en zijn jonge leeuwen op de openingsdag was meteen de topact van de openingsdag. Lloyd liet zich van zijn beste zijde horen op zijn uitgebreid instrumentarium van rietinstrumenten en ook pianist **Jason Moran** mocht zijn niet geringe kwaliteiten uitgebreid etaleren. **Dré Pallemerts** en zijn Pan Harmonie Band zorgden voor gemengde reacties. **Pharaoh Sanders** is niet meer de hemelbestormer van weleer. Coltrani-aanse stukken, doorspekt met zijn gekende rauwe uithalen en op het einde wat platte show, gaven aan dat de inspiratie en de intensiteit van vroeger ontbrak. De band in zijn geheel miste duidelijk ook cohesie.

(foto: © Bruno Bollaert)

Toots Thielemans & David Sanchez

Jazz Middelheim

(foto: © Bruno Bollaert)

Kenny Werner

Jazz Middelheim

Zomerfestivals in beeld

Brussels Jazz Orchestra

Jazz Middelheim

Vrijdag was een topdag, waarbij in de vroege namiddag men nog even de slapers uit de ogen kon wrijven bij **Elisabeth Kontomanou**, vooraleer **The New Collective Big Band** iedereen wakker schudde. **David Linx** heeft voor- en tegenstanders, eerder een kwestie van smaak, maar puur op muzikaliteit beoordeeld was dit een van de festivaltoppers, zowel wat betreft Linx als het BJO. Nadat het kwartet van **Kenny Werner** met o.a. **David Sanchez** en **Cindy Blackman** een knappe set hadden gespeeld, verscheen festivalpeter **Toots** op het podium. Hij was voor zijn jaren (86!) in grote doen en putte uit zijn gekende repertoire, maar gaf er alweer een andere draai aan, soms heel mooi afgewerkt, soms heel avontuurlijk, waarbij Werner hem in alle kronkels volgde en pareerde. Het uit de tent puilende publiek kon er maar niet genoeg van krijgen en Toots triomfeerde.

Cindy Blackman & David Sanchez

Jazz Middelheim

Wynton Marsalis

Jazz Middelheim

Zaterdag was een dag om snel te vergeten. Alleen **Jef Neve's Groove Thing** kan op clementie rekenen. Saxofonist **Nicolas Kummer** speelde overtuigend en bassist **Nic Thijs** stuwde het geheel vooruit, 'groovend' en 'funkend' op de elektrische bas.

Thijs was er zondag opnieuw, maar dan op akoestische bas in het **Robin Verheyen Quartet**, dat met pianist **Bill Carrothers** en drummer **Dré Pallemmaerts** een zeer homogeen blok vormt. De jongste Django d'Or winnaar speelde met zijn groep zelfverzekerd een boeiende en evenwichtige set. Hetzelfde kan gezegd worden van **Wynton Marsalis**, die een bijzonder uitgekende set speelde met zijn kwintet: frisse muziek, darterl swingend en zeer gevarieerd van blues tot bop. Pianist **Dan Nimmer** kreeg zijn moment de gloire in een aan Erroll Garner opgedragen stuk, uitlopend in een pittig stukje New Orleans tradjazz met de hele band. Festivalpeter Toots mocht mee afsluiten en delen in het lang nazinderend slotapplaus van dit festival.

Luc De Baets

5 tot 27 november 2008
Arenbergshouwborg - Antwerpen

Staf

project rond jazz
foto, film, dans, tekst en muziek

Staf De Prince | Pierre Anckaert
Trio | Jazzisfaction bigband |
Villa Dansa | Gerard Wessel |
Jac Delsing | Willem Roggeman
| Jan Delvaux | Alex Vanhee
| Wouter Van Driessche | Inti
Calfat | S-pression | Buscemi
Big Band feat. Michel Bisceglia |
Rob Deckx en Sarah Meyer | Pro
Arte | N.O. Train Jazzband ...

www.jazzstaf.be

STAF is een project van het Centrum voor Beeldexpressie, Creatief Schrijven, Danspunt en Muziekmozaïek, i.s.m. Arenbergshouwborg en met steun van de Vlaamse overheid en Milo-Profi

DANSPUNT

mm
muziekmozaïek

milo
profi

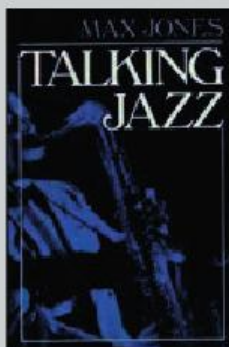

Talking Jazz

Marc Van den Hoof

Teveel namen, veel te veel namen. Dat krijg je altijd weer te horen als je 't op de één of andere manier over jazz hebt. Of teveel dit of teveel dat – kortom: teveel 'specialisme', alsof niet evenveel specialisme zou opduiken in een gesprek tussen bijvoorbeeld voetbal- of wielersportliefhebbers.

Maar kom, waarover ik het eigenlijk wil hebben, is het hiermee samenhangende mirakel van de jazz. Dat je een je volstrekt onbekende medemens tegen het lijf kan lopen en dan blijkt hij een jazzliefhebber te zijn en alle mogelijke ijs is gebroken. De verstandhouding is er meteen. Je weet waarover je 't hebt. Het komt er nu alleen nog op aan elkaar op te vrolijken met wat allemaal is opgeslagen op de respectievelijke 'harde jazzschijven'.

Flip Phillips ! (Dat je indertijd z'n JATP-acrobatic niet op prijs hoorde te stellen, maar hoe je dan op den duur uitvindt dat Phillips eigenlijk een heel mooie tenorist was, en dat je dat nooit geweten had. En Lew Tabackin die gezegd had : *You should have asked me, I knew!*) En Charlie Ventura (*Bop For The People*, stel je voor: *Bop For The People* !)...

Het is pinksteren, als jazzliefhebbers elkaar ontmoeten en van elkaar ontdekken dat ze jazzliefhebber zijn. Al wat is misgegaan ten tijde van de babelse verwarring is plots weer goedge maakt. Daarom is het zo'n mooie titel: *Talking Jazz*, een boek van Max Jones, in 1987/88 verschenen bij W.W. Norton & Company in New York en London. Zo'n zestig interviews die ooit zijn verschenen o.m. in het Engelse *Melody Maker*.

Jones. In de jaren dertig al met jazz bezig op tenor- en sopraansaxofoon, en daarna in de jaren veertig met het blad *Jazz Music*. Een jazzliefhebber in het decor waarin je je die graag voorstelde: mooie meiden, een sportwagen (een MG TC met nummerplaat MMM 192, in 1953, met Flip Phillips aan het stuur en Norman Granz en Oscar

Peterson als toeschouwers)... Heel bebop ook: in alle omstandigheden en in elk gezelschap met een soort alpinopet op z'n kale hoofd. (Uit het begin van de jaren vijftig heb ik een foto waarop ik als zes-, zevenjarige met mijn vader gefotografeerd ben op de jaarmarkt bij ons in het dorp. Eind oktober, begin november? Koud in elk geval. We dragen allebei een warme jas, m'n vader een hoed, ik een alpinopetje. Hip.)

Zo'n zestig interviews waarin Max Jones ongehinderd jazz 'talks'. Met klarinettisten (o.m. Edmund Hall aan wie Henk Romijn Meijer zo'n onaangename herinnering bewaarde) en de onlangs overleden Bob Wilber (een gesprekje/portretje uit 1948, over Wilber's samenwerking met Sidney Bechet – later zou hij nog met Tristano gaan studeren). Met een hele plejade tenoristen: van Bud Freeman, Hawkins en Ben Webster tot Stan Getz, Zoot Sims en Johnny Griffin ('Teveel namen, veel te veel namen!'). En wat mij betreft: met Lucky Thompson, een compilatie van diverse gesprekken, gevoerd in 1958, '59 en '62. « *The name suited me, I was lucky. Nowadays some people think it doesn't apply, most of them say I haven't been lucky. I tell you I've been fortunate because I still hold my convictions and am free to express them.* » Een aantal koperblazers ook waarvan Jimmy McPartland het uitvoerigst aan het woord is: twintig pagina's. Mary Lou Williams krijgt tien bladzijden toebedeeld. Een mooi portret van Billie Holiday in 1954, '56 en '59 beslaat ook een twintigtal pagina's. Het warme hart dat Lady Day, zoals na haar dood in juli 1959 was gebleken, Max Jones had toegedragen, was één van de troostende gedachten na een « *lengthy and misspent life on the jazz case* » . « *Teveel namen* », zeggen ze dan. Ach.

Bar Restaurant Toots

Openings tijden: 12u tot 14u en van 18u tot 22u. Gesloten in het weekend voor de lunch.

A personal touch...

blijf op de hoogte van de events en schrijf je in via

www.toots.be

CROWNE PLAZA

ANTWERP

Bar Restaurant Toots - Gerard Le Grellelaan 10 - 2020 Antwerpen - +32 (0)3 259 75 00 - info@cphantwerp.com

Mischa Andriessen

Klagen zit in de volksaad. In de Nederlandse zeker. Een **aanleiding is niet nodig, noch een reden,** de **Nederlander zeurt nou eenmaal graag.** Miezert en druilt. Alsof het altijd regent.

De laatste jaren heeft dat gedram een andere klank gekregen. De immer knorrige Nederlander wist wel dat hij onredelijk was. Omdat hij in een van de rijkste landen ter wereld woonde. Omdat nagenoeg elke denkbare ramp hem bespaard was gebleven en zou blijven. Omdat hij vrijuit en hardop kon zeggen wat hij dacht zonder de kans te lopen te worden opgepakt of gestraft.

Nu is dat anders. De Nederlander is gaan geloven dat in zijn onophoudelijke klacht een kern van waarheid steekt. Waar zijn ongemak eerder verdween door er smakelijk over te mopperen, is hij het nu als een echt probleem gaan zien. De mug werd een olifant. Op een gegeven moment hoorde de Nederlander voor het eerst zijn eigen gekanker en dacht 'verdomd, daar zit wat in.' Hij is zichzelf serieus gaan nemen en dat had hij nou net niet moeten doen.

Er valt voor sommigen namelijk altijd wel wat te klagen. Eerst over Turken en Marokkanen. Nu over Polen. Dadelijk over Roemenen en Bulgaren. Maar de grenzen zijn open en dat blijven ze. Het enige dat nog verder open moet, is de Nederlandse geest.

Tijdens de jongste editie van North Sea vond ook de finale van de Dutch jazz Competition plaats. Elke twee jaar wordt de beste Nederlandse band gekozen en beloond. De prijs is een mooie afspiegeling van de Nederlandse jazzscene. Het **Franz van Chossy trio** won twee jaar terug. Een Duitser, een Ier en een Nederlander. Dit keer werd het **Srdjan Ivanovic Blazin' Quartet** gelauwerd. Een Bosnier, een Zweed, een Roemeen en een Bulgaar. Een prachtige groep van vier jonge

musici die allen neergestreken zijn in Amsterdam en die van daaruit een stijl ontwikkelen waarin hun volksmuzikale invloeden doorklinken, welke daarbij het vertrek- en zeker niet het eindpunt zijn.

De musici van het Blazin' Quartet zijn muzikale verkenneren. De tot beste solist gekozen Bulgaarse bassist **Mihail Ivanov** speelt ook in het trio van zijn landgenoot **Dimitar Bodurov**, vorig jaar winnaar van de Young Pianist Foundation Jazz Competition. Bodurov verdeelt op zijn beurt zijn tijd en aandacht tussen zijn eigen trio en de groep van de Nederlandse zangeres **Magriet Sjoerdsma**.

Een ander lid van het Blazin' Quartet, de Roemeense saxofonist en klarinettist **Alex Simu** maakt onder meer ook deel uit van het collectief **Tarhana**. Een bruisende groep met Turkse en Bulgaarse muzikanten, verder een Nederlander en soms een Duitser; Franz von Chossy. Von Chossy die ook weer met nog een andere laureaat speelt, de Turkse zangeres **Esra Dalfidan**. Winnaar van het Nederlands Jazz Vocalisten Concours.

Kevin Whitehead heeft in zijn onvolprezen *New Dutch Swing* geschreven over de hoogtijdagen van de Nederlandse geïmproviseerde muziek. De tijd dat de grenzen in de jazz wagenwijd openstonden. De tijd dat iedereen met iedereen speelde. **Evan Parker, Derek Bailey, Peter Brötzmann, Louis Moholo, Michael Moore, Harry Miller, Sean Bergin, Tristan Honzinger** en vele, vele anderen. Ze kwamen en bleven, soms lang, soms kort, soms voor altijd en ze veranderden blijvend de muziek.

Jazz is stadsmuziek. Muziek voor wereldburgers. Muziek voor vrije geesten die zich niets aan landsgrenzen gelegen laten liggen. Op het Utrechtse Loplop-label verschijnen bijvoorbeeld geregeld cd's van bijzondere samenwerkingsprojecten. De Duitse fluitist **Mark-Alban Lotz** met zanger/gitarist **Omar Ka** uit Senegal, het Nederlands-Turkse **Baranà Trio** en hun opmerkelijke nieuwste release, de cd *Zharbia* waarop de Marokkaanse oud-speler **Karim Eharruyen** samen speelt met onder andere de Flamenco-zangeres **Curra Suarez**.

Zharbia betekent tapijt. Dat is wat de Nederlandse jazz meer en meer wordt: een prachtig, veelkleurig tapijt.

www.fidan.nl
www.dimitarbodurov.com
www.dutchjazzcompetition.nl
www.tarhanamusic.com
www.srdjanovic.com
www.loplol.nl

Srdjan Ivanovic Blazin' Quartet

Paul Blair

(correspondent Jazzmozaïek in New York)

Whew! The summer festival season has finally drawn to a close. Our monthly, *Hot House*, previewed nearly three dozen such events taking place within a day's drive of New York – but I didn't attend a single one. **Why leave town**, I figured, since the **diversity of attractions at venues right here in the city constitute a nightly gala that lasts all year.**

Among my special memories of the past couple of months: catching saxophonist **J.D. Allen** at a new spot called Le Poisson Rouge (situated within the same Bleecker St. premises that once housed the storied club called The Village Gate); trombonist/arranger **Jon Fedchock's big band** at Cachaca (another newish Greenwich Village venue); pianist **Guillermo Klein** at the Vanguard; impressive Azerbaijan-born keyboardist **Amina Figarova** at The Jazz Standard; trumpeter **Theo Croker** (he's Doc Cheatham's grandson) at the Rubin Museum on W. 17th; **Vince Giordano's** delightful 12-member Night-hawks ensemble recreating 20s and 30s arrangements at the Hotel Edison, just steps from Times Square; and the remarkable trio led by Colombian harpist **Edmar Castaneda**, about whom I'll write more next time.

I managed to several truly worthwhile recording sessions as well. One involved an organ trio led by up-and-coming guitarist **Sheryl Bailey**. She invited numerous friends to attend as well; and their audible enthusiasm will be part of a forthcoming CD for the MelBay label. In July, Criss Cross Jazz impresario Gerry Teekins returned to town for yet another series of sessions at Systems Two, the Brooklyn studio that seems to be most musicians' first choice. One of these involved increasingly in-demand pianist **Luis Perdomo**, backed by bassist **Hans Glawischning** and drummer **Eric McPherson**. Another brought together a sterling quintet under trumpeter **Alex Sipiagin's** leadership for his seventh on Gerry's label. **Seamus Blake** was the saxophonist chosen for this outing – and Alex also managed to secure **Mulgrew Miller's** services on piano.

Best of all, I continue to learn about players new to me. A trumpeter named **Chuck MacKinnon**, long a fixture on the San Francisco scene but now a Brooklyn resident, caught my attention through a recent self-produced CD (*New Transmission*) on the imaginatively-named Krispytone label. I, in turn, caught MacKinnon when he led a group for just one night at Cornelia St. Café during June. Likewise, it was a new CD (*7th Heaven*) by Swiss trombonist **Samuel Blaser** that lured me back to the same downtown club a few nights later. In addition, I've been especially intrigued by what I heard on these other new albums under the leadership of still more instrumentalists whose names were heretofore unfamiliar: Spanish bassist **Alexis Cuadrado** (*Puzzles*); Canadian pianist **David Braid**, (*DMBQ Live*); pianist **Larry Vuckovich**, originally from the Ukraine (*High Wall*); percussionist **Scott Amendola** (*Plays Monk*); Brazilian reedman **Felipe Salles**, (*South American Suite*); and pianist **Steve Elmer** (*Fire Down Below*). I believe that you can hear full tracks by all these guys, along with thousands of other talents, through the Rhapsody.com website, once you subscribe for an extremely modest monthly fee. For avid followers of this music, there's always much to discover.

Amina Figarova

Onze correspondent Paul Blair woont in Brooklyn, brengt maandelijks in New York het jazz magazine *Hot House* uit en gidst groepen langs minder bekende en historisch belangrijke paden door *The Big Apple*. Voor meer info over de walking tours: www.SwingStreets.com

Wil je graag een **nieuwe muzikale wereld ontdekken?**

Surf dan naar

www.muziekmozaiek.be

SIZE DOES MATTER

Enjoy Jazz Hoeilaart '08 again!
High quality stereo recordings
with Pocketrak 2G

te koop bij de betere muziekinstrumenten-winkel

YAMAHA POCKETRAK 2G - THE DIGITALRECORDER IN POCKETSIZE

••• only 49g lightweight ••• integrated speakers ••• USB 2.0 ••• 2 GB memory ••• recording time up to 3 hours in CD quality and up to 9hours in MP3 format ••• foldable stereo microphone ••• line-in socket ••• longlasting eneloop akku ••• incl. leathercase and CUBASE AI4 •••

WWW.YAMAHA-EUROPE.COM

Nieuw op CD!

Redactie:

Mischa Andriessen | Luc De Baets |
Peter De Backer | Dirk De Gezelle |
Chris Joris | Bernard Lefèvre |
Jaap Lüdeke | Marc Van de Walle |
René Vandewalle

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde en illustreert het betere werk met de afdruk van de hoesjes. Een eenvoudig sterrenstelsysteem staat symbool voor de globale beoordeling van iedere plaat door de ondertekenende recensent.

* = ontgoochelend

** = kon beter

*** = goed

**** = beter

***** =

DEADLINE: Te bespreken cd's, dvd's en ander audiovisueel materiaal graag **ten laatste op 5 november 2008** op de redactie: Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruiselede

Komkommerooft

Al verschijnt er in de zomer meestal niet zoveel nieuws, dit is toch weer een mooie verzameling van zeer diverse albums. Een paar toppers, veel goede, maar ook nog al wat minder geslaagde exemplaren. Ondanks de vakantie en de drukke festivaltijd, hebben onze medewerkers zich uit de naad gewerkt om hun persoonlijke mening te geven over het aanbod.

Wat wel sterk terugvalt, is de jazz op dvd. Duidelijk een markt die nog zijn weg moet zoeken en nog veel te veel terugvalt op oud materiaal, dat zelfs in sommige gevallen bootleg-trekjes heeft: onverzorgde uitgave, onjuiste of geen informatie, povere beeld- en klankkwaliteit. Hier dus geen dvd-besprekingen, maar wanneer er interessant materiaal aangeboden wordt, laten we je dat weten. Misschien kan het internet (bv. YouTube) ondertussen soelaas bieden.

Luc De Baets

Rabih Abou-Khalil Em Português

Enja Records/Codaex – 59:22
*****

Oud-speler Rabih Abou-Khalil bindt weerom cultuurelementen samen tot een complexe saus, zodat de herkomst van de muziek niet is te achterhalen. In zijn nieuw kwintet plaatst hij de Portugese fadozanger Ricardo Ribeiro op het voorplan, gewaagd met twaalf bloedmooie fadoteksten en poëzie uit Portugal (de teksten staan vertaald in het Frans en Engels in het boekje).

De muziek is echter eerder op de Arabische geënt en er wordt gretig gebruik gemaakt van ongelijke maatsoorten en ritmeverschuivingen. Een aanvallend vervreemdend effect, omdat de Portugese fado zulke ontroerende teksten juist omhelst met heel romantische akkoorden en eenvoudige ritmiek. Hier klinkt de muziek strenger en mysterieuzer, soms donker en warm, maar toch wat te afgelijnd. De Portugese zangstijl vertoont dan weer vergelijkingspunten met het Afrikaanse Noorden. Khalil weet wat hij doet. De schitterende Michel Godard op tuba en basgitaar, de krachtige percussionist Jarrod Cagwin en de Italiaanse accordeonist Luciano Biondini zorgen voor gelijmd teamwerk. Op het laatste Brosella Folk- en Jazzfestival was dit kwintet één van de, zo niet

het hoogtepunt van de jazzdag en spelen ze niet eens jazz, wel Rabih Abou-Khalil muziek.
Chris Joris

*****

Dé ontdekking op Em Português is zonder twijfel de jonge fadozanger Ricardo Ribeiro. Deze 26-jarige voelt de muziek van Khalil perfect aan en volgt moeiteloos de complexe ritmes en de gekrulde melodielijnen. De nuances van zijn stem, samen met het zangerige karakter van het Portugees vloeien wonderlijk samen met dat van de oud. Tot nader order is muziek geen Olympische discipline. Mocht dat wel het geval zijn, dan zou deze imaginaire muziek een grote kanshebber zijn voor een gouden medaille.
Dirk De Gezelle

Patricia Barber The Cole Porter Mix Blue Note Records/EMI – 56:11 *****

Tien strepen muziek van Cole Porter en drie van la Barber zelf. Allemaal heel klassiek maar stemmig en uiterst muzikaal gebracht. Toch durven deze muzikanten het origineel vrij drastisch en gedurfd arrangeren. *I Get a Kick out of You* is daar een mooi voorbeeld van. Zo zie je maar dat de standards nog heel wat te bieden hebben, zeker als een Chris Potter ook aan het woord mag komen. (Chris Potter op sax en Neal Alger op gitaar bleken een schitterende keuze). Barber's stem heeft dat hese timbre, donker en warm, en dat is mooi meegenomen voor de interpretaties. Altijd toonvast en expressief, bij momenten verrassend open en helder, zijn haar vertolkingen geslaagd. Luister maar eens naar *I Wait for late afternoon and You* bv.: een sensueel gezongen intro gevolgd door zeer verzorgd groepswork. Let

maar even op de (elektrische) gitaaraccenten die je normaal niet zou verwachten. Barber brengt op deze erg verzorgde cd het werk van Cole Porter op een boeiende en vernieuwende manier. Puik!

Marc Van de Walle

Kenny Barron The Traveler EmArcy/Universal Music 68:52 ***

Gekke zaak eigenlijk: de Amerikaanse artiesten verschijnen op de Franse tak van Universal en in de VS ziet de maatschappij af van de distributie en laat dat over aan Sunnyside Records in New York. Dat maakt pianist Kenny Barron (65) allemaal niets uit. Hij zette deze cd in elkaar en vroeg maar liefst 3 vocalisten, onder wie Grady Tate en die is toch vooral bekend als drummer. Vergis je niet, Tate heeft een fraai donkerbruin geluid. Alweer een decennia geleden maakte hij meerdere platen als zanger. Barron's bedoeling is meteen duidelijk, hij wilde muziek maken voor een breed publiek en veel airplay genereren, op de radio. Tot de gasten behoort ook Steve Wilson die op een aantal stukken uitsluitend sopraansaxofoon speelt. Je moet maar durven. Wel geslaagd is de medewerking van gitarist Lionel Loueke (uit Benin)

Nieuw op CD!

vervolg ...

in een duet vol spanning met Barron. Het plezier in dat kenmerklijk schelaloze stuk straalt er vanaf. Die lol in het musiceren noemde Dave Holland al eens *prime directive*. Maar de cd bevat ook een stel vrij lizige stukken, van Barron, te midden van het wel vlotte *Speed Trap* en een tamelijk zonnige calypso. Maar om misverstanden te voorkomen: Barron blijft toch een topper onder de Amerikaanse jazzpianisten. Hij besluit deze productie solo met Eubie Blake's *Memories of You*. En dat doet mij dan weer denken aan de onovertroffen samenwerking met Stan Getz. De geluidskwaliteit is opvallend goed.

Jaap Lüdeke

Marco Benevento *Invisible Baby*

Hyena Records/Hyena – 41:56
***

Voor wie Benevento van zijn oorverdovende bijdrage aan Bobby Prevites *Coalition of the Willing* kent, is het eerste solo-studioalbum van deze eenendertigjarige toetsenist verrassend lieflijk en subtiel. Met een trio waarin naast Benevento bassist Reed Matthis (Jacob Fred Jazz Odyssey) met zijn gitaarachtige spel de opvallendste man is, zet Benevento pakkende, bijna poppy nummers neer. Benevento bespeelt een keur aan toetseninstrumenten waaronder opmerkelijke oude zoals de mellotron. Ondanks die grote uitrusting is de aanpak minimalistisch. Ze leidt bovendien slechts een keer tot een mislukking; het melige niemendalletje *The Real Morning Party*. De overige zeven stukken zijn van een aanstekelijke frisheid. Minder jazz in sound dan in benadering. De hier gebrachte muziek heeft duidelijk de invloed ondergaan

van rock en dance zonder er echt schatplichtig aan te zijn. Benevento zoekt en vindt op *Invisible Baby* een haast alle-daags klinkend eigen geluid. Niet moeilijk doen als het makkelijk kan. De openhartige eenvoud van dit debuut is hartverwarmend.

Mischa Andriessen

Jerry Bergonzi *Tenor Talk*

Savant/ZYX records – 52:42

****

Wie Jerry Bergonzi kent van zijn werk met Dave Brubeck, waar hij in opvolging van Paul Desmond alt speelde, zal aangenaam verrast zijn door deze vurige tenorsaxofonist uit de Coltrane school. Zijn veerkrachtige frasering past uitermate goed bij zijn volle sonoriteit, die echter minder scherp is dan bij de Coltrane-adepten en meer geënt op Sonny Rollins en Hank Mobley, aan wie hij hier het stuk *Hank* opdraagt. Je mag Bergonzi op één lijn zetten met tijdgenoten als Joe Lovano en Dave Liebman. Zijn kompanen zijn pianist Renato Chicco, bassist Dave Santoro en drummer Andrea Michelutti. Het is een bijzonder hechte groep. De energieke Bergonzi, die zo'n 25-tal albums onder eigen naam heeft opgenomen, bewijst hier ten overvloede dat hij onmiskenbaar behoort tot de betere tenorsaxofonisten van deze tijd.

Luc De Baets

Bik Bent Braam *Extremen*

BBB/toondist – 76:37

***

Hoewel ergens verwantschap doorklinkt met roemruchte voorgangers als het Globe Unity Orchestra en het ICP heeft pianist Michiel Braam met zijn Bik Bent een zeer oorspronkelijk klinkend improvisatie-ensemble neer weten te zetten. Voor elk nieuw project denkt Braam een nieuw speels concept uit. In dit geval korte composities die een grote onvoorspelbaarheid hebben omdat volgorde en speelwijze door de musici ter plaatse worden bedacht. Procedureel vergelijkbaar met John Zorns Cobra, maar humoristischer en veel minder streng. Met onder meer Frank Gratowski, Frans Vermeerssen, Wolter Wierbos, Angelo Verploegen en Wilbert de Jooede in de gelederen, beschikt Bik Bent Braam over een stel rasimprovisatoren die ook uit chaos fraaie melodielijnen kunnen peuren.

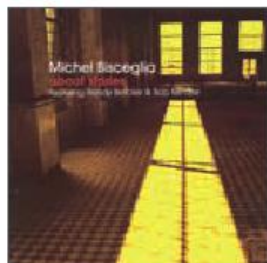
Extremen is een live registratie van een concert eerder dit jaar in het Bimhuis. Het tot stand zien komen heeft bij de experimentele muziek van Braam een grote meerwaarde, maar op cd blijft die muziek zonder dat theatrale aspect moeiteloos overeind met een groot aantal frisse en spannende stukken. *Angelox* en *Wilx* zijn persoonlijke favorieten.

Mischa Andriessen

Michel Bisceglia *About Stories* featuring Randy Brecker en Bob Mintzer

Prova Records/LC Music
62:35

****

About Stories werd in 1997 opgenomen en op de markt gebracht door BMG. Enkele maanden later sloot BMG de jazzafdeling. Het album was nochtans goed ontvangen, zowel door het label als de liefhebber. Het was het eerste project van Michel Bisceglia,

waar hij bij zijn vaste trio twee gastspelers uitnodigde, niet van de minsten trouwens, trompettist Randy Brecker en tenorsaxofonist Bob Mintzer. En dat resulteerde in een vrij goed album, dat echter pas goed uit de verf komt vanaf het pittige *No Turn Back!*, gevolgd door het krachtige *All About Stories* en het harmonisch prikkelende *Children's Sphere*. In het breed uitwaaierende *Passion* gaat Randy Brecker helemaal uit de bol en speelt Mintzer basklarinet. Een drietal stukken van het trio zonder de blazers zorgen voor de afwisseling. Pianist Michel Bisceglia, bassist Werner Lauscher en drummer Marc Léhan, vormen hier goed gezelschap voor beide blazers, die hier hun klasse en ervaring in het strijdperk gooien. Brecker en vooral Mintzer waren gecharmeerd door de avontuurlijke, lyrische no nonsense aanpak van de Italiaanse Belg. Nu brengt Prova Records, het eigen label van Bisceglia, de cd opnieuw uit.

Luc De Baets

Ketil Bjørnstad *The Light*

ECM Records/Universal Music
77:44

***

Het is opmerkelijk dat Ketil Bjørnstad, na zijn recente samenwerking met de gespierde gitarist Terje Rypdal, op *The Light* erg romantisch uit de hoek komt. De pianist verrast met muziek die meer affiniteit heeft met Mahler en Schubert, dan met jazz. Het album, met als ondertitel *Songs of Love and Fear*, opent met vier composities (*Four Nordic Songs*) waarvoor Bjørnstad de tekst zowel als de muziek schreef. De onderkoelde spanning en emotie die de Noor in zijn composities legt, wordt perfect aangevoeld door de mezzosopraan Randi Stene, een operastem met een mooie toon en grote maturiteit, en de heerlijke altviolist Lars Anders Tomter. Beiden zijn Noorse topmuzikanten die op het hoogste niveau werken en in verschillende hoedanigheden trouwens ook al in ons land te gast zijn geweest. Hun kwaliteiten sieren ook de songcyclus *The Light* waarin Ketil Bjørnstad elf gedichten van de 17de eeuwse schrijver John Donne op muziek heeft gezet. Er zijn weinig obstakels om van dit werk te genieten. De kleine be-

zetting biedt veel ruimte aan de spelers. De muziek klinkt helder, als zonlicht dat getemperd door een fijn gordijn, neervalt in de kamer.

Dirk De Gezelle

Francesco Branciamore *Trium*

Caligola records
www.ijm.it – 53:21

***

De Italiaanse drummer Francesco Branciamore is onder meer bekend van zijn op het Belgische Jazz'Halo label uitgebrachte werk met Georgio Occhipinti en hun December Thirty Trio. Ook *Trium* is in trio-bezetting opgenomen, samen met twee Fransen. Tuba- en serpenspeler Michel Godard en trompettist en bugelspeler Jean Luc Cappozzo. Drie van de zeventien stukken zijn composities van Branciamore. De overige nummers zijn collectieve improvisaties. Het niveau van deze improvisaties is zoals van deze gelouterde musici verwacht mocht worden, heel hoog. De onalledaagse bezetting is spannend, maar het is helaas niet gelukt om eenvormigheid de hele cd lang te vermijden. Het is daarom jammer dat het gecomponeerde titelnummer *Trium* niet in meer dan drie versies op de plaat is gezet. In dat werk komt namelijk door de helderder melodieuze kracht van zowel de bezetting als de muzikanten wel optimaal tot uiting. Iets meer evenwicht tussen compositie en improvisatie had deze inspanning van drie vaak grandioos en zeer subtiel spelende musici zonder twijfel een ster extra opgeleverd.

Mischa Andriessen

Ari Brown *Live at the Green Mill*

Delmark Records – 66:55

***

Ari Brown draait al heel jaren mee in de scene van Chicago. Onder andere in de groepen van Kahlil El'Zabar. Op deze in een van de bekendste Chicago jazzclubs opgenomen live cd wordt hij begeleid door een kwintet, waarvan een aantal leden hem al heel vaak heeft vergezeld. Een van hen is zijn jongere broer; de pianist Kirk Brown. Hoewel de invloed van de progressieve AACM in zijn muziek doorklinkt, is Brown

geen vernieuwer. Eerder iemand die op safe speelt. Hij kent zijn eigen kracht en zwaktes en buit zijn sterke punten zo veel mogelijk uit. De saxofonist heeft een smeuïge, bijna klassieke sound die vooral in ballads meeslepend klinkt. Hij weet bovendien zijn solo's met heldere melodielijnen knap op te bouwen. Live at the Green Mill is een degelijke

plaat met tamelijk traditionele jazz die weliswaar alles behalve versleten, maar toch ook niet erg opwindend is. De tegelijkertijd uitgebrachte dvd waarop niet alleen te horen maar ook te zien is dat Brown soms twee saxen tegelijkertijd bespeelt, bevat een extra nummer.

Mischa Andriessen

Randal Corsen & Friends

Dulsura di Korsou

Aja Records/Bertus – 63:41

***

De muziek van de Caraïben in al zijn directe schoonheid, vitaal, melodius, ritmisch aanstekelijk. De Nederlands-Antilliaanse pianist Randal Corsen speelt hier de muziek van zijn roots, maar voegt daar zijn rijke muzikale bagage aan toe, die hem ook in de jazz hoge ogen doet gooien. Dit is muziek die gelijk staat met puur plezier met een ruime bezetting van piano, een uitgebreide percussiesectie en een trombonesectie (ingedubd door David Rotschild), die van deze jolige bende een erg sterke swingende combinatie maakt. Laat je niet op het verkeerde been zetten, want wie van pittige en warme latin music houdt, die heeft hier een vette kluiw aan.

Luc De Baets

Bing Crosby Jazz Singer 1931 – 1941

Retrieval Jazz (RTR)/Challenge Records – 71:00

***

Voor de liefhebber van Crosby's muziek is dit een leuke uitgave. De opnames zijn heel behoorlijk gerestaureerd, en het boekje bij de cd bevat heel wat informatie over de bezettingen, muzikanten, het waarom van de keuze, kortom de achtergrond bij de muziek. Er zijn natuurlijk heel wat degelijke compilaties van het werk van deze crooner op de markt, maar dit zijn 24 oordeelkundig gekozen nummers uit de periode '31 – '41. Het blijft verbazen hoe pareltjes als *Dinah*, *Sweet Georgia Brown* e.a. blijven aanspreken. Dat is de kracht van de ongekunstelde eenvoud. Die spreekt ons nog altijd aan.

Marc van de Walle

Eric Darius Goin' All Out

Blue Note Records/EMI

41:27

**

Op de hoes staat de hip geklede Eric Darius nonchalant voor een muur en toont het publiek een glimmende tenorsax. Het is een typerend tafereel voor deze cd; schijnt bedriegt. Darius is namelijk een altist die slechts in twee van de tien nummers ook de tenor ter hand neemt. Meest opvallend op *Goin' All Out* zijn dan ook niet de musici maar de

producers die een aalgladde sound neerzetten met gedubde blaaspartijen en computerdrums. Dat Darius een kundig saxofonist is, doet weinig ter zake. Met deze plaat zoekt Blue Note schijnbaar aansluiting bij het R&B publiek, want met jazz heeft dit weinig te maken. Platte, voorspelbare muziek, waarin de dreinende sax afwisselend bronstig en zwoel moet klinken omdat voor sommigen muziek alleen over zomerse hitsigheid gaat. De 'standard' die Darius speelt, is van Mary J. Blige, dat zegt hopelijk genoeg.

Mischa Andriessen

Dena DeRose Live At the Jazz Standard – vol 1

Maxjazz/Codaex – 61:05

****

Iedereen kent Diana Krall, maar wie heeft ooit gehoord van Dena DeRose? Zij is eveneens een knappe vocaliste-pianiste, die echter niet de broodnodige promotie van een major label achter zich heeft gekregen. Haar pianospel is minstens even boeiend, haar stemcapaciteiten zijn iets minder, maar ze is absoluut meer jazz en minder Broadway georiënteerd. En ze heeft een kwalitatief sterke en vaak avontuurlijke begeleiding met bassist Martin Wind en drummer Matt Wilson. Haar pianospel en zang vullen elkaar perfect aan, ook als ze gaat scatten in unisono met haar pianospel. De gastsolist mocht best iets meer ruimte gekregen hebben dan alleen maar in *I Fell in Love Too Easily*.

Dena DeRose verdient absoluut haar plaats in het rijtje pianisten-vocalisten, zoals Shirley Horn, Diana Krall en Patricia Barber.

Luc De Baets

Mathias Eick The Door

ECM Records/Universal Music

49:19

***

We keken al een tijdje uit naar het moment waarop Mathias Eick (Jaga Jazzist, Trondheim Jazz Orchestra) onder eigen

naam zou debuten. De jonge Noorse trompettist ontving in 2007 de International Jazz Award for New Talent op de IAJE conferentie in New York. We schrijven trompettist, maar de jongeman is ook erg bedreven op vibrafoon, contrabas en gitaar. Een echte multi-instrumentalist dus, die ook nog eens boeiende stukken schrijft. Wat Mathias Eick op *The Door* presenteert, past volledig in de lijn van de ECM-traditie. De steelgitaar van Stian Carstensen glijdt elegant door het geluidsdecor, dat met oog voor sfeer en detail wordt opgetrokken door Jon Balke (p, fender rhodes), Audun Erlien (el b, g), Audun Kleive (d, perc). Al wie van de huisstijl houdt, en fan is van Kenny Wheeler, Arve Henriksen of Manu Katché, zal dit mooi vormgegeven visitekaartje met graagte in ontvangst nemen. Wat ons betreft, staat voor Mathias Eick de deur naar de toekomst wagenwijd open.

Dirk De Gezelle

Eliane Elias Bossa Nova Stories

Blue Note Records/EMI

59:10

***

Na haar hommage aan Bill Evans, waarmee Eliane Elias via de grote poort terugkeerde naar Blue Note, komt de Braziliaanse deze zomer met een nieuw album aanzetten. Ze groeide op in het São Paulo van de jaren 60, toen de sensuele ritmes van de Bossa Nova hoogtij vierden. Nu de 50ste verjaardag van het genre herdacht wordt, mocht ook haar bijdrage in de feestelijkheden niet ontbreken. De prima donna maakt met klassiekers als *The Girl From Ipanema*, *Chega de Saudade*, *Desafinado* (allemaal van A.C. Jobim) voor de hand liggende keuzes en vult het bossa-repertoire aan met enkele stukken uit het American Songbook, waaronder *The More I See You* van Warren en Gordon, of *Too Marvelous For Words* (Johnny Mercer). Toots Thielemans krijgt een gastrol in *Estate*, en ook in Stevie Wonder's *Superwoman* weerklinkt zijn 'mondmuziekseke'. Ivan Lins neemt in zijn eigen compositie *I'm Not Alone* (*Who Loves You*) mee plaats achter de microfoon. Al bij al een strakke productie met prima muzikanten en compleet met strijkorkest in de achtergrond. Net zoals in de grote dagen.

Dirk De Gezelle

Fay Claassen Red Hot & Blue – The Music of Cole Porter

Challenge Jazz/Challenge
Records – 65:28

Na *Two Portraits of Chet Baker* (2cd Challenge Records) heeft Fay Claassen met dit Cole Porter album alweer een merkwaardige stap gezet. *I Get A Kick Out of You* is de overbekende en zeer toepasselijke opener van dit album. Je moet lef en klasse hebben om dit repertoire van één van de grootste Amerikaanse songwriters, dat zo in het oor gebakken is, een nieuwe dimensie trachten te geven. Het *Cole Porter Songbook* van Ella Fitzgerald (Verve 1956) is nog altijd een klassieker en ook Frank Sinatra kon er wat van. Er hangt dan ook veel van de bewerking af. Gekozen werd voor een sobere begeleiding van piano, bas en drums met pianist Olaf Polziehn, bassist Ingmar Heller en drummer Hans Dekker. De arrangementen van de bekende arrangeur en orkestleider Michael Abene zijn verrassend ongecompliceerd en origineel en zetten de melodie vaak bovenop een nieuw ritmisch en harmonisch canvas. Fay's vlekkeloze dictie, feilloze timing en loepzuivere intonatie doen de rest. Ella Fitzgerald kijkt van hier boven wellicht goedkeurend mee, maar ook Shirley Horn, want *Love for Sale* is noch min noch meer een ode aan deze vocaliste door de intensiteit, waarmee ze de songtekst vorm geeft. Soms gaat Fay scatten, zoals in het iets minder bekende, maar bloedmooie *Dream Dancing*. Ook *Anything Goes* doet zijn titel alle eer aan. In een pittig 7/4 tempo gaat Fay met haar trio helemaal uit de bol. Ook in *You'd Be So Nice To Come Home To* swingt het helemaal de pan uit. *I got a kick of Fay Claassen!* Jazzvocalistes van dergelijke klasse worden zeldzaam.

Luc De Baets

Nieuw op CD!

vervolg ...

John Ellis & Double Wide Dance Like There's No Tomorrow

Hyena Records - 65:07

***

Na onder meer James Blood Ulmer en Terence Blanchard heeft ook saxofonist John Ellis de rampzalige orkaan Katrina als uitgangspunt van zijn nieuwste cd genomen. Het is de zesde plaat onder eigen naam van de vooral van zijn werk met Charlie Hunter bekende Ellis. Zijn kwartet waarin naast Gary Versace (o, ac) en Jason Marsalis (d) vooral sousafoonspeler Matt Perrine opvalt, brengt een levendige ode aan New Orleans waarbij de nadruk geenszins ligt op zwaarmoedigheid. De sousafoon en het luchtig gehouden drumwerk zorgen voor een lichtvoetige ritmiek. Het expressieve spel van Versace en vooral Ellis zelf zorgt ervoor dat je als luisteraar meteen het verhaal ingezogen wordt. Of dat nu opgewekt is zoals in de dampende opener *All Up In The Aisles* of melancholiek zoals in de daarop volgende *Trash Bash* en het snijdende *Dream and Mosh*. Groovende orgeljazz met diepgang. Soms geestig en swingend, soms venijnig, scherp. In elk geval met vuur gespeeld. Met hoofd en hart en met een alles behalve oppervlakkige kennis van de traditie en de instrumenten. Vakwerk.

Mischa Andriessen

Esperanza Spalding Esperanza

Heads Up/Codaex - 67:58

***

Swingende samba met een kinderlijk spontaan randje en

behoorlijk stevige groove jazz verenigen zich in de persoon van Esperanza Spalding, de nieuwste ontdekking van het Heads Up label. De 23-jarige bassiste heeft al samen gewerkt met Stanley Clarke, Richard Bona, Herbie Hancock en Joe Lovano. Duidelijk geen groentje meer. Zingen en bas spelen kan ze. Dit is een cross-overplaat, waar samba, groove, funk en jazz haasje over spelen.

Luc De Baets

**

Ze is 23 en heeft een Berklee-training, ze speelt bas en ze zingt. Op haar cd snijdt ze heel wat genres en stijlen aan. Maar je moet al van goeden huize zijn wil je het dik 67 minuten met aangehouden niveau uitzingen. Daar knelt dan (o.a.) ook het schoentje. Beperking is een mooie deugd, die hier totaal ontbreekt. Veel nummers lijken wel eindeloos, en de indruk van dertien in een dozijn steekt de kop op. Opvallend is wel dat Esperanza het goed doet in haar scats, en ook occasioneel goede baspartijen neerzet. Misschien is er nog hoop voor Esperanza, indien ze grootste onderscheiding haalt in een cursus snoeien. Maar de cd is een miskleun.

Marc Van de Walle

E.S.T. Leucocyte

ACT Music/Challenge Records
68:17

****

Op 1 september is de alleraatste cd van het E.S.T. uitgekomen. Esbjörn Svensson

verloor op 14 juni het leven bij een duikongeval, zoals elders in dit magazine staat te lezen. Leucocyten zijn witte bloedcellen, die een belangrijke factor spelen in de immuniteit van de mens. Ze worden regelmatig vernieuwd. Voor E.S.T. was het jammen in de studio de weg naar vernieuwing. Tijdens hun tournees huurden ze vaak ter plaatse een studio om al spelend nieuwe ideeën te vinden en te testen. *Leucocyte* is het resultaat van twee dagen jammen in Studios 301 in Sydney, tijdens een tournee in Australië. Het album werd gemixt en gemasterd in Gothenburg in Zweden. De foto's en het artwork werden gemaakt in april en mei. In juni gebeurde dan het fatale ongeval. *Leucocyte* is dus E.S.T.'s testament.

De telepathische interactie van dit trio is uniek. Zonder stilistische beperkingen ontstaat een uniek extatisch muzikaal avontuur, waar serene ingetogen stukken afwisselen met wilde uitbarstingen, waar de elektronica een handje helpt. Het avontuur dat zo'n tien jaar geleden begon met het album *From Gagarin's Point of View* krijgt zo een abrupt einde. Het meest succesvolle trio met pianist Esbjörn Svensson, bassist Dan Berglund en drummer Magnus Östrom, samen E.S.T., bestaat niet meer.

Luc De Baets

Amina Figarova Above The Clouds

Munich Records/Munich Records - 65:02

****

De vrouwelijke pianisten in de jazz leken wel op het tweede plan te staan, maar waren eigenlijk altijd prominent aanwezig: Lil' Hardin, Mary-Lou Williams, Joanne Brackeen, Carla Bley, Toshiko Akyoshi, Geri Allen, Connie Crothers, Aki Takase en de in 2003 overleden Jutta Hipp

(bij ons: Nathalie Lories, An Wolff en de beloftevolle Eve Beuvs). Wanneer we van de internationaal actieve Figarova spreken, komt ons onvermijdelijk het beeld van haar landgenote Aziza Mustafa Zadeh voor de ogen en koesteren we de zoete gedachte dat Azerbeidzjan bloedmooie dochters de wereld instuurt, dames van een zachtvrouwelijke schoonheid, maar met een krachtige inborst en persoonlijkheid. Dat vertalen zij ook in hun muziek. Figarova kan prachtige composities en arrangementen neerzetten van een grote terderheid, maar ze kan ook "bijten" op de piano. Ze is een schitterende pianiste, zowel ritmisch sterk als melodisch ontroerend in haar opbouwende solos, waarin ze lange, ademende zinnen niet schuwt. Ze houdt van netjes, en dat hoor je in de cleane presentatie van haar muziek, maar kleurt en vult dit allemaal mooi in. Met echtgenoot Bart Platteau (fl) heeft ze een schare Belgen en Nederlanders rond zich gegroepeerd. Van bij ons vinden we, mooi solerend, Kurt Van Herck (ts, ss) en Nico Schepers (t) terug. als bekendste Nederlandse dame is Tineke Postma (as) te gast bij deze groep. De cd is liefdevol opgedragen aan Amina's moeder. De vrouwelijke boodschap is compleet.

Chris Joris

****

Amina's krachtige piano-spel is het spiegelbeeld van haar composities, kleurrijk, elegant en goed uitgebalanceerd in de arrangementen. Deze band is door veel optreden wat de Amerikanen noemen 'a real working band', die deze dame met autoriteit naar haar hand zet. Ze hoort thuis in de reeks van sterke vrouwen als Toshiko Akiyoshi en Maria Schneider, die ook als geen ander het spel van hun band de expressie en de boodschap kunnen meegeven, die in hun composities neergepend is.

Een waardige opvolger van het succesvolle *September Suite* dat in 2005 behoorde tot de TOP-cd's van Jazzmozaïek.

Luc De Baets

Torsten Goods 1980: Vocal Jazz...

ACT Music/Challenge Records - 53:42

***

De 28-jarige gitarist en vocalist Torsten Goods is een muzikale kameleon, die zich zowel in jazz, blues, funk en poppy rock kan uitleven. Hij was één van de sterke kandidaten in de eerste (2005) International Singers Competition in de Music Village in Brussel. Jaren tachtig hits als de opener *Crazy Little Thing Called Love* van Queen en Billy Joël's *It's Still Rock and Roll to Me* worden omgevormd tot swingende jazzstukken. Afgezien van enkele fijne swingende gitaarstukjes, ademen de composities en bewerkingen van Goods meer de geest van de jaren tachtig met wat funk en rock invloeden. Goods is een virtuoos gitarist, met heel wat blue notes in zijn spel. Zijn lichte en beweeglijke stem laat hem toe zich met succes uit te drukken in diverse genres. Doet ons soms denken aan George Benson en John Pizzarelli, beiden ook niet toevallig gitarist en zanger. Hij wordt bijgestaan door een trio o.l.v. bassist Christian van Kaphengst, die ook de producer is van dit album. Geen onbekende bij dit platenlabel. Verder zijn er in functie van de nogal uiteenlopende stijlen en bewerkingen een aantal gastmuzikanten. Onderhoudende plaat, echter wat te braaf om echt gensters te slaan.

Luc De Baets

Henry Grimes Trio The Call

ESP/Codaex - 33:41

****

Een enorm gesculpteerde trio-opname uit 1965 van de legendarische bassist Henry Grimes en de onderkende freejazz klarinettist Perry Ro-

binson (zie zijn werk met Archie Shepp en Roswell Rudd in de jaren 60). Deze godvergeten en grijs geworden protagonisten van de vrije improvisatie uit de sixties zijn nog steeds, of terug actief. Ten andere, een trio met Henry Grimes, Perry Robinson en Andrew Cyrille schijnt België telkens te moeten overslaan bij toerbeoelingen. Sinds de jaren 50 was Grimes een zeer gewaardeerd bassist (bij de musici) en pedagoog, en speelde hij aan de zijde van groten als Amett Cobb, Sonny Rollins en Coleman Hawkins, om in de jaren 60 tot de sterke vertegenwoordigers van de freejazz te gaan behoren met Cecil Taylor, Don Cherry of Rashied Ali. Maar het kan verkeren: een paar jaren na deze opname moest hij zijn bas verkopen uit geldgebrek en leidde hij een bescheiden kluzenaarsbestaan tot eind 2002. Na deze trieste terugtrekking uit de muziekwereld keerde hij terug op de podia. Vandaag is de 72-jarige Grimes terug, aan de zijde van Marilyn Crispell, David Murray, Charles Gayle of Dave Douglas, en ja hoor, ook nog met Cecil Taylor of een Perry Robinson. Hij schreef een boek, maakt gedichten en toert moedig door de States en Europa. Ga ook eens op zoek naar recente opnames, de moeite waard.

Chris Joris

Giovanni Guidi The House Behind This One

CamJazz/ZYX records
52:28

***

Na zijn sterk debuutalbum *Indian Summer* (CamJazz 2007) brengt Guidi met hetzelfde kwartet, op de bassist na (nu Stefano Senni), dit erg dubieuze album uit. Heel wat tunes klinken opvallend vertrouwd, en natuurlijk geeft hij toe wat aan Ornette Coleman (Peace Warriors) en Osvaldo Farres (Quizas Quizas Quizas) te hebben ontleend, daar kan hij niet onderuit. Wel is de vraag of dat nu zo origineel is. Hij is alleszins een meester van de traagheid.

Bernard Lefèvre

Barry Guy/ Marilyn Crispell/ Paul Lytton Phases of the Night Intakt Records/Codaex 52:17

****

De Britse bassist Barry Guy (61) speelde ooit met Michael Nyman op de soundtrack van *The Draughtsman's Contract*. Maar voor het overige is hij al zijn hele leven lang vooral actief in de hedendaagse klassieke muziek en improvisatie. Op het Zwitserse Intakt-label heeft hij al een lange lijst cd's opgenomen. Deze opname is een welkome aanvulling.

Met de Amerikaanse pianiste Marilyn Crispell — de 'vrouwelijke versie van Cecil Taylor' — heeft hij hier een volbloed avant-gardiste aan zijn zij. Maar Crispell kan ook zeer lyrisch uit de hoek komen, wat ze ook hier bewijst. Drummer is Paul Lytton, ook al een oudstrijder van de Britse improvisatiescene.

De vier 'composities' van Guy zijn veeleer ruwe schetsen, waar het drietal naar hartenlust mee improviseert. Ze zijn geïnspireerd door vier schilderijen van surrealistische kunstenaars Max Ernst, Wilfredo Lam, Yves Tanguy en Dorothea Tanning. Interessant om ze eens op te zoeken op het internet en ze te vergelijken met de muzikale versie van het zelfde inspirerende surrealisme. Alleen al voor de sprankelende prestaties van Marilyn Crispell is deze muziek meer dan de moeite waard.

Peter De Backer

Hiromi's Sonicbloom Beyond Standard Telarc/Codaex — 59:58

***

De Japanse pianiste Hiromi Uehara breidde haar trio vorig jaar uit met gitarist David Fiuczynski. Dat was een gelukkige zet omdat het wat slordige maar daardoor op een prettige manier ongrijpbare spel van Fiuczynski fraai con-

trasteert met de blijmoedige improvisaties van Hiromi. Volgens dezelfde formule gaat de groep op deze nieuwe cd standards als *I've got Rhythm* en *Caravan* te lijf. De uitbundige stijl van Sonicbloom zal niet iedereen liggen, maar het kwartet slaagt er wonderwel in om veel gespeelde stukken een heel frisse benadering te geven. Zo worden *Softly As In A Morning Sunrise* en *My Favorite Things* zeer aansprekend uitgevoerd. Hiromi beschikt over een schijnbaar eindeloze fantasie. Met aanstekelijk plezier verkent ze de gekozen melodieën zonder zich daarbij aan stilistische grenzen of geboden te storen. Live is die maniekale spelvreugde een lust voor oog en oor. Op de plaat schaaft de overdaad toch nu en dan. Voorganger *Time Control* was verrassender, maar ook de nieuwe cd verdient bewondering vanwege de optimistische eigengereidheid waarmee Hiromi hier de standards inkleurt.

Mischa Andriessen

Abdullah Ibrahim Memories

West Wind/Codaex — 39:11

***

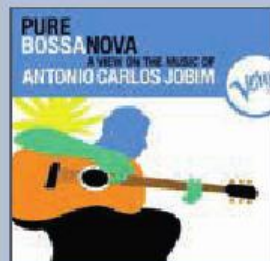
De tracks voor *Memories* werden opgenomen in 1973. Je zou dit programmajazz kunnen noemen, naar analogie van klassieke programma-muziek. Abdullah probeert nl. in elk stuk tafereeltjes op te roepen die altijd te maken hebben met zijn verleden in het multiculturele Kaapstad. De tot moslim bekeerde Dollar Brand die zijn naam veranderde in Abdullah Ibrahim slaagt er in zijn evocaties kracht bij te zetten, zonder de muzikale waarde uit het oog te verliezen. Het is onnodig nog op de invloeden van Monk en Ellington te wijzen, Brand wist ze in '73 al te overstijgen. Op het hoesje merkt Joachim Berendt, verantwoordelijk voor de opnames, dat het 'geheim' van de muziek in de combinatie zit van lyriek en romantiek, zonder afbreuk te doen aan één van beide. Die promotie kan best kloppen; maar wij vinden het gewoon knappe pianomuziek, gespeeld door een door de wol geverfde muzikant die verduiveld goed weet hoe hij solostukken moet

CD -mozaïekjes

Mr. Phillips, vice-president van Concord Records: "De distributie en levering gaat meer en meer de richting uit van digital downloads i.p.v. fysieke cd's. Er zijn ook veel minder platenzaken, die cd's in stock nemen, en er zijn te veel kosten mee gemoeid om een album beschikbaar te houden in het fysieke cd-aanbod. De fabricatie, het stockbeheer, de verzendkosten en de verdienste van de tussenpersonen zijn een zware last geworden."

De *Bossa Nova* is terug. De sensuele mix van samba en jazz, gekristalliseerd in composities van o.a. Antonio Carlos Jobim, Luis Bonfá en Joao Gilberto heeft een nieuw leven gekregen. Met Stan Getz op kop hebben een heel pe-

loton Amerikaanse jazzmuzikanten zich met succes aan deze oefening gewaagd. Zie heruitgaven en compilaties op labels als Verve, Emarcy (Universal Music) en EMI.

opbouwen. De prima sound, de mooie ritmewisselingen en het volgehouden hoge niveau krijg je er zomaar bij, en dat is meegenomen. Heruitgave!

Marc Van de Walle

Theo Jörgensmann & Olés Brothers Alchemia

Hathut/Harmonia Mundi

57:58

****

Later dit jaar spelen ze op Jazz Brugge; de Duitse klarinettist Theo Jörgensmann en de Poolse broers Marcin (b) en Bartłomiej Brat Olés (d). Dat optreden is iets om nu al halsreikend naar uit te zien, want *Alchemia* is

een prachtplaat. Vrij en toch toegankelijk. Avontuurlijk en toch strak. De drie zitten geen moment om ideeën verlegen en slagen erin om in de improvisaties een duidelijke verhaallijn te leggen. Het snelle opningsnummer *Direction* is het meest aan manische freejazz verwant. In de andere stukken gunt het drietal zichzelf meer tijd en ruimte om met mooie, lang uitgerekte melodieën een knappe spanningsboog op te bouwen. Het bijna twintig minuten durende *Menace* is een hoogtepunt. Evenals de huldeblijk aan de dit jaar gestorven, grensverleggende klarinettist Jimmy Giuffrè. *Giuffrè* laat horen hoe subtiel én soulvol dit trio kan klinken. De live atmosfeer van deze concertopname uit het Poolse Krakau geeft deze enerverende cd nog een extra zetje. *Alchemia* is de kunst een levenselixir te ontdekken. Deze cd bruist van leven.

Mischa Andriessen

Nieuw op CD!

vervolg ...

Joe Lovano
Symphonica
Blue Note Records/EMI
64:40
****

Lovano gaat symfonisch, en hoe! Michael Abene (de dirigent van o.a. de WDR Radio Big Band van Keulen) en de meester-saxofonist zijn al langer vrienden. Dit project, gesteund op hun samenwerking, is uniek omdat Lovano een keuze kon maken uit zijn eigen werk; je kunt deze cd dan ook zowat zien als een veredelde 'the best of'. Lovano is een muzikant naar ons hart, omdat hij telkens zichzelf vernieuwt. Of het nu om een trio, kwartet, nonet of bigband gaat, hij weet altijd te fascineren. Met deze twintigste opname voor Blue Note is dat alweer een feit. *Symphonica* is een live-opname, en Lovano klinkt extravert en open. Het orkest draagt hem, maar de huppelende lijnen die hij schijnbaar moeiteloos weet te beitelten maken je snel duidelijk met welke reus je te maken hebt. Lovano heeft er geen moeite mee om op elk moment, in elke schakering zijn eigenheid te bewaren. Op deze cd krijgt hij ook de mogelijkheid om zijn muzikaal potentieel ten volle te tonen: van sappige, malse melodien over stevig gekruide, altijd swingende uptempo solo's, naar zurig-bijtende uithalen, het rolt als het ware spontaan uit de hoorn. En toch blijft het evenwicht met het symfonisch

orkest altijd intact. Hoe meer we dit werkstuk beluisterden, hoe meer we onder de indruk kwamen. Naar ons aanvoelen is dat een goed criterium voor kwaliteit.

Marc Van de Walle

John Marshall-Ferdinand Povel Quintet
Marshall Arts

Blue Jack Jazz Records/AMC
67:24

****
John Marshall is een Amerikaanse trompettist, die sinds geruime tijd zijn vaste stek heeft gevonden in de WDR Big Band in Keulen. John heeft zijn roots in de bebop en hardbop. Hij heeft hier met een aantal zielsverwanten een kwintet gevormd: de bassist van WDR Big Band, John Goldsby, de Engelse drummer Mark Taylor en twee Nederlandse bekenden, tenorsaxofonist Ferdinand Povel en pianist Rob van Bavel. Op de playlist werk van Monk, Bud Powell, Sonny Stitt, Harold Arlen en Tom McIntosh, maar ook van Rob van Bavel en John Marshall zelf. Dit is een potje ongecompliceerde bop, met verve gespeeld door een soepel geoliede band. De speelvreugde, waarmee deze vijf in de muzikale speeltuin van hun jonge jaren duiken is opvallend.

Luc De Baets

The Bennie Maupin Quartet
Early Reflections
Cryptogramophone/Codaex
76:38

****
Met zijn vorige cd op hetzelfde label, *Penumbra* van twee jaar geleden, maakte Bennie Maupin een merkwaardige comeback. De man die vooral in de elektrische periode van Miles Davis (*Bitches Brew*) en bij Herbie Hancock's *Headhunters*

naam maakte met stevige fusion, bleek plots een heel eigenzinnige soort kamerjazz te spelen.

Deze nieuwe cd breidt een vervolg op het succes van *Penumbra*. Toch is het opzet enigszins anders, want Maupin wordt hier begeleid door een Pools trio, met een prominente rol voor de piano (van Michal Tokaj) die op de vorige cd bijna volledig afwezig bleef. En met de bijzondere woordenloze zang van gastvocaliste Hania Chowaniec-Rybka op twee nummers.

De muziek is even bedachtzaam en rustig als *Penumbra*, maar niet alle composities zijn even sterk. Al diept Maupin ook vreemde klanken op in het slotnummer. De band presteert sterk, en Maupin heeft een intieme, warme klank. Hij speelt hier zowel basklarinet, tenor en sopraansax, als altfluit.

Peter De Backer

Kate McGarry
If Less Is More... Nothing Is Everything

Palmetto Records/Codaex
52:40

****
Haar vorige opname *The Target* (2007) werd alom geprezen. Met eenzelfde bezetting op de drums na, nu Clarence Penn, pakt ze opnieuw wat pop- en jazzsongs aan. Helaas klinkt het vrij vlak en bij momenten helemaal erover met aanstellerige *voices* en prevelend trage stem. Afschuwelijk hoe ze een gedicht van ee Cummings op muziek zet en ze schreeuwt het uit op *You Don't Have To Cry*, het enige wat ons nog rest.

Bernard Lefèvre

Livio Minafra
La Fiamma E Il Cristallo

Enja/Codaex - 61:07
****

Deze jonge Italiaanse pianovirtuoos (zoon van Pino Manafra) getuigt van een grote densiteit en speelsheid en we horen onmiddellijk zijn rijpheid in vingertechniek en dynamiek. Blijkbaar heeft Minafra de Amerikaanse jazzgeschiedenis niet nodig, want zijn aanslag is puur Europees. Het is duidelijk dat hij een gedegen klasieke piano-opleiding heeft genoten en hij komt daar rond voor uit. Zijn staccato's doen sterk denken aan de pen van

Béla Bartók en Prokofiev. In zijn minder exuberante momenten bezit Livio Minafra een gouden aanslag die de piano waardig is en horen we echo's van Debussy. Een Europeaan die Europees improviseert zonder op visvangst te gaan: zijn impro-stukken lijken wel uitgeschreven, omdat ze architectuur vertonen. Dit is dus geen jazzimprovisatie, maar een interessant pianorecital door een jong pianist, die toch wat te vertellen heeft, al is het niet in het jazzidroom.

Chris Joris

Nicole Mitchell's
Black Earth Ensemble
Black Unstoppable

Delmark Records - 71:39

****
Door het gezaghebbende tijdschrift *Down Beat* werd Nicole Mitchell zowel als fluitist en componist diverse keren veelbelovend genoemd. Ze viel in positieve zin ook al op bij *Frequency*, een kwartet dat het soort creatieve, vrije jazz maakt dat zo typerend is voor de scene in Chicago. *Black Unstoppable* is de vierde cd van het door haar geleide Black Earth Ensemble. De bezetting is met fluit, sax, trompet, gitaar, cello, bas, drums en in sommige nummers ook zang en piano opmerkelijk. Mitchell probeert een eigen sound te creëren gebaseerd op een steeds wisselende klankkleur en een losse bijna nonchalante groove. Dit opzet komt niet helemaal uit de verf. Sterke nummers en solo's (vooral van Mitchells man saxofonist David Boykin) worden afgewisseld met rommelige passages waarin de groep toch wat te groot en te divers lijkt. Hoewel Mitchells talent beslist naar voren komt, is *Black Unstoppable* daarom niet zo onstuitbaar als de titel suggereert. Tegelijk met deze cd verscheen een gelijknamige dvd waarop goeddeels dezelfde nummers in net wat langere versies live worden uitgevoerd.

Mischa Andriessen

Ted Nash
The Mancini Project
Palmetto Records/Codaex

64:18

****
Ted Nash probeert met deze plaat een hommage te brengen aan Henry Mancini (de

bedenker van het Pink Panther thema). Zijn vader en nonkel werkten samen met Mancini, en zo sijnpelde deze eerder lichtvoetige filmmuziek door. Je hoort o.a. *Breakfast at Tiffany's* en *Experiment in Terror*, composities die bij sommigen wel een belletje zullen doen rinkelen. Sommige tracks op de cd zijn fragmenten van minder dan twee minuten. Frank Kimbrough (piano), Rufus Reid (bas) en Matt Wilson (drums) gaan meestal als een trein rechtuit en in hun begeleidingswerk vind je weinig zin voor nuance. Het overdreven lyrische mag dan wel wat vervaagd zijn, de muziek wint onvoldoende aan kracht, en de meligheid blijft altijd latent. Verwacht dus nooit een bezieling, eerder een tekort aan energie door gebrek aan inventieve kracht. Nog even meegeven dat we Ted Nash eerder dan op fluit dan op sax. En hij mag dan algemeen nogal wat bewondering genieten, hier presteert hij ondermaats.

Marc Van de Walle

Willie Nelson -
Wynton Marsalis
Two men with the blues

Blue Note Records/EMI
53:35

****
In zijn vele verkenningen van de jazztraditie wijdde Wynton Marsalis zich al eerder aan de blues. Bijvoorbeeld op *Standard Time 5*. Countryzanger Willie Nelson maakte ook al eens een uitstap naar de jazz op Jack Walrath's *Master Of Suspense*. De gezamenlijke exploratie die nu op cd is uitgebracht, is in vergelijking met deze platen beduidend minder diepgravend. De bijna een uur durende live-registratie lijkt vooral bedoeld als feest der herkenning. Veel feel-good up-tempo blues. Zeer vakkundig uitgevoerd zoals van Marsalis verwacht mag worden, maar vaak sterk op het effect gespeeld. De breekbare stem van Nelson maakt vooral de ballads, o.a. Hoagy Carmichaels *Stardust* wel de moeite waard. Zoals ook zijn soms rammelende gitaar voor een rafelrandje zorgt dat aangenaam contrasteert met het gepolijste geluid van Marsalis en het zeer gedegen

vijftal dat de begeleiding voor zijn rekening neemt. Dit is de blues van de zonnige zijde bezien. Mijlenver verwijderd van de zompige, duistere blues van bezeten musici die hun ziel aan de duivel verkopen. Tenzij die duivel commercie heet.

Mischa Andriessen

Oddjob

Sumo

ACT Music/ Challenge

Records – 50:52

***

Dit naar een bodyguard uit James Bonds *Goldfinger* vernoemde kwintet bestaat uit vijf jonge Zweden die met "Sumo" als groep debuten. De vijf leden van Oddjob heb-

ben wortels in zowel pop als jazz wat duidelijk in de muziek tot uiting komt. Basis is de hardbop maar daar vermengd met invloeden uit tal van andere stijlen en gekruid met samples en effecten. Daarmee is de muziek van deze band in de verte verwant aan die van bijvoorbeeld Monsieur Dubois, hoewel die meer extravert is. Heel vooruitstrevend is de muziek van Oddjob in weerwil van het modernistische sausje niet, wat niet wil zeggen dat de muziek geen aandacht verdient. Oddjob creëert een volwassen groepsgekluid, waarbij vooral de snellere stukken aanstekelijk zijn. Als het tempo daalt, kost het de groep meer moeite om de aandacht vast te houden. Dat is voor een deel het gevolg van het effectgebruik dat ten koste gaat van de directheid in de sound van de solisten. Sumo is voor Oddjob echter een verdienstelijke eerste poging om traditie en vernieuwing te laten smelten.

Mischa Andriessen

Pan Project

El Greco

Loplop/Loplop – 49:33

***

Het Pan Project viert de terugkeer van Nicos Tsilogianis naar de jazz. Deze Griekse drummer was in de jaren tachtig al in veel Nederlandse jazzbands actief, maar gaf gaandeweg voorrang aan zijn carrière als beeldend kunstenaar. Naast Tsilogianis bestaat het Pan Project uit de op het grensvlak van jazz en wereldmuziek zeer actieve bassist Tjitze Vogel en twee saxofonisten Paul Weiling (as, ss) en Henk Spies (ts). Op drie nummers doet pianist Albert van Veenendaal mee. De invloed van Griekse volksmuziek en vroege freejazz is duidelijk hoorbaar in de muziek van het Pan Project. Open gearrangeerde jazz die met veel geestdrift wordt gespeeld. De melodieën van waaruit geïmproviseerd wordt zijn doorgaans eenvoudig, maar daarvoor juist aansprekend. Beide saxofonisten weten goed raad met de afwisselend opgewekte en melancholieke sfeer die uit de melodieën spreekt. Ze geven elkaar behoorlijk tegengas zonder dat hen het vuur vol aan de schenen wordt gelegd.

Het gevaar van de eenvormigheid wordt handig ontweken door de inbreng van Van Veenendaal die met zijn speelse, tegendraadse spel de nodige contrasten aanbrengt.

Mischa Andriessen

Rosa Passos

Romance

Telarc/Codaex – 63:10

***

"Alleen Rosa Passos brengt vandaag zo overtuigd de bossa nova zoals de meester João Gilberto" schreef de krant *El País*. Passos maakte haar Amerikaans debuut op uitnodiging van Oscar Castro Neves in 1996 en werkte samen met Ivan Lins en Chucho Valdez. In september 2007 gaf ze in haar thuisland in São Paulo een tributconcert rond Elis Regina, waarvoor ze al eerder haar bewondering toonde. Ze heeft al heel wat albums op haar actief. In 2006 tekende ze een contract bij Telarc met het album *Rosa*. Met haar prachtige fijn zinderende verleidelijke stem brengt ze in haar nieuwste album *Romance* in het Portugees pareltjes uit het Braziliaanse *love songbook*, meester-composities van Ivan Lins, Antonio Carlos Jobim, Marcos Valle, Chico Buarque e.a. Bovendien weet ze zich omringd door een uitstekend kwartet: Fábio Torres (p), Paulo Paulelli (cb), Celso de Almeida (d) en gastsolisten Daniel D'Alcântara (t, bugel), Lula Galvão (g) en Vinicius Dorin (as, ts). *Passioneel*, soms met een tikkeltje *saudade*, maar volkomen authentiek!

Bernard Lefèvre

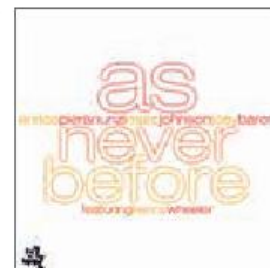
Enrico Pieranunzi, Marc Johnson, Joey Baron featuring Kenny Wheeler

As Never Before

Camjazz/ZYX Music – 58:32

***

Enrico Pieranunzi kan je moeilijk uit deze kolommen houden. Hij is één van de sterk-

houders van het prachtige Italiaanse Camjazz label. Hij is een voortreffelijk pianist, stammende uit de Bill Evans school, een lyricus 100%, die het dus ook goed kan vinden met solisten die ook diezelfde verfijnde lyriek, melancholie en intensiteit in hun spel hebben. Bert Joris heeft dat – zie hun samenwerking op Gent Jazz – maar zeer zeker ook Kenny Wheeler, die voor vele collega's muzikanten een blijvende bron van inspiratie is. Kenny Wheeler werkte tientallen jaren met pianist John Taylor, die veel gemeen heeft met Enrico Pieranunzi, dus het moest er wel eens van komen dat beiden elkaar ontmoeten. Voor deze gelegenheid heeft Pieranunzi zijn Amerikaanse maatjes, bassist Marc Johnson en drummer Joey Baron uitgenodigd. Het repertoire is nabegenoot geheel geschreven en bewerkt door Pieranunzi, met uitzondering van een paar stukken, die ter plaatse met de groep werden geïmproviseerd. De tachtigjarige Kenny Wheeler heeft nog niets van zijn technisch kunnen en melodische expressie verloren. Dit is moderne mainstream waar jazz en Europese muziek voortreffelijk samengaan.

Luc De Baets

Return to Forever

The Anthology

Concord Records/Universal Music – 2cd – 75:41 + 73:34

***

Deze bloemlezing uit het werk van Return to Forever bevat nummers uit vier lp's: *Hymn of the Seventh Galaxy*, *Where Have I Known You Before*, *No Mystery* en *Romantic Warrior*.

Enrico Pieranunzi

Plays Domenico Scarlatti

sonatas and improvisations

Camjazz/ZYX records – 60:11

Het is mooi om horen hoe Pieranunzi – die de klassieke muziek nooit uit het oog heeft verloren – de sonates van Scarlatti speelt en gebruikt als aanloop naar een improvisatie. Scarlatti's schoolvoorbeelden van de barok bevatten zowat alles wat ook een jazzmuzikant gebruikt: plotse wendingen, veranderingen van toonaard, vermeerdering en vermindering van de akkoorden, noem maar op. De versmelting van jazz met andere hedendaagse genres wordt allang niet meer in vraag gesteld; met klassiek ligt het wel even anders. Maar Pieranunzi maakt met deze cd een klaar en duidelijk statement: klassiek kan een perfecte uitvalsbasis zijn voor jazz. Meer nog: hij versmelt de twee naadloos. Muziek is muziek, over de eeuwen heen, en dat wordt hier bewezen. Swingende klassiek, klassieke jazz, wat maakt het uit. Mooi is hierbij dat een drietal sonates onaangeraakt blijven (uit respect voor de originele compositie) terwijl een elftal andere gespeeld worden, gecombineerd met een improvisatie. Dat levert een geweldig totaalbeeld op waarin zoete lyriek en hamerende epiek, ritmiek en melodie teruggevonden worden in levendig gespeelde pianostukken. Met deze prestatie overstijgt Pieranunzi de grenzen van de tijd. Dit is pure klasse en kwaliteit die je slechts zelden te horen krijgt van een solopianist. Neem daarbij de mooi opgenomen piano (niet altijd evident, zelfs niet op klassieke labels!) en de vreugde is compleet. Absolute Spitzenklasse!

Marc Van de Walle

Nieuw op CD!

vervolg ...

Op de eerste horen we nog Bill Connors op gitaar, op de drie overige werd hij vervangen door Chick Corea. Jawel, in 1973 al maakten Chick Corea, Stanley Clarke, Lenny White en Bill Connors heel vooruitstrevende muziek. RTF mag ongetwijfeld een van de pioniersgroepen van de fusion genoemd worden. Nu al zijn zij geschiedenis. De heren kregen maar niet genoeg van complexe ritmewisselingen, tegen elkaar uitgespeelde fraseringen, en vooral: elektronische effecten (heel uitgesproken op *No Mystery*). Het was de tijd van de synthesizers en alle mogelijke effecten die nu te koop zijn voor elke muzikant, maar toen voor de happy few professionals weggelegd waren. Jaar op jaar bracht dit kwartet een lp uit, telkens met veel succes. De gitaarsolo's staan nog altijd als huizen, Corea bracht toen al indrukwekkend toetsenwerk, Clarke gromde ook in die jaren al vervaarlijk op zijn bas en Lenny White wist er heel gedreven ritmiek in te stoppen. Bij herbeluistering van de gedigitaliseerde versie vallen meer details op, en dat is aangenaam. Maar leuker is nog te mogen vaststellen dat deze mensen toen al bij de absolute muzikale top hoorden. Nooit inspiratie te kort, alles degelijk opgebouwd, af tot en met. Ook nu nog blijft dit werk het beluisteren waard, en is het indrukwekkend hoe de muzikanten elkaar feilloos aanvoelden. Misschien kan de overdaad aan elektronica vandaag als negatief aangevoeld worden. Maar toen werd dat alleen maar als een plus ervaren, en: de muzikaliteit lijdt er niet onder. Ook leuk is het even de verschillende carrières van de muzikanten uit te pluizen. Je merkt dan dat die zowat allemaal geëindigd

zijn... met een akoestisch instrument. Al bij al is dit een mooie selectie van het beste wat de groep te bieden had. Twee schijven waar we heel veel plezier aan beleefd hebben, ook al kenden we het origineel heel goed.

Marc Van de Walle

Antonello Salis/ Joey Baron

Keys and Skins

CamJazz/ ZYX Records

51:09

****

Wie Antonello Salis kent van zijn solopiano-albums of hem live met het P.A.F.-trio heeft meegemaakt, weet dat hij graag fluit of neuriet en altijd in is voor wat gek vertoont. In de Amerikaanse drummer Joey Baron (Masada, Barondown) heeft deze showman een perfecte maat gevonden. Ze amuseren zich hoorbaar – een beetje wartaal hoort erbij (*Soundventure*) – en samen bouwen ze aan een open dialoog in 11 geïmproviseerde stukjes. Ze zwepen elkaar al eens flink op, laten dan weer wat ruimte voor introspectie, maar blijven toch wel dicht op elkaars huid musiceren. Soms nemen ze elkaars rol over, is de piano percussief en de percussie pianistiek. Heel scherp op de snee is het af-tastende *Keys and Skins*, het zeer gevoelige *The Travail of Passion* en het ruimtelijk ijle *Openspace*.

Bernard Lefèvre

David Sánchez Cultural Survival

Concord Picante/Universal

Music – 75:57

***

Zoals met meerdere cd-producties, die vandaag door jonge jazzleuwen in de New Yorkse studio's worden gerealiseerd, ervaren we eenzelfde syndroom: technisch perfecte en zelfs energieke uitvoering van het materiaal, doch cerebrale benadering van de muziek. Live kan dit wel eens anders uitpakken, maar de studio-opnames blijven ons de verrukking schuldig, die zo vele voorgangers ons schonken door een met ziel beladen verhaal af te leveren. *Monk's Mood* is dan wel een mooie track, maar dat heeft meer met Monk te maken dan met de uitvoering. Het laatste en langste stuk: *La Leyenda del Cañaveral* is dan wel geïnspireerd op een gedicht van zijn zus en wil Sánchez het erfgoed van de Afrikaanse voorouders bezingen, maar er wordt hier slechts enkele seconden naar verwezen op een overigens illustratieve wijze en men duikt prompt terug in wiskundige thematiek. Slimme muziek zonder pathos.

Chris Joris

Todd Sicksafoose Tiny Resistors

Cryptogramphone/Codaex

68:27

***

Het uitstekende Californische label Cryptogramphone zorgde de jongste jaren voor opmerkelijke cd's van gitarist Nels Cline en vooral drummer Scott Amendola. Deze nieuwe van bassist Todd Sicksafoose misstaat niet in het rijtje. Dit is een typische Cryptogramphone-opname, met gedurfde muziek die veel meer dan alleen maar jazz is, maar ook put uit rock, Americana, wereldmuziek en andere fusion. Sicksafoose komt vooral aan de kost als bassist van de Amerikaanse singer/songwriter Ani DiFranco, die op twee nummers een vrij onopgemerkte gastrol vervult. Hij schreef alle muziek zelf, en speelt behalve akoestische en elektrische bas ook piano, vibrafoon en nog wel een en ander. Een belangrijke rol is weggelegd voor de twee elektrische gitaren van Adam Levy en Mike Gam-

ble. En met vier blazers heeft Sicksafoose een stevige frontlinie. Maar met de combinatie van bariton en tenorsax, trompet en trombone, klinkt die zeker niet traditioneel. En ook de viool van Andrew Bird speelt een prominente rol, al zullen sommigen zich ook ergeren aan zijn Bobbejaan Schoepen-achtige gefluit dat hier en daar opklinkt.

Niet alle composities zijn even sterk. Maar sommige deuntjes blijven echt wel snel in het gehoor hangen, zoals het pakkende titelnummer, dat een stevig rockritme meekrijgt. Al bij al een boeiende, waardige Cryptogramphone-cd.

Peter De Backer

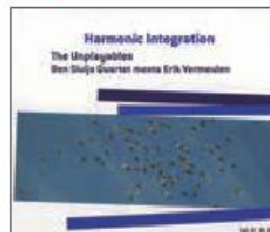
Ben Sluijs Quartet meets Erik

Vermeulen – The Unplayables

Harmonic Integration

W.E.R.F. Records/AMG – 64:03

****

Ben Sluijs heeft zijn vertrouwde pianopartner Erik Vermeulen, waarmee hij ook geregeld in duo optreedt, uitgenodigd om opnieuw met zijn kwartet op te nemen. Daardoor kan je spreken van een harmonische integratie en klinkt de muziek harmonischer maar daarom niet minder complex. In *The Unplayables* en in *Scalewise* (vrij naar Coltrane's *Peace on Earth*) ontplooft zich die integratie prachtig. Het hoogtepunt vormt *Twinkling Darkness* (15:26) waar Ben op fluit inzet met *Afroblue*-achtige invloeden en de gehele groep met spannende interacties uitdeint in uitsluitend sax en piano. Maar elke track heeft zijn verhaal.

Harmonic Integration is voor geoefende oren, die gewillig maar intens de soms kronkelend dwarse improvisaties binnen de vloeiend lyrische lijn volgen. Net als een zwerm vogels (zie het hoestje), waar al eens een vogel durft afwijken, maar de groep telkens weer alert op reageert. Dat

illustreert *The Unplayables* ten voeten uit. De naam verwijst naar Ben's doos met rieten, waarin ook wel wat oude exemplaren steken, die nog moeilijk te bespelen zijn.

Bernard Lefèvre

Carmen Souza Verdade

Connecting Cultures Choice

Music – 48:41

***

De jonge Kaapverdische zangeres is met *Verdade* niet aan haar proefstuk toe. Haar dieprode stem klinkt aantrekkelijk en aards. Op haar tweede cd mixt ze haar eigen culturele roots met jazz en folk tot een leuke cocktail. Carmen Souza zoekt nog duidelijk naar haar eigen identiteit via de muziek. Voor de opnames van *Verdade* breidde ze haar vaste trio uit met verschillende gastmusici uit onder meer Portugal, Cuba en Argentinië. De voertaal is Portugees, en muzikaal nemen de elektrische bas, gitaar en percussie het voortouw in het merendeel van de twaalf stukken op de cd. Vooral de percussie zorgt voor een vrolijke noot, wat het geheel een zomers en levendig gevoel geeft.

Dirk De Gezelle

Viktorija Tolstoy My Russian Soul

ACT Music/Challenge Records

51:45

***

Dit is Tolstoy's vierde cd op het ACT-label en ze omringt zich met een Zweeds sextet en een strijkorkest. Deze Zweedse zangeres met Russische roots durft het aan om liederen en composities uit de klassieke muziek, pop of traditionele folk naar een jazzconcept te vertalen. In dit geval, gezien de titel, krijgen we P. Tsjaikowsky en S. Rachmaninov als inspiratiebron, maar ook musicalsongs (*Stranger in Paradise*, trouwens gebaseerd op muziek van Alexander Borodin) en traditionals. Twee bekende Zweden vallen op in dit gezelschap: Joakim Miller (ts, ss) en Nils Landgren (tb, voc), die tevens voor enkele arrangementen tekenen naast pianist Jacob Karlzon. Deze sterke solisten halen deze productie iets of wat uit het slop van de easy listening sfeer, want Victoria's stem overtuigt niet en bezorgt ons

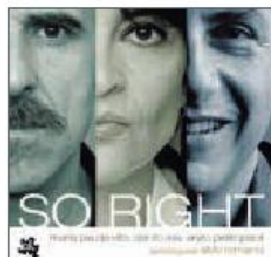
geen kippenvel zoals Dianne Reeves, Cassandra Wilson, Abbey Lincoln of fado zangeressen Mariza en Christina Branco of Joni Mitchell. Niet Viktoria maar wel de uitstekende musici dragen deze cd (luister naar de schitterende accordeonist Lelo Nika op *Our Stories*). Kan nooit de bedoeling zijn geweest.

Chris Joris

Maria Pia de Vito So Right

Camjazz/ZYX Music – 66:30

****

"Ik ben een mix van zo veel dingen", zegt de Napolitaanse zangeres Maria Pia de Vito. Ze heeft een enorme ervaring in verschillende muziekstijlen en culturen. Ze is begiftigd met een mooie stem met een groot bereik en een natuurlijk gevoel voor ritme. Ze liet dat bijvoorbeeld in 2005 horen op de cd van *One Heart, Three Voices* (E-Motive), een productie van David Linx en zijn soulbrother pianist Diederik Wissels, waar ze met David Linx en Fay Claassen een ongewoon zangtrio vormt. Net als Norma Winstone gebruikt ze haar stem ook als een instrument. Met de eerder genoemden behoort ze tot het selecte groepje topvocalisten in Europa, die muzikaal niet voor één gat te vangen zijn. Hier speelt ze een muzikaal spel met het repertoire van Joni Mitchell, afgewisseld met eigen composities in dezelfde sfeer. Ze kneedt de songs helemaal naar haar eigen inzicht, met veel aandacht voor de tekst, maar ook voor de muzikale mogelijkheden van de song. Met steun van pianist Danilo Rea en bassist Enzo Pietropoli, waarmee ze al veel heeft samengewerkt en gastdrummer Aldo Romano, zet ze wat mij betreft één van de meest avontuurlijke maar eerlijke interpretaties neer van Joni Mitchell's songs. Ze geeft er zelfs een nieuwe dimensie aan. Joni Mitchell is duidelijk in.

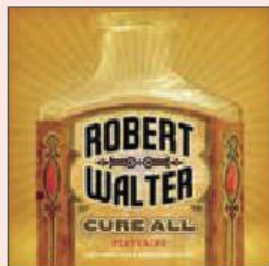
Luc De Baets

Robert Walter featuring James Singleton & Johnny Vidacovich Cure All

Palmetto Records/Codaex

51:10

****

Dit trio stamt uit New Orleans, waar jazz ooit is uitgevonden. Maar de muziek die Robert Walter hier met bassist James Singleton en drummer Johnny Vidacovich brengt, is alles behalve een potje traditionele oude stijl-jazz. Walter speelt orgel (de befaamde Hammond B3-versie) en piano. Je hoort dat hij de traditie van Jimmy Smith en Jack McDuff van buiten kent, maar vooral dat hij niet bang is een scheut hedendaagse wellustige geluidjes uit zijn orgel te persen. Denk aan wat John Medeski van Medeski, Martin & Wood met een Hammond uitspookt, en je hebt een idee van wat ook Walter doet.

Bassist James Singleton en drummer Johnny Vidacovich (wat een vette, bluesy klank) vormen zijn vaste begeleidersduo. Walter schreef alle dertien korte composities met hen in gedachten. Geen wonder dat dit klinkt als een echte groep. Ook op piano heeft Walter trouwens wel wat te bieden. Leuke, pretenteloze opname.

Peter De Backer

****

Robert Walter's muzikale lijnen zijn nooit complex maar moeten het eerder hebben van een rechttoe rechtaan aanpak van eenvoudige progressies. De cd bevat dertien jazzy funky cross-over tracks. Het trio klinkt solide en krachtig omdat de Hammond B3 nog een extra duw krijgt van de bas. Als pianotrio klinken zij minder massief, maar muzikaal gezien rijker en verfijnder: getuige de afsluiter *I. Nergens* zijn

er vonken of vuurwerkpijlen. Maar het is leuke en aanstekelijke muziek, maar nooit grensverleggend.

Marc Van de Walle

Ben Wolfe No Strangers Here

MaxJazz/Codaex – 49:56

****

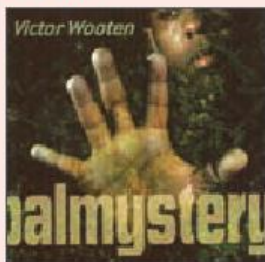
De Amerikaanse bassist/componist Ben Wolfe zal wel niet tot de bekende bassisten worden gerekend. Waaraan dat precies ligt is onduidelijk. En toch speelde hij een jaar of vijf bij Harry Connick Jr., plukte bij Diana Krall, nam deel aan het septet van Wynton Marsalis en was werkzaam in het nu genaamde Jazz at Lincoln Center Orchestra. Ben is 3 augustus 1962 in Baltimore geboren, vroeg genoeg om nog les te krijgen van nestor Ray Brown. Dit is de cd die Ben Wolfe altijd al wilde maken, zo meldt hij in het cd-boekje. Er komt zelfs af en toe een heus strikkwartet aan te pas. Dat hoeft niemand af te schrikken want de lange noten van het viertal zeilen – denk aan meeuwen – met opbeurende thermiek door de studio en dienen de componist/arrangeur en de solisten naar behoren. Branford Marsalis voorop, onmiddellijk gevolgd door Marcus Strickland. Hij maakt vrolijk stemmende progressie. Felle en soms mooi verhalende solo's zijn hun aandeel. De gedragen ballade *Blue Envy* is uitbesteed aan de lichtspinnende basklarinet van Victor Goines. Trompettist Terrell Stafford en pianist Luis Perdomo zijn ook het vermelden waard. Het is een met veel liefde voor het vak gemaakte cd waarop de intelligente composities van de leider hand in hand gaan met de emotievolle solistische bijdragen van alle genoemden. Deze productie moet wel zorgen voor meer en zeker ook welverdiende bekendheid van die nog onbekende Ben Wolfe.

Jaap Lüdeke

Victor Wooten Palmystery

Heads Up/Codaex – 65:63

****

Deze schijf is het zoveelste bewijs van Wooten's ongelofelijke technische meesterschap. Het is een plezier om te luisteren naar de melodieuze en erg percuterende – zij het meestal erg nerveuze – baslijnen. Wooten onderbouwt, soleert, timmert en hamert, en altijd valt alles netjes in de plooi. Uit zijn vroegere stal komen de vele funk- en popinvloeden, en een echt jazzy plaat is dit niet. Maar de muziek staa't er wel. De hele cd wordt geschraagd door een stevige beat, en dat werkt behoorlijk aanstekelijk. Dat Wooten méér kan dan alleen maar snel noten spelen wordt o.a. in het prachtige *I Saw God* in onvervalste Zappastijl bewezen. Het is wel een familiaal onderonsje geworden: er blijken namelijk nog een Joseph (keyboards), Adam en Holly (stemmen) en een Roy Wooten te zijn (Cajón). Maar laat dat de pret niet drukken. Van de twaalf tracks is er slechts één niet van de hand van Victor, en dat is dan *Song for my Father* van Horace Silver. Een schitterende funky plaat die herhaalde luistertests doorstaat!

Marc Van de Walle

****

Wat héél erg opvalt, is dat basgitarist Victor Wooten zich weinig liet opmerken bij een carrièrestart via grote namen, maar zich toch een stevige positie heeft eigen gemaakt. Hij wordt de nieuwe ster van de elektrische bas genoemd en wordt door zijn fans al als de beste bassist in zijn genre betiteld. Hij is duidelijk een telg van Marcus Miller en Stanley Clarke. Samen met hen heeft hij overigens onder de groepsnaam SMV nog in augustus een cd, *Thunder*, uitgebracht.

Hij begon zijn bascarrière als kind met *The Wooten Brothers*. Twee van zijn broers spelen mee op deze cd. Veel vocals en funky gimmicks op deze schijf. Richard Bona en Mike Stern komen ook even om de hoek kijken. De r&b en rockjazz elementen zijn voor de jazzpurist wellicht minder aantrekkelijk, maar het moet gezegd: de cd zit vlot en fris in mekaar, stuwt vooruit en zal vooral de jeugdige luisteraars aanspreken.

Bovendien is Victor Wooten inderdaad de nieuwe basvirtuoso en past hij in het plaatje van Richard Bona, Lionel Loueke, Miller en Clarke.

Chris Joris

Yellowjackets featuring Mike Stern Lifecycle

Heads Up/Codaex – 62:46

****

Ze gaan al een hele tijd mee, en ze stonden altijd garant voor het betere fusionwerk. Hun bassist, Jimmy Haslip, werd alom geroemd omwille van zijn sound, Ferrante wist altijd leuke jazzy en melodieuze solo's te brengen, en Bob Mintzer zette heel dikwijls straf saxwerk neer. Degelijk slagwerk kan je van Marcus Baylor (sinds *Mint Jam*) nog steeds verwachten. Voor deze plaat maakten ze een goede keuze, want gastmuzikant Mike Stern is niet aan zijn proefstuk toe. De sound van de groep is onmiddellijk herkenbaar, compact, solide, stevig. Vooral het werk van Mintzer valt op: zowel tonaal als muzikaal musiceert hij sterk. Hij heeft een duidelijk rijpingsproces doorgemaakt, getuige o.a. *Double Nickel*. Het gitaarwerk van Stern blijft herkenbaar: lichte distorsie en delay, gekruid met faseverschuiving en goed gedoseerde chorus. Steeds vloeiend melodieuze met een mooi jazzy accent. De homogeniteit van de groep blijkt nog altijd het handelsmerk. Maar het wil ook wel eens fout lopen: te lang uitgesponnen solowerk werkt soms vervelend en legt de vinger op de wonde: de structurele eenvoud van deze muziek die nu toch zoetjesaan gedateerd is.

Marc Van de Walle

C A F E HOPPER

IT ALL HAPPENS INSIDE

PASCAL SCHUMACHER QUARTET

Openingsconcert seizoen
2008/2009

Woensdag 1 oktober 2008
21u00

PIERRE ANCKAERT TRIO

Winnaar Jazz Hoeilaart 2007

Woensdag 8 oktober 2008
21u00

YVES PEETERS GROUP

Woensdag 15 oktober 2008
21u00

TRIO NUEVO

featuring **Sandra Coelers**
Jazz meets Tango

Woensdag 22 oktober 2008
21u00

VAN DIJCK - VAN CAENEGEM - VANDERSTRAETEN TRIO

Woensdag 5 november 2008
21u00

SANNA VAN VLIET QUARTET

Woensdag 12 november 2008
21u00

MALCOLM BRAFF & SAMUEL BLASER

Woensdag 19 november 2008
21u00

Hopper gaat z'n **18de seizoen** in
met traditiegetrouw ook
(gratis) optredens
op zondagnamiddag en
maandagavond!

Wil je het **volledige**
concertoverzicht in je mailbox?

Mail dan 'programma' naar
dirk.de.gezelle@skynet.be

www.hopperjazz.org

www.myspace.com/hopperjazz

Jazzcafé HOPPER

Leopold de Waelstraat 2
B- 2000 Antwerpen

Telefoon: 03-248 49 33

Programmering: 0485-673 623

ARTEFACTS

IVAN PADUART TRIO

Vrijdag 26/09/08 - 21u00
coStA, Antwerpen

CARLO NARDOZZA QUINTET

met **GWEN CRESENS**
CD-voorstellingsconcerten 'Winterslag'

- Dinsdag 07/10/08 - 20u30
Rataplan, Borgerhout
- Woensdag 15/10/08 - 20u30
CC De Spil, Roeselare

LUAR NA LUBRE @ Celtic Night 10

Zaterdag 15/11/08 - vanaf 19u00
CC De Adelberg, Lommel

LEINE

Winnares Grote Prijs
van Nederland

Vrijdag
21/11/2008
21u00
coStA
Antwerpen

ARTEFACTS

Jazz & World Music Agency
Dirk De Gezelle

Pacificatiestraat 17/1, B-2000 Antwerpen

Web: www.artefacts.ws

E-mail: artefacts@skynet.be

Tel. +32 (0)485 980 045

Jazzconcerten

CULTUURCENTRUM 't GETOUW
i.s.m. JAZZCentrale - werkgroep Jazz

Pierre Anckaert Trio

Jazzconcert September

vr 26 september om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro
Pierre Anckaert (piano) - Hendrik Vanattenhoven (contra-
bas) - David Harker (drums)

Free Desmyter Quartet

Jazzconcert Oktober

vr 31 oktober om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro
Free Desmyter (piano) - John Ruocco (tenorsaxofoon en
klarinet) - Manolo Cabras (contrabas) - Marek Patрман
(drums)

Brazzaville

Jazzconcert November

vr 28 november om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro
Vincent Brijs (bariton/sopraansax) - Andrew Claes (tenor/
sopraansax) - Geert Hellings (gitaar) - Jan Willems (toetsen)
- Nicolas Rombouts (bas) - Maarten Moesen (drums)

Dick de Graaf Kwartet

Jazzconcert December

vr 19 december om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro
Dick de Graaf (tenor/sopraansax) - Jeroen van Vliet (piano) -
Guus Bakker (contrabas) - Pascal Vermeer (drums)

5 JAAR JAZZCENTRALE: FEESTWEEKEND

Lady Linn and
Her Magnificent Seven
Wedding Ring

za 17 januari om 20.15 uur - Zaal 't Getouw - 12 euro

Lady Linn (zang) - Marc De Maeseneer (baritonsax) - Fre-
derick Herman (trombone) - Tom Callens (tenorsax) - Yves
Fernandez (trompet) - Christian Mendoza (piano) - Koen
Kimphe (dubbele bas) - Matthias Standaert (drums)

Frank Giebels Trio

Jazzbrunch

zo 18 januari om 11 uur - Brasserie De Onthaasting
30 euro, inclusief brunch

Frank Giebels (piano) - Stefan Kremers (drums) - contra-
bassist is n.n.g.

TUnit 7

Jazzconcert Januari

vr 30 januari om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro

Fred Delplancq (tenorsax) - Tom Van Dyck (sopraansax)
Andreas Schickentanz (trombone) - Michel Paré (trompet)
- Ewout Pierreux (piano) - Marc Haanstra (elektrische bas) -
Herman Pardon (drums)

Molse All Star Jazzband: B-Mol

Jazzconcert Februari

vr 27 februari om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro

Jan Nihoul (slagwerk) - Chris Lembrechts (drums) -
Kris Van de Craen (sax) - Rob Bruijn (gitaar) - Werner
Willems (bas)

Hamster Axis of the One-Click Panther

Jazzconcert Maart

vr 27 maart om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro

Lander Van den Noortgate (altsax) - Andrew Claes (tenor-
sax) - Bram Weyters (piano) - Janos Bruneel (contrabas)
- Frederik Meulyzer (drums)

The Eric Ineke JazzXpress

Jazzconcert April

vr 24 april om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro

Eric Ineke (drums) - Marius Beets (contrabas) - Sjoerd
Dijkhuizen (tenorsax) - Rik Mol (trompet) - Rob van Bavel
(piano)

Alano Guarin Trio + special guest Carlo Nardozza

Jazzconcert Mei

vr 29 mei om 21 uur - Onder den Toren - 9 euro

Alano Guarin (piano) - Werner Lauscher (contrabas) -
Maarten Moesen (drums) - Carlo Nardozza (trompet)

PRAKTISCH

Voor al deze voorstellingen kan
je reserveren in cc 't Getouw.
Cultuurbalie 014 33 08 88 of
cultuurbalie@gemeentemol.be
Of via de website: www.getouw.be

't GETOUW
CULTUURCENTRUM MEL

FANNES

*Twee beloftevolle jonge artiesten zijn verantwoordelijk voor deze pagina, de ene is de jongste winnaar van de Django d' Or in de categorie jong talent, saxofonist **Robin Verheyen**, de andere is tekenaar **Pieter Fannes**, die zijn leeftijdgenoot hier in beeld heeft gebracht. Van 18 oktober tot 9 november stelt onze huis-tenaar Pieter Fannes zijn portfolio van jazz-tekeningen – Gent Jazz en Jazz Middelheim – tentoon in de Print Gallery in Antwerpen.*

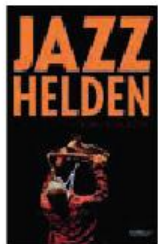
Luc De Baets

Zelden bood een zomer zoveel boeiende toevoegingen aan de Nederlandse jazzboekerij: twee bundels portretten en een fotoboek van internationale allure. Wie zei dat de jazz in de lage landen dood was? Frank Zappa moet zich in zijn graf omdraaien: *it doesn't even smell funny*.

Koen Schouten, sinds 2002 jazzmedewerker van de *Volkscrant*, en **Fred van Doorn**, vooral ook bekend als filmjournalist, representeren twee verschillende jazzgeneraties – de jonge dertigers en de midden-zestigters – en dat komt helder tot uiting in hun beider boeken: *Jazzhelden* en *Blue Notes*.

In *Jazzhelden* heeft Koen Schouten twintig van zijn *Volkscrant*-interviews gebundeld, van **Sonny Rollins** tot **James Carter** en van **Rita Reys** tot **Willem Breuker**. Ook is hij niet bang om de grensgebieden van de jazz

op te zoeken, dat blijkt uit zijn gesprekken met **Paul Anka** en **Jamie Cullum**. (Klaarblijkelijk heeft hij zich, met het oog op de omvang van het boek, wel moeten beperken in zijn keuze; zo herinner ik mij een lezenswaardig interview met **Martial Solal**, dat niet in *Jazzhelden* staat.)

Schouten schrijft levendig en met vaart, en hij weet soepel contact te leggen met zijn onderwerpen. Ook een niet altijd even gemakkelijk te benaderen dame als Rita Reys verleidt hij tot een ontspannen gesprek ("Heb je honger, zal ik wat eieren bakken?"). De verhalen bevatten natuurlijk soms bekende kost. Musici als **Sonny Rollins**, **Branford Marsalis**, **Han Bennink** en **Hans Dulfer** zijn tenslotte al tientallen, zo niet honderden malen eerder geïnterviewd. Maar een wat minder bekende saxofonist als **Ned Rothenberg** komt met een, voor mij, verrassend nieuw beeld van **John Coltrane**. Hij vertelt dat hij eerst les had van **George Coleman**. "Een jaar, daar had ik veel aan. Daarna wilde ik de tijd gebruiken om mijn eigen stem te vinden. Het was net als met Mount Coltrane, die wilde en kon ik ook niet beklimmen. [...] Je leert pas iets als je boven bent, dan heb je overzicht. In plaats daarvan beklom ik liever een andere berg, en ging slingerend langs de zijkant van Coltrane. Van daar had ik een veel beter uitzicht op hem én op de bergen eromheen."

Blue Notes is de tweede bundel jazzportretten die Fred van Doorn publiceert, na *Lost heroes: De vergeten helden van de jazz* uit 1986. Toen koos hij vooral muzikanten met gedoemde levens, die soms bij het

grote jazzpubliek nauwelijks bekend zijn geworden, zoals de trompettisten **Webster Young** en **Tony Fruscella**. Nu hanteert Van Doorn een ander criterium: hij portretteert 21 musici die met het label Blue Note worden geassocieerd: **Horace Silver**, **Jimmy Smith**, **Art Blakey**, **Lou Donaldson**, **Jackie McLean**, **Grant Green**, **Andrew Hill** en ga zo maar door. Daarbij treedt een beperkte overlapping met zijn vorige boek op, maar de verhalen over **Lee Morgan**, **Hank Mobley** en **Tina Brooks** zijn 22 jaar later drastisch uitgebreid en herschreven. (De overige hoofdstukken verschenen eerder, soms in iets andere vorm, in het Nederlandse blad *Jazzism* of zijn voorganger *Jazz magazine*, en in twee geval-

JAZZ AND BEYOND!

JÓHANN JÓHANSSON
FORDLANDIA - CD-VOORSTELLING
ZA 04.10

IJslandse componist stelt nieuwe cd voor in de Gentse Sint-Barbarakerk. Een bloedstollend concert op een unieke locatie!

i.s.m. Internationaal Festival van Vlaanderen Gent

CHOPSTICKS /
ZU & CAROLA SPADONI
LIVE THROUGH THIS
VR 17.10

Op zoek naar de symbiose tussen muziek en cinema.

Steven Segers (vocals), Ben Siluijs (sax, fluit), Bart Maris (trompet), Zeger Vandenbussche (tenorsax), Mathias Van de Wiele (gitaar, compositie), Claire Goldfarb (cello), Kristof Roseeuw (contrabas), Giovanni Barcella & Dimitri Simoen (drums) & Dagmar Duportail (film) / Jacopo Battaglia (drums), Massimo Pupillo (bas), Luca T Mai (sax) & Carola Spadoni (film)

i.s.m. Filmfestival Gent

HUMCRUSH &
SIDSEL ENDRESEN
DO 23.10

Het Noorse Humcrush (leden van Food en Supersilent) brengt het perfecte huwelijk tussen ritmische tovenarij en elektronica... Met daarover het unieke stemtimbre van Sidsel Endresen.

Ståle Storløkken (keyboards & elektronica), Thomas Strønen (drums & elektronica) & Sidsel Endresen (vocals)

INFO & TICKETS: T. 09 267 28 28 – WWW.VOORUIT.BE

DeMorgen
een open zaak betreft mee

Klara

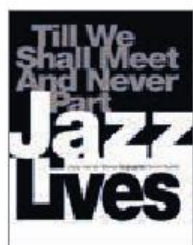
STAD GENT

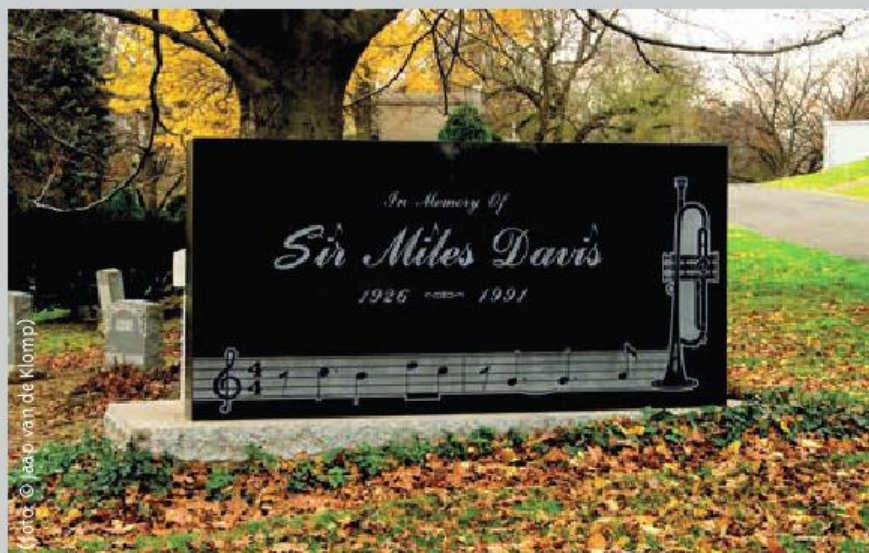
len in *Jazz Bulletin*, het kwartaalblad van het Nederlands Jazz Archief.)

Fred van Doorns muzikantenportretten zijn enerzijds zeer herkenbaar voor zijn generatiegenoten, die net als hij hun jeugd eind jaren vijftig, begin jaren zestig beleefden op de tonen van Blue Note-lp's (en singles in de juke-box). In het voorwoord formuleert hij zijn credo: "In dit boek heb ik geprobeerd de jazzmusici te portretteren die in die tijd voor ons weinig minder dan helden waren en van wie we zo weinig wisten. Met de nadruk niet op de kennis van nu, maar op de gevoelens van toen. Toen we dachten dat we met het kopen van een Blue Note erbij hoorden." Maar tegelijkertijd biedt Van Doorn de liefhebbers van Koen Schoutens leeftijd en jonger een buitengewoon informatieve gids door de immense Blue Note-catalogus.

Met *Jazz Lives* heeft de Nederlandse fotograaf (en voormalig programmeur van de legendarische Utrechtse jazzclub Persepolis) **Jaap van de Klomp** een boek van internationale allure afge-

leverd. Het idee ontstond in februari 2005, toen Van de Klomp zichzelf bij het overlijden van **Jimmy Smith** betrapte op de uitspraak: "Voor je het weet zijn er alleen nog grafstenen over." Hij besloot daarop een even gedurfd als ambitieus project aan te vatten: het fotograferen van de graven van zoveel mogelijk beroemde en minder beroemde jazzmusici. Daartoe maakte hij een aantal, soms maandenlange, reizen – natuurlijk naar Amerika, maar ook naar Frankrijk, Denemarken, Oostenrijk en België (voor de graven van **Bobby Jaspar** en **René Thomas**). Het resultaat is een fraai uitgevoerd, Engelstalig boek op groot formaat, waarin Van de Klomps foto's van graven worden gecombineerd met beknopte biografieën door Scott Yanow. Ook zijn er inleidende teksten van Dan Morgenstern, bassist **Bill Crow** en Jaap van de Klomp zelf.

Jazz Lives: Till We Shall Meet And Never Part wekt bij de lezer-kijker velerlei emoties en gedachten. De graven van **Bud Powell**, **Red Garland** en **Bobby Timmons** zijn inderdaad niet meer dan dat: bij hen kon er zelfs geen grafsteen af. Opvallend is het grote aantal jazzmusici dat op een militaire begraafplaats rust, zoals de saxofonisten **Paul Gonsalves** ('TEC5 US ARMY'), **Zoot Sims** ('CPL US ARMY AIR CORPS WORLD WAR II'), **Dewey Redman** ('PFC US ARMY KOREA'), **Albert Ayler** ('PFC US ARMY VIETNAM') en **Joe Henderson** ('SP4 US ARMY').

Van sommige muzikanten wordt de naam op hun grafsteen anders geschreven dan we altijd dachten: **Gigi Gryce** heet hier George C. Grice, en **Charlie Ventura** is begraven als Charles Ventura. Onder de naam **Duke Jordan** staat enigszins raadselachtig '(Alias Syney Irving)', maar dat moet een vergissing van de steenhouwer zijn geweest: Duke Jordans officiële voornamen waren Sidney Irving.

Een enkele keer worden navrante familieverhoudingen zichtbaar. Pianist **Hampton Hawes**, in 1977 gestorven na een lange lijdensweg met de heroïne, deelt een graf met zijn vader, Reverend Hampton B. Hawes, die een jaar eerder overleed. Van de eeuwig twistende Dorsey Brothers ligt alleen saxofonist **Jimmy Dorsey**

samen met zijn ouders in het familiegraf in hun geboorteplaats Shenandoah, Pennsylvania. Trombonist **Tommy Dorsey** is met zijn vrouw begraven in Valhalla, New York.

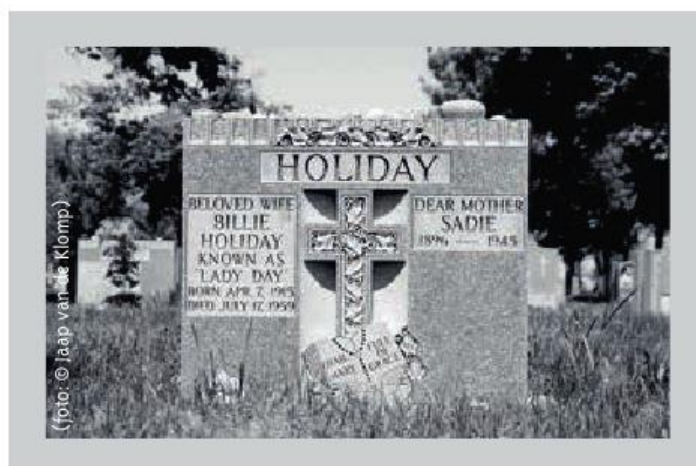
Het mooiste grafschrift staat op de tombe van **Fats Navarro** in Linden, New Jersey: "I'd like to just play a perfect melody/ All the chord progressions right/ The melody original and fresh – my own".

- **Koen Schouten:** *Jazzhelden – Interviews. Uitgeverij de Volkskrant/Meulenhoff (www.meulenhoff.nl); € 15,-. ISBN 978 90 290 8159 7.*
- **Fred van Doorn:** *Blue Notes – Jazzportretten. Uitgeverij Thomas Rap (www.thomasrap.nl); € 17,90. ISBN 978 90 600 5746 9.*
- **Jaap van de Klomp:** *Jazz Lives – Till We Shall Meet And Never Part. Uitgeverij A.W. Bruna VIP (www.awbruna.nl); € 34,95. ISBN 978 90 229 9353 8.*

www.bebopbusiness.com

Bebop Business is ook elke zondagavond vanaf 22.30 uur te horen via

<http://radio6.nl/>

Omdat Jerry Aerts al meermaals bewees ook een boontje te hebben voor de jazz, wilden we al te graag even peilen naar zijn ervaringen en visies. En waar ergens die liefde voor jazz is ontstaan?

Jerry Aerts: Jazz was er vanaf het begin. Mijn vader had een brede interesse in zowel klassieke als hedendaagse en ook jazzmuziek. Hij studeerde klassieke contrabas en is hier op het conservatorium buiten gevlogen omdat hij jazz speelde. Later behaalde hij hier zijn diploma en is vele jaren klassieke muziek met jazz en zelfs amusementsmuziek blijven combineren. Dat was in de late jaren veertig, begin vijftig.

We hadden thuis een platencollectie waar de lp's van Bach en Ellington naast elkaar in dezelfde kast stonden. Vandaar misschien dat ik een andere dan gebruikelijke smaak in muziek kreeg. Mijn vader als klassiek musicus wou dat ik klassiek zou studeren. Ik koos gitaar en wou daar meer dan alleen klassiek mee spelen. Ik wou alles combineren, met een trio Braziliaanse muziek vertolken, de dag erna folk en nog een andere dag pop en kleinkunst en ook nog een beetje klassiek. Dat was te gek eigenlijk. Ik zou dan op het conservatorium voor klassieke gitaar gaan, maar ik koos voor de universiteit en ik ben dan op mijn achttiende met musiceren gestopt. Maar ik bleef naar muziekconcerten gaan, zowel klassiek, jazz als pop, rock, voor mij zijn alle genres gelijk.

Waren er toen bepaalde namen waar je naar opkeek?

In de jazz was ik toen erg gefascineerd door Miles Davis. Dan heb ik het over Miles in de jaren zestig-zeventig tot aan *Bitches Brew*. Van Miles had ik al vroeg platen beluisterd die ik in mijn vaders collectie vond. Dat was voor mij een soort referentie in de geschiedenis van de jazz. Op een bepaald moment ben ik afgehaakt omdat de echte funk beter door anderen werd gebracht. Maar ik vond Miles vooral in die eerste periode van twintig jaar een voorbeeld als muzikant. Een uitzonderlijk talent, iemand die nieuwsgierig alle grenzen verlegde en alle richtingen uitging.

Heeft freejazz in de jaren zestig iets voor jou betekend?

Het heeft me zijdelings geboeid. Af en toe ging ik naar concerten, al was dat eerder uitzonderlijk. Dan heb ik het vooral over begin de jaren zeventig in de King Kong¹ in Antwerpen. Dat was een interessant experiment, maar ik vond dat het nergens naartoe

Was de muzikale achtergrond van invloed op jouw carrière?

Nee, in het begin zeker niet. Al heb ik bij mijn studies pers- en communicatiewetenschappen een thesis gemaakt die toch verband hield met muziek: *Cultuuroverdracht in amateuristische muziekverenigingen* (harmonie, fanfare). Maar dat was eerder vanuit sociaal-maatschappelijk dan muzikaal standpunt gezien. Het bracht me wel in contact met de radio en Miel Vanattenhoven. Die had in die tijd een programma *Rond de Klosk* waar ik een aantal jaren een programma heb gemaakt. Via Miel kwam ik weer in contact met jazz. We hebben daarrond nog tentoonstellingen op verschillende locaties ingericht. Maar beroepsmatig stond ik bij Sony in voor de promotie en reclame. Een bijzonder interessante periode omdat ik de lancering van de video, de walkman, de compact disc en de eerste digitale camera's meemaakte. Na een aantal jaren was ik een beetje uitgekeken op die wereld van audio-video. Bovendien nam een Belgisch management het Japanse over en ik was vooral aangetrokken door de Japanse manier van werken.

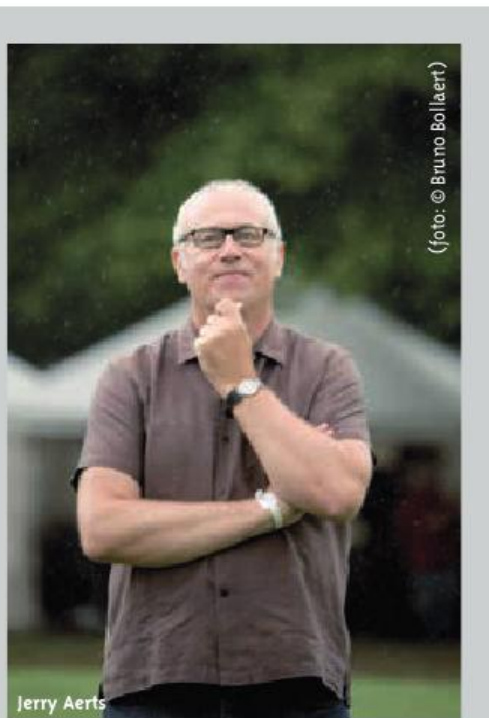
Dan kwam deSingel...

Bij het uitkijken naar een nieuwe baan kwam ik eind 1983 bij deSingel terecht. Ik had het geluk dat Frie Leysen, de eerste directeur van deSingel, me onmiddellijk de vrijheid gaf om zelf een klassiek muziekprogramma in elkaar te steken. Ik vond het toenmalige klassieke concertleven nogal oubollig. En in plaats van op grote namen te focussen ben ik meer op inhoud gaan werken. Dat werd de basis van het programmatiebeleid in deSingel.

En hoe is de jazz erbij gekomen?

In de jaren tachtig waren er een paar losse concerten in samenwerking met derden. Ik herinner me nog een concert van Cecil Taylor en Naked City van John Zorn...

Bij het seizoen 1992-1993, 16 jaar geleden, hebben we met Rob Leurentop als adviseur een eerste jazzcyclus samengesteld. We plaatsten jazz zowel

(foto: © Bruno Bollaert)

Jerry Aerts

Jerry Aerts:

“Soms komt de exploitatie van jazz duurder uit dan een klassiek concert.”

leidde. Ik had het gevoel dat hoe vrij men daar ook mee omging, het zeer veel beperkingen had. Toch zijn er ook grote muzikanten die uit die generatie nu nog vrij interessant werk maken, nog actief zijn. Dat bewijst dat een artiest die in iets volhardt en doordenkt zich verder blijft ontwikkelen.

¹ Daar vonden de concerten van de werkgroep *improviserende musici (W.I.M.-Fred Van Hove)* plaats, het begin van het *Free Music Festival*.

in de marge als binnen de mainstream en vertrokken vanuit de spanning die hieruit zou ontstaan. Misschien een beetje een romantische benadering, de jazz als laatste romantische kunstvorm. Dat was ook geïnspireerd door een boek: *The Imperfect Art*.² Daarbij dachten we zowel aan dwarse zoekers die dikwijls vanuit de freejazz geëvolueerd waren, maar ook mensen vanuit de mainstream die originele vernieuwende dingen deden. Die tegenover elkaar plaatsen is van toen af het motto in het organiseren van jazzconcerten geworden.

Een ander aspect is de zaal, de academische concertzaal, die niet altijd even geschikt is voor een-der welk jazzconcert. Het is een zaal die voldoende publiek vraagt. Als er maar 100 mensen zitten, dan lijkt zo'n zaal leeg. Dan verhuizen we soms met het publiek op het podium.

Gelukkig is het beleven van een concert, zoals we dat binnen de klassieke concertwereld kennen, iets dichterbij de jazz gekomen. Niet alleen bij ons, maar ook in de grote concertzalen zowat overal ter wereld. Daar wordt de programmering van klassiek met jazz gecombineerd, ook al trekken ze een totaal ander publiek aan. Mensen die zoals ik van beide houden, die zijn er duidelijk niet veel.

In hoeverre bepaal je zelf nog de programmatie?

Ik was er vroeger harder van overtuigd dat ik dat zelf moest doen. Maar om een publiek op te bouwen moet je rekening houden met andere dan persoonlijke smaken. Ik denk dat een goed programma zowel aandacht heeft voor wat mensen willen als voor mensen die open staan om iets nieuw te leren kennen. Ik stel vast dat het publiek veel conservatiever is geworden in vergelijking met vijftien jaar geleden toen we met jazz begonnen. Toen kon je nog vrij gemakkelijk een publiek interesseren.

Onze jazzprogrammator is Hugo De Craen. Die heeft zijn uitgesproken smaak en is ook een aanhanger van de vrije improvisatie. Ik probeer dat wat te temperen. Omdat we niet te extreem willen gaan. We moeten toch proberen in jazz een zo groot mogelijk publiek aan te spreken, daarom streven we binnen het programma op seizoenbasis naar een evenwicht. Vertaald naar het komende seizoen moet er zowel ruimte zijn voor het trio **Manhattanpappa-Dresser-Hemingway** als **Richard Galliano** met het **BJO**, dat zijn de twee uitersten van het programma. Er zullen niet zoveel mensen zijn die naar beide concerten gaan, maar het is wel het spanningsveld waarbinnen de programmatie zich moet bewegen. En dan wel voornamelijk met aandacht voor interessante buitenlandse artiesten die evolueren zoals **Mark Turner** met zijn trio en **Dave Douglas** die nu terugkeert met Magic Circle.

Het jazzpubliek nu is ouder dan het gemiddelde deSingel publiek. Misschien door de aard van de concerten. We hebben daar dit jaar willen ingrijpen door artiesten aan te trekken die een jonger publiek aanspreken zoals een **Marc Ribot** bv.

Je merkt wel wanneer we jazz organiseren naar een jong publiek op initiatieven zoals *De Donderdagen* waar we jongerengroepen kansen geven het publiek avontuurlijker is ingesteld en enthousiast reageert.

Is jazz nog boeiend genoeg?

Ik vind dat er te veel stereotiepe jazz is. Vroeger vond men dat de basis ontbrak. Door een hogere opleiding te geven wordt jazz soms onverdraaglijk, te schools gespeeld. Ik heb me de vraag al gesteld: moeten we voortgaan met jazz programmeren? De belangstelling is er niet altijd, maar ook de kosten lopen fel op, zeker met buitenlandse groepen. Soms komt de exploitatie duurder uit dan een klassiek concert. Met een grote naam is de zaal goed gevuld, maar heeft die op dat moment iets zinnigs te vertellen? Het boeit me meer om artiesten die al langer bezig zijn vast te leggen wanneer ze met iets fantastisch komen. Ik heb vandaag³ een concert met **Dr. John** geboekt. Een bluesmuzikant uit New Orleans. Waarom? Omdat die vorige maand met een fantastische cd kwam na in geen 20 jaar iets echt bijzonder te hebben uitgebracht. Dan is er die kans om hem te engageren en dat doen we dan ook.

De TOP-tien keuze van Jerry Aerts

1. **John Coltrane Quartet**, *A Love Supreme* (Impulse, 1964)
2. **Lennie Tristano**, *Crosscurrents* (Capitol, 1949)
3. **Miles Davis**, *Kind of Blue* (Columbia, 1959)
4. **Albert Ayler Trio**, *Spiritual Unity* (ESP, 1964)
5. **Eric Dolphy**, *Out to Lunch* (Blue Note, 1964).
6. **Charles Mingus**, *The Black Saint and the Sinner Lady* (Impulse, 1963)
7. **Paul Bley**, *Open to Love* (ECM, 1972)
8. **Thelonious Monk**, *Brilliant Corners* (Riverside, 1956)
9. **Marty Ehrlich Sextet**, *News on the Rail* (Palmetto, 2004)
10. **Cecil Taylor Trio**, *Nefertiti* (Freedom, 1962)

Naar welke muziek luister je zelf?

Ik hou van intimistische muziek, kamermuziek, meestal solopianisten en trio's, zowel in jazz als klassiek. Ik zoek niet de grote effecten, voor mij geen bigband, daar kan ik alleen maar van genieten in een zaal of op een festival, maar nooit thuis.

Welke concerten zijn je bijgebleven?

Ik herinner me nog in '93 **Cecil Taylor**, solo. Dat was toen in een volle zaal, een van de legendarische concerten. Hoe extreem modern dat was, dat kon goed overtuigen. Je ziet dat je met een grote per-

soonlijkheid te maken hebt, dat voel je in de zaal. Al zijn er zeker mensen in de zaal die moeite zullen hebben met die muziek, ze hebben er respect voor. Dat vind ik ook een voorwaarde om van jazz te kunnen genieten, het mag niet afstandelijk zijn, en ook niet te academisch worden. We hebben hier de bigband van **Wynton Marsalis** gehad, dat was perfect gespeelde muziek maar emotioneel raakte me dat niet. Dat is zo gepolijst, er is geen greintje dwarsigheid meer aan. Ik heb niets tegen de jazz als gecomponeerde muziek. Dat kan fantastisch mooie muziek zijn. Maar op dat moment heb je wel een vertolker of vertolkers nodig die dat persoonlijk brengen. Het overkomt me evengoed bij klassieke muziek: het kan mooi klinken, gaat er goed in maar is zo weer weg, het laat geen onvergetelijke ervaring na.

Klassiek vraagt wel een nauwgezette vertolking?

Daarin kondigt zich wel verandering aan. Klassiek is aan het leren van de jazz. De persoonlijke uitvoering, het niet te academisch zijn, zelfs bij uitvoeringen met authentieke oude instrumenten. Heel die benadering maakt net het verschil uit. Dat is wat de jazz bijdraagt aan de gehele muziekwereld: het zoeken, de improvisatie...

En nu is er cross-over...

Dit jaar starten we met een aparte reeks.⁴ Tien jaar geleden moest ik daar niets van weten, ik ben daarin geëvolueerd, je kunt het niet langer negeren.

Ik had het daar toevallig in Narbonne op een festival met **Jordi Savall** over. Zijn zoon zingt – klassiek en jazz – en op een avond brachten ze improvisaties. Het was een mix van gezang met begeleiding van een flamencogitarist en een oudspeler. Dan zie je dat die werelden niet zo ver uit elkaar hoeven te liggen en dat artiesten elkaar weten te vinden. Cross-over is een van de belangrijkste evoluties. Misschien zijn we de vakjes die we zo goed kennen wel beu.

Zijn er bepaalde artiesten die je graag had willen zien optreden?

Spijtig dat **Jason Moran** met zijn nieuw ensemble niet gelukt is voor volgend seizoen. Hij heeft een nieuw programma rond Monk en dat werd zeer goed onthaald. Er was een Europese tournee gepland, we hadden een datum geprikt, maar het is uiteindelijk niet gelukt. Jason Moran is een van de jongere generatie jazzmuzikanten die een goede mix weet te maken van hoe met de traditie om te gaan en tegelijkertijd toch iets van vandaag te vertellen heeft. Hij weet ook veel mensen aan te spreken. Ik vind het ook heel spijtig dat het duoconcert met **Stefano Bollani** om privé-redenen niet kan doorgaan. Het wordt vervangen door het kwintet van **Enrico Rava**.

2 *The Imperfect Art: Reflections on Jazz and Modern Culture (Hardcover)* by Ted Gioia (Author) Hardcover: 160 pages - Publisher: Oxford University Press, USA (June 9, 1988) Language: English ISBN-10: 0195053435 - ISBN-13: 978-0195053432

3 Het interview vond plaats op 4 augustus 2008.
4 Steekt u over? Is de titel van de programmapocket 2008/2009 van deSingel. www.desingel.be

De bloeiperiode

In de jaren vijftig komt de Third Stream Music tot volle bloei en - in 1957 - tot zijn officiële erkenning als Gunther Schuller de term **Third Stream** introduceert voor deze muzikale mengvorm. Het is een spannende periode. De sfeer is: het mòèt gewoon mogelijk zijn om de verworvenheden van de Jazz en de gecomponeerde muziek te combineren.

De gecomponeerde muziek heeft een eeuwen durende magistrale ontwikkeling achter de rug. De jazz heeft zich in een halve eeuw ontwikkeld en - na de Beboprevolutie een decennium eerder - aangetoond zich krachtig verder te kunnen ontwikkelen. De Bop, de eerste moderne jazzstijl, had naast de direct hoorbare vernieuwingen, ook het besef gebracht dat "als dit mogelijk is....., dan moet er dus nog veel meer mogelijk zijn". Het slechten van de muren tussen 'klassiek' en jazz hoorde daar bij.

Er wordt geëxperimenteerd met instrumentale bezetting, vormen, arrangementen, improvisatieconcepten, ritmiek, enz. Vooral in de Cool Jazz en de West Coast vindt de Third Stream Music een voortreffelijke voedingsbodem. Er zijn voorbeelden te over. Drummer **Shelly Manne** stelt in Los Angeles een ongebruikelijk trio samen: twee blazers en een slagwerker. De eigen stukken die dit trio in 1954 opnemen als **Jimmy Giuffre's Pas de Trois**, **Shorty Rogers' Three in a Row** en **Abstract No.1** van Manne zijn zowel jazz als gecomponeerde, twintigste-eeuwse muziek. Dat geldt ook voor Giuffre's *Fugue* uit 1953 voor Jazz Septet waarvan de titel de invloed al verradert. In *Three on a Row* vindt zelfs **Arnold Schoenberg's** grote uitvinding uit de 12-toonsmuziek, de reeks (een serie van twaalf verschillende noten, vandaar seriële muziek genoemd) zijn weg naar de jazz. Eén verschijningsvorm van de reeks in *Three on a Row* is de door trompet en sax zakelijk gespeelde reeks, direct gevolgd door de reeks in spiegelbeeld (met de Ges herhaald dus, zie voorbeeld 1).

Andere varianten in dit stuk zijn het spelen van de reeks in de trompet, een tel later gevolgd door het spiegelbeeld in de tenor (voorbeeld 2) en het spelen van vier tonen waarna de volgende drie weg worden gelaten en door de drums ingevuld worden (voorbeeld 3).

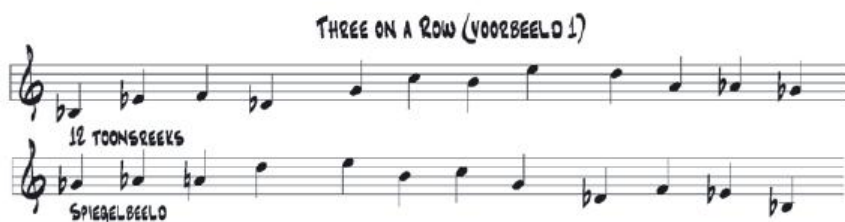
Als het over experimenteren met de bezetting gaat valt drummer **Chico Hamilton** op die de basis jazz-bezetting (drums, bas, akkoordinstrument) uitbreidt met **Fred Katz** op cello. Hij laat gitarist **Jim Hall** een fuga schrijven (*Chrissie*) en laat Fred Katz *Gone Lover* quasi zoste-eeuws zetten. **Buddy Collette** gaat in die groep veel fluit spelen, toen geen echt gangbaar jazzinstrument.

Music for Brass

Aan de andere kant van Amerika richtten **John Lewis** en **Gunther Schuller** in 1955 de Jazz and Classical Music Society op. Doel van het genootschap was om concerten te organiseren met eigentijdse muziek, de jazzcomponisten daarbij inbegrepen. Een eerste concert werd in New York in 1955 gegeven en een tweede werd gepland voor 1956. Dat ging door omstandigheden niet door. Producent **George Avakian** echter zag opeens een haalbare en niet te dure productie voor Columbia Records. De vier composities waren al ingestudeerd en kostbare repetitietijd hoefde dus niet te worden

betaald. **Miles Davis**, de nieuwe Columbia ster, was geïnteresseerd om als solist aan twee stukken mee te doen en **Dimitri Mitropoulos** van de New York Philharmonic Symphony wilde het stuk van Gunther Schuller dirigeren. Alles viel op zijn plaats en op 1 april 1957 verscheen de plaat onder de titel *Music for Brass*, een terechte titel want het uitgangspunt van de betrokken componisten was het schrijven geweest voor 6 trompetten, 3 trombones, 4 hoorns, 2 bariton hoorns en 1 tuba. De componisten waren vrij deze bezetting al dan niet uit te breiden met pauken/percussie en/of een ritmesectie bestaande uit contrabas en drums. Schuller's vierdelige stuk, *Symphony for Brass and Percussion*, maakt geen gebruik van de ritmesectie en staat hierdoor èn door het atonale karakter dicht bij het zoste eeuwse gecomponeerde klankidoom. De kracht van het lange stuk (17:15) is dat het prachtig alle klankmogelijkheden van dit koperensemble belicht zonder daarbij te vervallen in clichés die zo'n bezetting snel oproept. Schuller's achtergrond als hoornist stellen hem in staat een breder spectrum uit dit ensemble te halen dan het voor de hand liggende 'geschetter-element'. Het is een zeer vakkundig geschreven, virtuoos stuk dat echter lijdt onder een licht etude-matig karakter.

Ook Jimmy Giuffre maakt geen gebruik van de ritmesectie. Dat is niet verwonderlijk. Een jaar eerder heeft hij zijn meesterwerk *Tangents in Jazz* opgenomen, een plaat waarin hij de rol van de drums en de bas opnieuw definieert. "I've come increasingly inhibited and frustrated by the in-

sistent pounding of the rhythm section. With it, it's impossible for the listener or the soloist to hear the horn's true sound...”, was Giuffre's mening. Hij zegt het niet vriendelijk. Hij heeft het over het 'beuken' van de ritmesectie. Daar wil hij vanaf en jazz maken waarin de beat eerder geïmproiseerd dan gespeeld wordt. Hij noemt dat "het niet pulserend inzetten van drums en bas". Op de genoemde plaat worden deze instrumenten ingezet niet zozeer als ritmische onderbouwing en ondersteuning maar geïntegreerd op het niveau van de melodie. Geen bas en drums dus in Giuffre's compositie op de plaat *Music For Brass* maar wel veel pauken.

Het stuk heet *Pharaoh* omdat – zoals hij zelf zegt – zoveel koperinstrumenten hem aan een koninklijke ceremonie doen denken zoals de binnenkomst van een Egyptische farao. Hij bereikt dit archaische effect door de pauken met de open kwint F-C, melodisch, na elkaar gespeeld, te laten beginnen als pedaal-effect. Snel volgt een eerste melodie, gedacht in F7, die direct voorzien wordt van een tegenstem. (Zie voorbeeld.)

Beide melodieën ondersteunen het plechtstatige karakter. Na een korte ontwikkeling van deze gegevens, waarin nog even de blue note As aan bod komt, worden de tonen Des en Ges in de blazers geïntroduceerd en krijgt het stuk een bitonaal karakter. Dat wordt weer snel losgelaten en volgt een deel waarin er met de blue note As gewerkt wordt. Met deze drie gegevens - de oorspronkelijke melodieën, de blue note en het bitonale - ontwikkelt het thematische materiaal zich steeds logisch verder, ondersteund door de pauken. De 4:28 minuten vliegen voorbij.

Zijn deze twee stukken verschillend van karakter, de twee andere stukken op de plaat verschillen ook weer én omdat ze de ritmesectie gebruiken én omdat er geïmproiseerd wordt, door Miles Davis en J.J. Johnson. Voor het driedelige stuk van John Lewis, *Three Little Feelings* blijven de pauken staan maar worden alleen maar even kort in het derde deel ingezet.

Het eerste deel opent met drie korte motieven waarvan het derde de blue note B5 accentueert. Van daaruit wordt verder gewerkt naar de Miles Davis solo. In dat deel zet John Lewis een van zijn krachtigste middelen in die hij ook zo succesvol in het *Modern Jazz Quartet* gebruikt, namelijk de overgang van een two feel (of soms zelfs een one feel) naar een heel intensieve four feel, dus van een open ritmisch gevoel met de bas alleen op tel 1 en 3 naar een stuwende en intens swingende walkin' bass, iets waar solist Miles zeer goed raad mee weet. Het middendeel is een ballad waarvan de melodie helemaal door Miles wordt gespeeld gesteund door prachtige klankkleuren vanuit het orkest. Er is na 24 maten een korte passage waar Miles even stopt en één van de prachtige passages uit de achtergrond even naar voren komt. Met een paar prachtig gekozen noten pakt Miles de draad weer op. De opening van het derde deel is vooral gebaseerd op het blue note motief van het eerste deel en leidt na wat ontwikkeling tot een adembenevende solo van trombonist J.J. Johnson over een intens swingende ritmesectie. J.J. is hier zonder meer de gelijke van Miles, ogenschijnlijk eenvoudig maar zeer effectief in notenkeus en fantastisch getimed met in het begin een speelse dubbeltime. Het blue note motief sluit de solo af en wordt, ondersteund door de pauken, ook gebruikt om het stuk af te sluiten. Een prachtig stuk met als enige kritiek dat de bekkens van de drums hier en daar wat overbodig klinken als lange gedragen passages in de blazers begeleid worden. Zonder ondersteuning van de bas krijgen de bekkens een beetje een stijf 'stjakke-boom-sjakke-boom'-werking.

Met *Poem for Brass* (ook wel getiteld *Jazz Suite for Brass*) levert J.J. Johnson zijn eerste groot-schalige werk af. Na een plechtige, nobele opening met prachtige klanken uit het koper komt het stuk op een snel tempo en soleert Miles over mooie, zeer beweeglijke achtergronden die laten denken aan de *Birth of the Cool* opnamen uit 1950. Na een kort tussenspel soleert J.J. ver-

der en sluit het eerste deel af. Het tweede deel is een heel kort tempoloos stuk voor de vier hoorns en de tuba in parallelle harmonieën snel gevolgd door een derde deel in ballad tempo voor trompettist *Joe Wilder* ondersteund door de rest van het orkest. Het vierde deel begint met een vraag en antwoord spel tussen orkest en drums en leidt tot een vierstemmige fuga (met inzetten in D, Bes, As en Es) die dan één minuut voor het einde uitmondt in een goddelijk passage waarin in hoog tempo de eerste paar noten van het fuga motief polyfoon door het orkest vliegen. Dit eindigt (jammer genoeg!) al snel in een tutti waarna het stuk met statige akkoorden (ten dele bitonaal) die aan het begin doen denken, stopt. Deze plaat is een eerste meesterwerk in de Third Stream Music als het om grote bezetting gaat. Daarnaast had de plaat nog een andere plaat tot gevolg, *Miles Ahead* van Miles Davis met arrangeur *Gil Evans*. Deze plaat uit 1957 zou een mijlpaal worden in de orchestrale jazz. Het is zeker geen Third Stream Music deze plaat maar stilistisch te plaatsen tussen bigband en Third Stream. Producent Geoge Avakian heeft toegegeven dat zonder de lp *Music for Brass* hij *Miles Ahead* nooit had durven produceren.

Modern Jazz Concert

Een tweede plaat die de Third Stream Music verder definieerde heet *Modern Jazz Concert* uit 1958. Hierop stonden zes composities gemaakt in opdracht van het Brandeis University Festival of the Arts. Het werd uitgebracht op het Columbia hi-fi label, *Adventures in Sound*, met als stukken: *All About Rosie* by *George Russell*, *On Green Mountain (Chaconne after Monteverdi)* by *Harold Shapiro*, *Suspensions* by Jimmy Giuffre, *Revelations (First Movement)* by *Charles Mingus*, *All Set* by *Milton Babbitt*, and *Transformation* by Gunther Schuller. De stukken van de klassieke componisten Shapiro en Babbitt werden (hoe verzinnen ze het!) op de cd heruitgave weggelaten. Deze keer schrijven de componisten geen homogene koperbezetting maar een gemengde voor bestaande uit: altsax, tenorsax, fluit, fagot, 2 trompetten, 1 trombone, 1 hoorn en piano, vibrafoon, gitaar, contrabas, drums en harp. (Op *Revelations* speelt *Teo Macero* nog baritonsax en wordt bassist Mingus nog bijgestaan door zijn docent *Fred Zimmerman* die de gestreken partijen voor zijn rekening neemt).

Gunther Schuller is weer van de partij deze keer met een korter stuk getiteld: *Transformation*. Het is inderdaad een gedaanteverwisseling. Het stuk begint atonaal maar aan dit zoste eeuwse klankidroom wordt steeds meer jazzelementen toegevoegd. Eerst drums, dan bas en als dit langzaam begint te swingen leidt dit tot een geïmproiseerde vibrafoon solo van *Teddy Charles* die wordt gevolgd door een impro van *Bill Evans* op piano, terwijl de vibrafoon een constant gevoel van bitonaliteit gaande houdt. Een zacht gespeelde riff in de blazers wordt steeds harder en het stuk eindigt stilistisch ergens tussen de twee stijlen in

Nieuw van de partij is George Russell die een driedelig stuk presenteert getiteld *All About Rosie*, helemaal gebaseerd op een zwart kinderliedje uit Alabama *Rosie, Little Rosie*.

De eerste twee delen zijn helemaal uitgeschreven (met een afwisseling van 4/4 en 6/4 in deel 1) en in het derde is er plaats voor improvisatie. Het stuk klinkt geheel in de trant van de platen die Russell in 1956 maakte. Woorden schieten echt te kort om deze geniale muziek te omschrijven. Een van de hoofdkenmerken is wel de polyfonie in Russell's werk. Alle instrumenten krioelen door elkaar met eigen stemmetjes, vullen elkaar aan en botsen. (Hoewel Russell zoals in deel drie van dit stuk niet vies is van een bigbandachtige homofone zetting.) Daarnaast is zijn muziek super virtuoos: moordend snelle tempo's, lange complexe lijnen, enz. en dat allemaal met een swing en een drive alsof het de makkelijkste zaak van de wereld is. Twee zaken mogen genoemd worden om het unieke van zijn componeerstijl duidelijk te maken: de gitaarlijnen die hij **Barry Galbraith** laat spelen en de Bill Evans pianosolo in deel drie waarin – moordend tempo weer – Bill Evans in het begin alleen zijn rechterhand gebruikt, begeleid door alleen de hi-hat van drummer **Eddy Somer** op tel 2 en 4.

met een hoop kicks en fill-ins van de drums. De compositie is een eerbare poging maar het gevoel van een poging tot het vermengen van zoste eeuwse en jazz blijft overheersen, eerder dan het gevoel dat dit succesvol gelukt is.

Ook Jimmy Giuffre is op deze plaat weer van de partij. Zijn zes minuten durende stuk getiteld *Suspensions* is helemaal uitgeschreven zonder improvisaties. Alle elementen van Giuffre stijl zijn weer aanwezig. Het geheel klinkt ingetogen, rustig en sereen en het slagwerk wordt spaarzaam gebruikt. Heel typisch is dat de hele openingspassage weer op een pedaal is gebaseerd, deze keer de noot C. De melodieën hierover gebruiken zowel de toon E als Es en laten Giuffre's visie op de blues zien (zie voorbeeld).

Verder komt in dit stuk Giuffre's interesse in de Anglo-Amerikaanse volksmuziek naar voren. Veel melodieën roepen een associatie met deze muziek, haar sfeer en dansbaarheid op.

Van een totaal andere orde, maar even sterk is het stuk van Charles Mingus, *Revelations (First Movement)*. Er is maar één probleem met dit stuk, nl. dat er *First Movement* achter de titel staat. Het is helaas het enige deel. Mingus heeft er nooit verder aan geschreven. Als er achter de titel niets had gestaan had trouwens niemand kunnen bevroeden dat er meer had moeten komen want het stuk is een sluitend geheel. Dreigend begint het met een haakse melodie in de lage instrumenten speels gecontrasteerd met een accent van de triangel. Vanaf daar worden we meegenomen op een roetsjbaan van emoties. Opeens horen we Mingus luid "Oh Yes My Lord" roepen, we gaan in en uit tempo, er wordt geswingd, we gaan van van 4/4 naar 3/4, dreigende en vrolijke melodieën, meezingers, chaos, een lange collectieve improvisatie op Bbmin/maj7 – Eb7, verfijnde orchestrale texturen met de harp, enz. En mocht deze beschrijving u laten denken dat het stuk chaotisch klinkt...niets is minder waar. Het sluit allemaal even mooi aan elkaar aan!

In het laatste deel worden de opnamen voor kleine bezetting behandeld en het verloop van de Third Stream Music tot heden.

Jazzgitarist **Joep van Leeuwen** speelt in bezettingen variërend van solo gitaar tot bigband en van Swing tot Nu Jazz op podia variërend van jazzkroeg tot het Montreux Jazz Festival. Hij componeerde veel jazzstukken, vooral voor het duo gitaar & trombone. Aan de jazzafdeling van het Maastrichts Conservatorium geeft hij de vakken gitaar, jazzgeschiedenis en combo. In samenwerking met de Universiteit van Maastricht is hij lid van het lectoraat Autonomie en Openbaarheid waar hij onderzoek doet naar de beoordelingsprocessen bij eindexamens conservatorium. Hij was meer dan 10 jaar actief als bestuurder in het jazzonderwijs en voor de IAJE (International Association of Jazz Educators). Hij publiceerde over jazz in het *Limburgs Dagblad*, *Jazz News* en andere uitgaven. Hij is winnaar van de Jerry van Rooyen Award.

Jazzacademie: Studeren om te improviseren

lessenreeks van 10 lessen
op zondagnamiddag
in Jezus-Eik

(periode oktober '08 - december '08)

saxofoon | gitaar | basgitaar |
contrabas | viool | accordeon |
trompet | drums | trombone |
fluit | piano | mondharmonica |
theorielessen | samenspel | zang

meer info: vincent.de.laat@muzmoz.be
02 532 38 90 - www.muziekmozaiek.be

mm
muziekmozaïek

foto: © Jean-Luc Goffinet

Tuur Florizoone

foto: © Jos Knaepen

Cécile Broché

Folk- en Jazzstage voor jonge muzikanten

28 oktober t/m 2 november 2008 - Everbeek-Beneden

De Folk- en Jazzstage van Muziekmozaïek, elk jaar tijdens de herfstvakantie, is bedoeld voor muzikanten tussen 15 en 25 jaar. Zij kunnen samen met toonaangevende artiesten uit de folk- en jazzwereld vijf dagen lang samen musiceren.

Op het programma: samenspel, harmonieeler, improvisatie en het bewerken van melodieën. Maar ook een brokje muziektheorie komt aan bod, met 's avonds een concert of een leuke ontspanningsactiviteit.

Alle instrumenten welkom

Deelnemers aan deze stage moeten zelf hun instrument meebrengen, met eventuele versterker. Alle instrumenten zijn welkom: typische folk- of jazzinstrumenten maar ook klassieke harmonie- of fanfare-instrumenten. Iedereen is wel verantwoordelijk voor zijn eigen instrument(en). Van de deelnemende muzikanten wordt ook een behoorlijk niveau verwacht.

Lesgevers

Wouter Vandenabeele, Tom Theuns en enkele gastdocenten.

Praktisch

Wanneer: Dinsdag 28 oktober (avond) tot zondag 2 november (avond)

Waar: vzw De Kleppe, Everbeekplaats 4, 9660 Everbeek (Brakel), tel 055 42 37 53

Wie: Jongeren tussen 15 en 25 jaar

Prijs: € 250 (incl. volpensioen), € 225 voor het tweede en volgende gezinslid.

Wie lid is van Muziekmozaïek (individueel of als lid van een groep) krijgt € 10 korting. Inschrijvingsgeld te storten op rekening 734-0064446-47 van Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik. Inschrijving is pas definitief na ontvangst van de betaling.

Gitaarworkshops @ Jazz Hoeilaart mm muziekmozaïek

Op zaterdag 27 september geeft Muziekmozaïek een uitgebreide gitaarworkshop onder leiding van Philip Catherine & Eric Melaerts.

De workshop richt zich tot iedere gitarist die zijn instrument voldoende beheerst om samen met deze twee topgitaristen de grenzen van hun instrument te verkennen. De deelnemers aan de workshop worden verdeeld in twee groepen. Elke workshop duurt 1,5 uur. Na een sessie bij de ene muzikant schuiven de groepen door naar de andere workshop. Tijdens de middagpauze wordt er ook in broodjes voorzien. Als klap op de vuurpijl kunnen de deelnemers gratis het concert van **Philip Catherine** (26/09) bijwonen!

Schrijf je snel in voor deze ultieme gitaarervaring.

Waar: Felix Sohiecentrum, Gemeenteplein 1, 1560 Hoeilaart

Wanneer: 27 september 2008

Toegang: € 30 (incl. ticket concert Philip Catherine op 26/09)

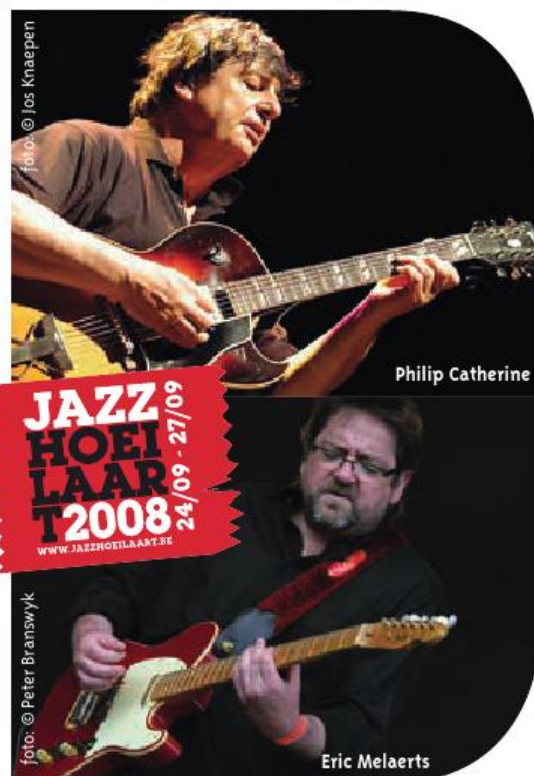
Inschrijven:

vincent.de.laat@muzmoz.be

Telefoon: 02 532 38 90

Website: www.jazzhoeilaart.be

(voor programma, info en tickets)

Muziekmozaïek nieuws

Eerste Folk- & Jazzdag van Muziekmozaïek: Folk- en jazzliefhebbers, verenig u!

Op 18 oktober 2008 vindt in cc De Ploter in Ternat de eerste Folk- & Jazzdag plaats. Muziekmozaïek, Impulscentrum voor Folk en Jazz, organiseert deze ontmoetingsdag voor elke folk- en jazzmuzikant, -organisator en -liefhebber die gebeten is door de muziekmicrobe.

Op het rijkelijk gevulde programma van de eerste Folk- & Jazzdag van Muziekmozaïek staan o.m. gratis workshops en jamsessies. Bezoekers kunnen snuisteren op een muziekmarkt en in de schatkamers van folk en jazz, maar ook hun licht opsteken aan een van de adviesloketten en infostands en vooral genieten van een leuke en ongedwongen muzikale sfeer. Ook voor kinderen is er in muzikale animatie voorzien! 's Avonds – om 20u30 – brengen speciaal voor de gelegenheid samengebrachte topmuzikanten uit de folk- en jazzscene een repertoire van folk-traditionals in een jazzjasje en van jazzstandards in een folkkleedje.

Aan deze dag is ook een melodiewedstrijd voor amateurmuzikanten en/of -componisten gekoppeld. Bedoeling is het muzikaal talent aan te porren om nieuwe composities te maken.

De Muzmoz-Melodiewedstrijd moet een uitdaging worden voor elke amateurmuzikant of -componist, geschoold of autodidact, met of zonder veel ervaring, lid van een groep of niet, jong of oud. Een deskundige jury van muzikanten/componisten oordeelt over de inzendingen.

De 2 winnende melodieën (1 aan folk- en 1 aan jazz-zijde) worden gearrangeerd door resp. Wim Claeys en Filip Verneert en worden op zaterdagavond 18 oktober in De Ploter ook live gebracht door de gelegenheidsfolk- en jazzband. De winnaars slepen ook nog een mooie prijzenpot in de wacht.

Reserveer dus alvast zaterdag 18 oktober 2008 in je agenda, voor de allereerste Folk- en Jazzdag, vanaf 13u30 in cc De Ploter, Ternat.

Programma:

Gratis workshops

- Podiumprésence met André Lefèvre
- Ritmiek met Chris Joris
- Promotie van muziekgroepen met Katrien Van Remortel
- Soundcheck met Eric Janssen
- Liedteksten Schrijven met Gerry De Mol
- Jazzinitiatie met Filip Verneert
- Folkgeschiedenis met Marc Vandemoortele

Adviesloketten

- Sabam
- Kunstenloket
- Fortis (ivm instrumentenverzekering, ongevallenverzekering en Burgerlijke Aansprakelijkheid, allemaal aangeboden aan wie bij Muziekmozaïek aansluit)

En verder doorlopend muziekmarkt, jamruimte (met concertjes), muzikale kindersanimatie, schatkamer van folk en jazz (met oude platen, partituren, naslagwerken enz.) en nog veel meer.

STAF biedt brede kijk op jazz

Een maand lang jazzconcerten, workshops, tentoonstellingen en nog veel meer, allemaal opgebouwd rond de jazzfoto's van Staf De Prince: dat is kort samengevat het aanbod van STAF, een multidisciplinair jazzproject waar Muziekmozaïek aan meewerkt. Mee te maken in november dit jaar, in de Antwerpse Arenbergschouwburg.

Staf De Prince (°1931) heeft als reizend fotograaf en vurig jazzliefhebber in de periode '75-'90 de grootste jazzfestivals bezocht en wereldwijd de meest bekende jazzmuzikanten gefotografeerd. Chet Baker, Miles Davis, Ella Fitzgerald, Nina Simone, BB King, Dizzy Gillespie, Ray Charles... Ze poseerden allemaal voor zijn lens.

De foto's van Staf De Prince inspireerden enkele organisaties tot het multidisciplinair project STAF, een samenwerking tussen het Centrum voor Beeldexpressie, Creatief Schrijven, Danspunt en Muziekmozaïek.

Zij vormen de Antwerpse Arenbergschouwburg van 5 tot 27 november 2008 om tot een jazztempel, met naast de jazzfoto's van Staf, ook een impressie rond het Pierre Anckaert Trio door fotografen, cineasten en journalisten, maar ook bruisende en grensoverschrijdende jazzevenementen van optredens over jamsessies en een schrijfwandeling tot workshops rond beeld, muziek, dans en tekst.

Muziekmozaïek presenteert in het kader van STAF onder meer een optreden van het Pierre Anckaert Trio en een bigband-dansproject, met de Jazzisfaction bigband en de dansgroepen S-Pression en Villa Dansa (5 november), een workshop samenspel met Rob Deckx en Sarah Meyer én een concert met de New Orleans Train Jazzband (23 november).

Voor detailinformatie:

www.muziekmozaïek.be - info@muzmoz.be - 02 532 28 38

Het volledige programma van STAF is te vinden op www.jazzstaf.be

Amateurkunstenaar onder de scanner

Om een beter zicht te krijgen op het profiel van de 1,5 miljoen amateurkunstenaars, zoals folk- en jazzmuzikanten (in Vlaanderen en Brussel) wordt een grootschalig wetenschappelijk onderzoek opgezet. Resultaten worden verwacht midden 2009.

In Vlaanderen beoefenen vele duizenden mensen kunst in hun vrije tijd. Het onderzoek *Cultuurparticipatie in Vlaanderen 2003-2004*, wees uit dat maar liefst 25% van de Vlamingen een kunstzinnige hobby beoefent wat dus liefst 1,5 miljoen amateurkunstenaars betekent.

Is een amateurkunstenaar maatschappelijk geëngageerd? Worden er nog groepen niet bereikt? Door welke stimulansen begint iemand met amateurkunst? Welke vorming volgen amateurkunstenaars? Hoeveel tijd en budget kruipt er in deze kunstbeoefening? Aan welke ondersteuning heeft men het meest nood? Deze en andere vragen zijn nog niet beantwoord via een wetenschappelijk onderzoek.

De Vlaamse amateurkunstensector van negen landelijke organisaties (o.a. Muziekmozaïek maar ook Danspunt, Poppunt, Vlamo enz.), verenigd in het Forum voor Amateurkunsten, wil nu een grootschalig onderzoek opzetten. Een onder-

zoek waarmee ook de omvang, de waarde en het belang van de sector kan worden aangetoond. Het onderzoek bestaat uit twee luiken. Enerzijds wordt een postenquête afgenomen bij een representatief staal van de bevolking in Vlaanderen en Brussel; anderzijds zal er een gerichte bevraging gebeuren bij duizenden leden van de landelijke amateurkunstorganisaties. Deze bevraging gebeurt online.

De kans is dus groot dat je binnenkort per mail gevraagd wordt deel te nemen aan deze enquête. We hopen dat je deze kans benut om ons een beter inzicht te geven op diegenen waarvoor we jaar in jaar uit in de weer willen zijn: de amateurkunstenaar.

Het onderzoek werd toegewezen aan de vakgroepen Sociologie van de VUB en UGent, o.l.v. professoren John Lievens en Mark Elchardus. Het eindrapport van het onderzoek wordt verwacht in de zomer van 2009.

Leuke muziek sessies op stART

Is muziek maken je ding? Of ben je ook nog met andere kunst disciplines bezig? Dan is stART iets voor jou!

Op 15 november 2008 wordt het Kunstencentrum België in Hasselt omgevormd tot een bruisende, kleurrijke en culturele place-to-be waar je allerlei dingen kan uitproberen, proeven, bekijken, beluisteren en beleven! stART is een gratis evenement, georganiseerd i.s.m. Muziekmozaïek, Impulscentrum voor Folk en Jazz die er die dag ook enkele workshops geeft.

In de pittige luister- en probeersessies kun je op 15 november in Hasselt immers kennis maken met het speelplezier van folk- en/of jazzmuzikanten. Knappe vertellers en muzikanten nemen je op sleeptouw door de wereld van hun favoriete muziek. Ze vertellen niet alleen honderduit over folk en jazz maar laten je bovendien ook verschillende instrumenten uitproberen.

Wil je meedoen aan de jazzsessie (om 14u en 15u40) of aan de folksessie (om 14u50 en 16u30)? Laat het ons dan weten!

Diezelfde dag zijn er in het Hasseltse Kunstencentrum ook tal van andere workshops te volgen, optredens bij te wonen en tentoonstellingen te bekijken. Iedereen kan er ook kennismaken met andere kunstenaars en meer te weten komen over subsidies. Op www.amateurkunsten.be vind je vanaf oktober het volledige programma van de dag.

Info:

Over het programma:

www.amateurkunsten.be

Over de Muziekmozaïek-sessies:

02 532 28 38 of info@muzmoz.be

Suksesvolle Muziekmozaïek workshops op Jazz Middelheim

Op 16 augustus, tijdens Jazz Middelheim in Antwerpen, konden een dertigtal ingeschreven amateurmuzikanten, op uitnodiging van Muziekmozaïek vzw, terecht bij Kenny Werner voor een masterclass 'Effortless Mastery' of bij Cindy Blackman voor een drumclinic.

Bigband workshops

Muziekmozaïek en Vlamo organiseren voor de 5de maal hun workshop bigband, samen met één van de Europese toporkesten, het Brussels Jazz Orchestra.

We dompelen de gemotiveerde amateurmuzikanten twee dagen lang onder in een heus bigbandbad. Deze workshops vinden plaats in het Conservatorium van Mechelen. Coaches van dienst zijn Frank Vaganée, Lode Mertens en Dieter Limbourg. Zij laten de deelnemers proeven van een 'bigband experience'.

mm
muziekmozaïek

VLAMO

Waar & wanneer: Conservatorium Mechelen, Melaan 3 - 5, 2800 Mechelen
Zaterdag 29 en zondag 30 november 2008

Prijs: € 30 (broodjes inbegrepen)

Meer info op: www.muziekmozaiek.be

Inschrijven? Mail of bel naar: secretariaat@vlamo.be - www.vlamo.be

• T 09 265 80 00 • F 09 265 80 01

Nationale muziekmonopolies doorbroken

De Europese Commissie heeft op 16 juli 2008, gebruikmakend van haar bevoegdheden inzake mededinging (met name art. 81 EG en Verordening 1/2003) Cisac en 24 nationale beheersorganisaties van muziekrechten in Europa verboden een systeem van wederkerige vertegenwoordigingscontracten op het gebied van het beheer van muziekauteursrechten te hanteren.

Naar de mening van de Commissie wordt de mededinging op het gebied van de exploitatie van muziekauteursrechten binnen de gemeenschappelijke markt tengevolge van het door Cisac¹ gehanteerde systeem op ongeoorloofde wijze beperkt.

De Beschikking van de Commissie geldt alleen voor de zogenaamde 'nieuwe' vormen van exploitatie van muziekrechten, zoals exploitatie 'online' via kabel of satelliet en niet voor de meer traditionele vormen van exploitatie.

Systeem van wederkerige vertegenwoordiging

De Cisac-leden sluiten wederkerige zogenaamde vertegenwoordigersovereenkomsten met alle andere Cisac-leden. Op die wijze heeft elk Cisac-lid toegang tot een globale portefeuille (wereldwijd) van muziekwerken (multirepertoire). Een Cisac-lid kan op deze wijze aan muziekgebruikers een licentie geven tot deze globale portefeuille van muziekwerken, doch alleen voor exploitatie op de thuismarkt van het betrokken Cisac-lid. Zo kan Sabam in-gevolge het Cisac-contract alleen voor België (en niet daarbuiten) aan muziekgebruikers toestemming geven voor gebruik van zowel Belgisch als internationaal repertoire.

Het Cisac-Modelcontract

Ingevolge het door Cisac en haar leden gehanteerde modelcontract, kunnen auteurs hun rechten alleen ter incasso overdragen aan hun nationale beheersorganisatie (in casu voor België Sabam). Muziekgebruikers (zoals internationale omroeporganisaties, mobiele telefoonondernemingen en aanbieders van online-muziek) kunnen alleen een nationale licentie verkrijgen en geen wereldwijde of pan-Europese licentie voor de door hen beoogde exploitatie van muziek. Aangezien alle leden van Cisac dit modelcontract toepassen ontstaat er een netwerk van zogenaamde 'inter-

locking'-overeenkomsten, die het beperkend effect op de mededinging versterken, waardoor de muziekmarkt, die Europees zou moeten zijn, in nationale markten wordt gecompartmenteerd. Dit leidt tot een versterking van het historische de facto monopolie van de nationale muziekrechtorganisaties.

Klacht RTL-groep

De zaak kwam aan het rollen, toen de RTL-groep in 1999 zonder resultaat aan de Duitse muziekrechtorganisatie GEMA één enkele licentie aanvraag voor gebruik van wereldwijd repertoire ('Multi-territory rights clearance'). RTL was van mening dat Cisac en haar leden, onder wie Gema, zich schuldig maakten aan verboden mededingingsbeperkende praktijken, als bedoeld in art. 81 EG. RTL was immers verplicht in elk land nationale licenties aan te vragen en ook per land nationale tarieven te betalen voor muziekgebruik.

Verklaring met punten van bezwaar van de Europese Commissie

Nadat de Europese Commissie naar aanleiding van de klacht van RTL de zaak had onderzocht, zond de Commissie begin 2006 een verklaring aan Cisac en de 24 nationale beheersorganisaties met haar punten van bezwaar.

De Commissie had de volgende bezwaren:

- De Commissie aanvaardde niet dat nationale auteurs (componisten en tekstdschrijvers) zich alleen bij hun nationale beheersorganisaties konden aanmelden voor lidmaatschap;
- De Commissie kon niet akkoord gaan met een systeem waarbij de exploitanten van muziek alleen nationale licenties in plaats van multi-territory of pan-european licenties konden verkrijgen;
- Tenslotte had de Commissie bezwaar tegen het mededingingsbeperkend effect van het netwerk van bilaterale overeenkomsten, waaraan alle Cisac-leden gebonden waren.

Toezeggingen Cisac

In maart 2007 heeft Cisac een aantal toezeggingen aan de Commissie gedaan om aan de bezwaren van de Commissie tegemoet te komen. Op grond van art. 9 Verordening nr. 1/2003 kan de Commissie aan deze toezeggingen een verbindend karakter geven.

Nadat de Commissie belanghebbende partijen had uitgenodigd hun mening te geven op de toezeggingen van Cisac, werden deze in overgrote meerderheid verworpen. Daarop nam de Commissie haar beslissing van 16 juli 2008.

Gevolgen beslissing Commissie

Op grond van de beslissing van de Commissie staat het auteurs van muziekwerken (componisten en tekstdschrijvers) voortaan vrij zich bij de Europese Beheersorganisatie van muziekrechten van hun keuze aan te sluiten voor de exploitatie online, kabel en satelliet van hun werk. Zij zijn dan niet langer verplicht lid te worden van de beheersorganisatie van hun thuisland.

Zo kan een Belgische auteur zich rechtstreeks aansluiten bij een beheersorganisatie gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Economische Zone.

Een exploitant van muziekwerken (bv. omroeporganisatie, mobiele telefoonoperatoren en aanbieders van online-muziek) kunnen nu één enkele multinationale licentie verkrijgen, voor het gebruik van muziekwerken in twee of meer landen. Daarmee wordt de verwezenlijking van één enkele markt voor de exploitatie van muziekwerken bevorderd.

De beslissing van de Commissie betekent niet dat beheersorganisaties alle onderlinge samenwerkingsverbanden dienen op te zeggen. De beheersorganisaties van de kleinere landen (o.a. BUMA in Nederland) hebben hun zorg geuit over de gevolgen van de beslissing van de Commissie.

¹ De Cisac (Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs) verenigt wereldwijd 219 muziekrechtenorganisaties in 115 landen (zie: www.cisac.org). Elk Cisac-lid geniet een exclusieve positie op haar (nationale) thuismarkt en heeft het beheer of toegang tot het bij haar aangemelde repertoire.

Gevreesd wordt dat grote muziekorganisaties zoals iTunes zich vooral zullen richten op de grote EU-landen (Engeland, Duitsland en Frankrijk) waardoor het aanbod van bv. Nederlands repertoire in de iTuneswinkels veel lager zou kunnen worden.

Het effect van de beslissing zou ook kunnen zijn, dat de belangrijkste rechthebbenden/musicpublishers (in casu van populair Anglo-Amerikaans repertoire) zich zullen aansluiten bij Engelse, Duitse of Franse beheersorganisaties. Daardoor zullen de organisaties in klei-

neren landen mogelijk een aanzienlijk deel van hun inkomsten zien verdwijnen.

BUMA heeft al aangekondigd dat zij internationaal gaat, waarbij zij vooral hamert op de kwaliteit en efficiëntie van haar dienstverlening als middel tot concurrentie met de organisaties in de grotere landen.

Afgewacht dient te worden welk effect de beslissing van de Commissie zal hebben op de hoogte van de door exploitanten van muziek aan de verschillende beheersorganisaties verschuldigde vergoedingen (prijsconcurrentie) en de samenstelling van het repertoire dat via

de nieuwe media aan het publiek zal worden aangeboden.

Cisac en haar leden dienen de Europese Commissie uiterlijk half november 2008 te laten weten op welke wijze zij hun huidige onderlinge afspraken in overeenstemming denken te brengen met de beslissing van de Commissie.

Voor verdere informatie:

mvromans@vdelegal.be

Vanden Eynde Legal

(www.vdelegal.be)

Auteurs voor een leven vol kleuren

SABAM
wenst alle
jazzartiesten
veel succes

NIEUWE WEBSITE!
www.sabam.be

Sabam
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
Tel. 02/286.82.11
info@sabam.be
www.sabam.be

JAZZ in STROMBEEK

**CULTUURCENTRUM
STROMBEEK**
GRIMBERGEN

Info en reservaties:

CC STROMBEEK
Gemeenteplein,
1853 Grimbergen
02/263 03 43 of
tickets@ccstrombeek.be
www.ccstrombeek.be

Vr. 10 okt / 20u15

Free Desmyter Quartet

i.s.m. JazzLabSeries

Woe. 5 nov / 20u15

Brazzaville

i.s.m. JazzLabSeries

Woe. 10 dec / 20u15

**AFREECANOS
Omar Sosa Quartet**

Vr. 30 jan / 20u15

Massot-Florizoone-Horbaczewski

i.s.m. JazzLabSeries

Do. 26 febr / 20u15

**Hamster Axis of
the one-click Panther**

i.s.m. JazzLabSeries

Za. 21 maart / 20u15

**WRITING BILLIE
Brussels Jazz Orchestra
& t'Arsenaal**

Do. 30 april / 20u15

**ANSWER SONGS
Flat Earth Society**

Dodecafonie

Een van de gebruikte methoden voor het ordenen van tonenmateriaal in melodie en harmonie is de *twalftoonstechniek* of *dodecafonie*. Deze techniek werd ontwikkeld in het begin van de 20e eeuw door de Oostenrijkse componist Arnold Schönberg om te ontsnappen aan de macht van de tonica. Ook jazzpianist **Bill Evans** heeft enkele composities met behulp van deze techniek geschreven, waaronder één die kortweg *T.T.T.* heet, ofwel *Twelve Tone Tune*.

Bij dodecafonie wordt tonaliteit, met aan de basis een toonladder en een tonaal centrum niet meer als uitgangspunt genomen, maar wordt gecomponeerd met een van te voren vastgestelde reeks bestaande uit de twaalf chromatische tonen binnen het octaaf. Opdat geen één enkele toon overwicht zal hebben op de andere tonen mag iedere toon uit de reeks slechts opnieuw klinken nadat de overige elf tonen geklonken hebben. De aldus bekomen muziek is atonaal.

Een reeks is puur willekeurig. Er kan echter ook bewust een structuur in aangebracht zijn. In *fig. 1* zien we drie reeksen met een verschillende opbouw. Allereerst de reeks die de basis vormt van het *Violconcert* (1935) van Alban Berg. We zien een superpositie van mineur en majeur drieklanken, met aansluitend nog drie grote secundes. Er is hier een suggestie van tonaliteit. Vervolgens de reeks die Anton Webern gebruikt in zijn *Variationen für Orchester* (1940), een combinatie van kleine secundes en kleine tertsen. Ten slotte de reeks van Karlheinz Stockhausen zoals gebruikt in zijn *Gruppen für drei Orchester* (1957) waarin ieder interval één maal voorkomt, zij het stijgend dan wel dalend.

Om toch wat variatie aan te brengen aan de strikte volgorde die de *normreeks* ons oplegt kunnen we de reeks spiegelen (*omkering*), of van achteren naar voren spelen (*kreeftengang*), of de *omkering in kreeftengang* spelen (*fig. 2*).

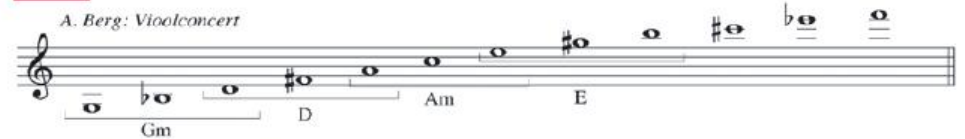
Iedere verschijningsvorm kan daarenboven in twaalf transposities voorkomen; dit geeft een totaal van 48 reeksvormen, wat de basis vormt voor een twalftooncompositie.

Het ritmisch aspect is volledig vrij, en daarom zeer belangrijk. Ook mag iedere noot van de reeks in ieder octaaf voorkomen. De noot F (fa) in een reeks geldt dus voor iedere F.

In *fig. 3* zien we dan de compositie *T.T.T.* (1971) van Bill Evans. De reeks begint met de noot E en eindigt met B en wordt in totaal drie maal gespeeld in ongewijzigde vorm. Slechts octaaftranspositie en ritmische variaties worden gebruikt. De reeks vormt hier globaal melodische zinnen van vier maten. Niet iedere noot heeft echter steeds dezelfde plaats en gewicht binnen deze vier-maten zinnen. De eerste noot "E" bijvoorbeeld is de eerste keer deel van de opmaat, de tweede keer valt hij precies op de eerste sterke tel van de tweede zin, en de derde keer maakt hij weer deel uit van de optijd.

fig. 1

A. Berg: *Violconcert*

A. Webern: *Variationen für Orchester*

K. Stockhausen: *Gruppen für drei Orchester*

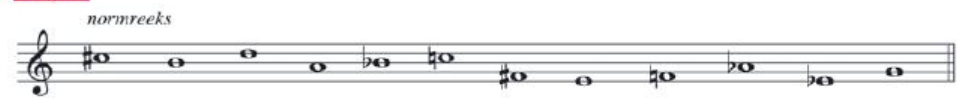

fig. 2

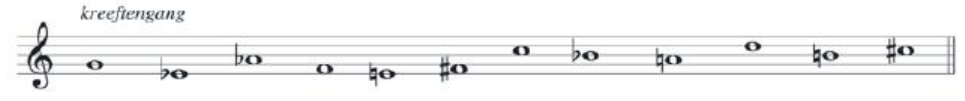
normreeks

omkering

kreeftengang

omkering in de kreeftengang - 8vb

fig. 3

T.T.T.

Bill Evans

Medium up swing

Chords: A^bdim, Gm(maj7), Cm7, Fm7, B^bm7, E^b7, Am7, D7⁽⁹⁾, Gmaj7, G^bmaj7, Fmaj7, Em7, Am7, Dm7, Gm(maj7), Cm7, Fm7, B^bm7, Am7, A^bdim, A^bdim. *Fine*

Door het gebruik van akkoorden wordt hier het atonaal karakter wel teniet gedaan. Akkoorden kunnen wel degelijk betrokken worden uit een reeks, mits echter de volgorde zoals bepaald door de reeks gerespecteerd wordt. Dat is hier duidelijk niet het geval. Bill Evans heeft een, weliswaar niet gebruikelijke, maar toch voor een deel functionele akkoordprogressie gebruikt die

zeer sterk een tonaliteit uitdrukt, namelijk G. De eerste en derde zin hebben een mineur karakter; ze beginnen met G mineur en de progressie ontwikkelt zich volgens "constant cycle 5", d.w.z. steeds via kwintval, en gebruik makend van "constant structure", wat wil zeggen met steeds hetzelfde type akkoord, hier min7. Twee II-V's in maten 3 en 4 brengen ons naar

Gma7, het begin van de tweede zin. Als contrast met de eerste zin zien we nu opeenvolgende maj7 akkoorden, zakkend per halve stap. Halverwege de 7^e maat is er een climaxpunt, de noot A. Ter ondersteuning hiervan wordt weer overgegaan op constant structure min7 akkoorden en constant cycle 5: dit vormt tevens de overgang naar de laatste 4-maten frase.

Ter afsluiting nog het A-gedeelte van de twaalftooncompositie *Spoken Silence* van pianist/componist **Diederik Wissels** (cd *Up Close* van Linx/Wissels). Hier wordt de normreeks die begint op D vervolgens getransponeerd naar Ab, F en B; het octaaf is zodoende verdeeld in vier kleine tertsen. Iedere reeks vormt melodisch een 2-maten zin met een gelijke ritmiek, ondersteund door steeds wisselende functionele akkoordprogressies en cadensen met verschillende tonale centra (fig. 4).

fig. 4

Spoken Silence

D. Wissels

Bronnen & Literatuur:

- De Ruyter, Wim: *Compositietechnieken in de twintigste eeuw* – De Toorts
- Bill Evans *Fake Book* – TRO-Ludlow Music Inc., New York, NY

JAZZ

HANDELSBEURS CONCERTZAAL
KOUTER 29, 9000 GENT
TICKETS: UITBUREAU GENT
KAMMERSTRAAT 19 | 09 265 91 65
WWW.HANDELSBEURS.BE

VR 3/10
SMV
THE THUNDER!
TOUR
STANLEY CLARKE
MARCUS MILLER
VICTOR WOOTEN

ZA 25/10
CHARLIE
HUNTER TRIO

VR 7/11
BUSCEMI
& THE MICHEL
BISCEGLIA
ENSEMBLE

WO 19/11
BERT JORIS
QUARTET FEAT.
DADO MORONI

VR 12/12
OMAR SOSA

MINERAL JAZZ CLUB
ONDERBERGEN 25
9000 GENT

DI 7/10
MINERAL JAZZ
2.1 ANOO / YVES
PEETERS GROUP

DI 4/11
MINERAL JAZZ
2.2 TINEKE
POSTEMA / ARTET

DI 2/12
MINERAL JAZZ
2.3 CHECK LINE UP OP
WWW.HANDELSBEURS.BE

Esbjörn Svensson

Een eerbetoon

Met cd's als *Seven Days Of Falling*, *Strange Place For Snow*, *Good Morning Susie Soho* en *Winter In Venice* bouwde hij een hele schare fans op en kon hij rekenen op de goedkeuring van de verzamelde jazzpers. Het waren echter vooral de optredens die van **Esbjörn Svensson** een jazzartiest maakten met de populariteit van een popster. Toen hij zijn vorige cd, *Viaticum*, kwam presenteren in Flagey (10 maart 2005) overtrof hij zichzelf. Net voor dit sublieme concert hadden we een gesprek met deze uiterst sympathieke artiest van wie de muziek een verlenging was van een welbepaalde levensvisie.

De cd-titel *Viaticum* werd heel bewust gekozen, vertelde Esbjörn ons. "Iedereen is op reis door het leven. *Viaticum* komt van het Latijn en betekent zoveel als onderweg zijn. In de tijd van de Romeinen kwam daar bovendien nog de connotatie bij van iemand iets meegeven voor de meestal lange reis. Dat kon variëren van geld tot voedsel. Het is mijn bedoeling met deze cd de luisteraar wat geestelijke bagage te bezorgen". Niet verwonderlijk dat Esbjörn ook interesse had voor Tai Chi en Shiatsu. Bovendien

was hij een overtuigd vegetariër. "Het gevoel komt vooral van binnenuit. Mijn ouders leefden nogal ongezond en rookten enorm veel. Toen ik ongeveer vijftien was, besepte ik dat dit allemaal mijn ding niet was. Sindsdien ging ik mij interesseren voor een gezondere en meer alternatieve levenswijze, zeker op gebied van eten maar ook in het algemeen."

We vroegen ook waarom hij met zijn trio steeds voor dezelfde studio koos. "Dat heeft in de eerste plaats

te maken met de technische kwaliteit hoewel ze in de Atlantis studio in Stockholm zeker niet alle recente snuffes in huis hebben. Het is na al die jaren vooral een vertrouwde omgeving geworden. Bovendien werkten we voor onze laatste vijf cd's steeds met dezelfde klankingenieur, een niet te verwaarlozen punt natuurlijk. Live hechten we daar ook veel belang aan. We hebben al zes jaar dezelfde geluidsmen. We willen op een podium niet dezelfde sound als op de cd maar een kwaliteitsvol geluid in een zaal vereist wel iemand die je muziek kent anders krijg je vroeg of laat moeilijkheden. Bovendien maken we regelmatig gebruik van electronics en dan heb je zeker zo iemand nodig. Daarnaast hebben we sinds drie jaar tevens onze eigen lightdesigner. Die twee worden als volwaardige groepsleden beschouwd."

We waren benieuwd of hij nog contact had met trombonist **Nils Landgren**, zijn landgenoot waarmee hij in het verleden een aantal spraakmakende cd's opnam. "Af en toe nog maar wegens onze eigen projecten komt het er niet meer van om samen te spelen." De twee maakten een paar cd's die volledig gedrenkt waren in de Zweedse folk en die tot de dag van vandaag nog steeds als referentiepunten tellen. "Ik zal me nooit kunnen losmaken van de Zweedse folkroots. Nochtans stond ik aanvankelijk heel weigerachtig tegenover die opnamen. Geleidelijk aan ontdekte ik echter de muzikale rijkdom die erin verscholen zit. Met mijn trio spelen we dergelijk materiaal niet maar het is zeker zo dat er onrechtstreeks toch bepaalde elementen van die traditie in mijn werk verweven zitten."

Over elektrojazz à la **Bugge Wesseltoft** was Esbjörn niet zo enthousiast. "Ik vind het soms zelfs wat vervelend. In het begin hebben we ook wat dingen in die aard uitgeprobeerd maar akoestische muziek blijft voor mij toch de max. Bovendien werk ik liever met echte muzikanten dan met machines en allerlei technische snuffes."

Hierbij aansluitend had hij het over zijn compositie *Spam-Boo-Limbo*, terug te vinden op *Good Morning Susie Soho*. "Spam refereert naar het teveel aan informatie waarmee we elke dag overdonderd worden. Limbo duidt op het feit dat iemand zich steeds tussen twee plaatsen bevindt. Bijvoorbeeld nu zit ik hier tussen de soundcheck en het concert. Het is ook ergens tussen hemel en hel. Bo is een afkorting voor boe, iemand schrik aanjagen. Als je deze drie samenvoegt, krijg je een soort metafoor voor de wereld waarin we momenteel leven. Er is een overaanbod aan informatie maar toch weten we niet waar we ons echt bevinden, een schrikwekkende gedachte vind ik soms."

Tot slot wilden we nog weten in hoeverre bij hem het Dr Jekyll en Mr Hyde-principe geldig was, dat wil zeggen in hoeverre hij een onderscheid maakte tussen de artiest ES en de privépersoon ES. "Ik probeer thuis alles zo goed mogelijk te relativeren en daarvoor zijn kinderen de ideale oplossing. Je staat 's avonds voor een bomvolle zaal waar iedereen speciaal voor jou komt. 's Anderendaags zorgen zij er wel voor dat je terug met beide voeten op de grond belandt als ze je vragen om één of ander gek spelletje met hen te doen."

(foto: © Jos Knaepen)

Esbjörn Svensson overleed op 14 juni 2008 na een ongeval bij het duiken. Hij was 44.

Bassist **Dave Carpenter**, een ervaren bassist, die zowel in jazz en klassieke orkesten speelde, is op 24 juni op 48-jarige leeftijd overleden. Hij speelde in de bands van Buddy Rich, Woody Herman en Maynard Ferguson, maar ook met Mike Stern en Herbie Hancock.

Pianist **Ronnie Matthews** is op 28 juni aan leverkanker overleden. Hij werd 72. Matthews was een gerespecteerd musicus, die optrad en platen maakte met Max Roach, Freddie Hubbard, Roy Haynes, Dexter Gordon, Louis Hayes en Woody Shaw. De pianist speelde voor langere tijd samen met tenorsaxofonist Johnny Griffin, drummer T.S. Monk en trompettist Roy Hargrove. Zijn loopbaan omspande een periode van veertig jaar.

Drummer **Bobby Durham** overleed in Italië op 7 juli. Hij werd 71. Hij werkte met Ella Fitzgerald, Duke Ellington, Coleman Hawkins en Oscar Peterson. Hij speelde ook met Hammond-organisten als Charles Earland, Shirley Scott en Wild Bill Davis. Toen hij met deze laatste en Johnny Hodges in Atlantic City optrad, zette dit de deur open voor een contract met het Ellington-orkest (1967). Toen werd hij de drummer van Ella Fitzgerald en in de jaren zeventig ook huisdrummer van Pablo Records. In de jaren negentig speelde hij nog met bassist Ray Brown en gitarist Herb Ellis een aantal concerten met Oscar Peterson. Hij was een man van twee continenten en woonde in Zwitserland en Italië, waar hij overleed.

De Zweedse jazzmuzikant **Esbjörn Svensson** – de leider van zijn E.S.T. trio – is op 14 juli op 44-jarige leeftijd bij een duikongeval om het leven gekomen. Esbjörn Svensson had lak aan muzikale hokjesmentaliteit en bekoorde zo meer dan jazzliefhebbers alleen. Manager Burkhard Hopper beschouwt hem als de 'belangrijkste jazzfiguur van dit decennium'. "Vanuit alle gezichtspunten was hij een van de grootste Europese musici. Het was een jazz-artiest met het formaat van een popster", zegt Hopper. E.S.T. bestond naast pianist en componist Esbjörn Svensson uit drummer Magnus Öström en bassist Dan Berglund. Het trio heeft sinds de jaren negentig een dozijn albums opgenomen die zowel scoorden bij de critici als het publiek aan weerszijden van de Atlantische Oceaan. E.S.T. kreeg meerdere onderscheidingen. Svensson was gehuwd en laat twee kinderen na. In het najaar verschijnt nog de opvolger van het album *Live in Hamburg*, het vorig jaar opgenomen *Leucocyte* op het ACT-label. Lees in dit nummer het interview met Esbjörn Svensson dat Georges Tonla-Briquet had met hem, toen hij voor het laatst in Brussel speelde.

Op 15 juli overleed pianist **Gerald Wiggins**. Hij werd 86. Hij genoot de achting van muzikanten en liefhebbers, omwille van zijn capaciteiten als inspirerend begeleider en als solist, die als geen ander zijn verhaal kon vertellen. Hij speelde met Louis Armstrong, Benny Carter, Roy Eldridge, Zoot Sims, Nat 'King' Cole, Dinah Washington, Joe Williams e.a. en was een zeer gewaardeerd jazzdocent. Ook Hollywood genoot van zijn talenten als pianist en componist.

Gitarist **Joe Beck** stierf op 22 juli aan kanker. Hij werd net geen 63. Hij werkte met Frank Sinatra, Miles Davis en James Brown. Maar ook met Gil Evans, Gary Mc Farland, Charles Lloyd. Nadat hij er een tijdje terug was uitgestapt, kwam hij later terug en speelde met o.a. David Sanborn. Later zou hij via het DMP label bekend worden met een hele rits opnamen in Japan.

Johnny Griffin

De 'little giant' heeft ons verlaten.

Op vrijdag 25 juli 2008 overleed Johnny Griffin ten gevolge van een hartaanval in zijn huis in het Franse Mauprevoir in de buurt van Vienne (Frankrijk). Hij werd tachtig en leefde met zijn Nederlandse vrouw Myriam al 24 jaar in Frankrijk.

Luc De Baets

Hij was een kwiek ventje, dat zich echter ontpopte tot een reus van een muzikant, wat hem de bijnaam 'the little giant' bezorgde. Aan zijn vinnige, adembenemende bopfrases hield hij een andere bijnaam over, 'the fastest gun in the west'. Bovendien behoorde hij tot de 'tough tenors', die school maakten in de hardbop.

Met **Lionel Hampton** had hij zijn eerste job. Hij was toen 17. Zowat tien jaar later ontmoette hij **Thelonious Monk**. Hij was danig onder de indruk en werd kort daarna vast lid van diens kwartet, waar hij **John Coltrane** opvolgde. Tussendoor speelde hij ook nog met **Art Blakey's Jazz Messengers** en vormde later team met een andere 'tough tenor' **Eddie Lockjaw Davis**.

Als bopper in hart en nieren, werd hij onaangenaam gecounterd door de veranderende muzikale jazzscene (o.a. de opkomende freejazz), maar ook door echtelijke en financiële problemen – belastingen!

– en zo vertrok hij naar Europa, waar hij een nieuw leven begon. In Parijs vond hij **Kenny Clarke** en **Bud Powell** terug en raakte al snel aan de slag. Hij werd overal in Europa een veel gevraagd solist, o.a. ook hier bij ons waar hij met **Roger Van Haverbeke** en zijn trio jarenlang het clubcircuit onveilig maakte. Hij maakte ook deel uit van de gerenommeerde **Kenny Clarke-Francy Boland Big Band**.

In de jaren negentig zou hij jaarlijks in april teruggaan naar de V.S., om zijn familie in Chicago te bezoeken en te spelen met een kwartet dat hij daar had gevormd met pianist **Michael Weiss**, bassist **John Webber** en drummer **Kenny Washington**.

Het was altijd een plezier hem te horen en te zien spelen. Hij was een man die van het leven hield en dat wou meedelen aan zijn publiek. Zijn spel straalde warmte en vreugde uit op zijn medemuzikanten en het publiek.

Michael Weiss: "At any tempo there was a level of energy and excitement on the stage that never felt commonplace". Tunes zoals het vinnige *Cherokee*, tegen een moordend tempo gespeeld, behoorden tot zijn basisrepertoire, maar ook in ballads maakte hij indruk met zijn geveesde sonoriteit en rijke verbeelding. Op 24 april was hij tachtig geworden, maar was nog steeds actief. Enkele dagen voor zijn overlijden speelde hij nog in het Franse Hyères. In mei had hij nog een verjaardagsfeestje gebouwd met o.a. **Roy Hargrove** en **Billy Cobham** in Ronny Scott's Club in Londen. In *The Times* liet hij het volgende optekenen: "After a certain point in your life as a musician, you have acquired enough experience to keep on feeding you. I left America when I was 35 years old, but I had enough of the roots embedded in me, in my soul, my life, not to have to worry about roots any more."

Drummer-zanger **Lee Young**, afkomstig uit een familie, met roots in New Orleans en broer van een van de legendarische pioniers van de tenorsaxofoon, Lester Young, overleefde zijn broer met bijna een halve eeuw. Hij overleed op 31 juli in zijn huis in New Orleans. Hij werd 94. In tegenstelling met zijn broer leefde hij zeer sober en had een voorkeur voor exotische theesoorten. Vanaf de jaren dertig maakte hij ontelbare opnamen van New Orleans Music over swing tot bebop. Hij speelde met Ellington en Basie. Hij werd later producer

en orkestleider, o.a. van Nat King Cole. Jazzhistoricus Phil Schaap noemde Young ook een pionier in de strijd voor integratie.

Op 10 augustus overleed plots **Isaac Hayes**. De zanger-producer werd amper 65. Hij gaf de soulmusic een nieuw elan in de jaren zeventig en werd populair met het *Theme from Shaft*.

m.m.v. nieuwsredactie Jazzflits. www.jazzflits.nl

JAZZ

STAD
BREE CC DE BREUGHEL

IN DE BREUGHEL

7 NOVEMBER 2008 - 20.15 VVK. 10 EURO
KASSA 12 EURO

BOB DEVOS (NY) & FRIENDS
PARKETZAALTJE ONTMOETINGSCENTRUM

3 APRIL 2009 - 20.15 VVK. 15 EURO
KASSA 18 EURO

PHILIP CATHERINE
+ SUPPORT PAUL PENTECOST
BREUGHELZAAL

17 APRIL 2009 - 20.15 VVK. 6 EURO
KASSA 8 EURO

FIVE FOUR TRIO
PARKETZAALTJE ONTMOETINGSCENTRUM

INFO & TICKETS, RESERVATIES:
CULTUURCENTRUM DE BREUGHEL
KLOOSTERSTRAAT 13 - 3960 BREE (B)
0032 (0) 89 84 85 65
CULTUUR@BREE.BE

JAZZ

ARRANGEMENT
3 CONCERTEN

**25
EURO**

CULTUURCENTRUM
DE BREUGHEL
KLOOSTERSTRAAT 13
3960 BREE (B)
0032 (0) 89 84 85 65
CULTUUR@BREE.BE

**MOTIV
ES for JA
ZZ**

Motives for Jazz bundelt de belangrijkste jazzpodia in Limburg. Jaarlijks presenteert Motives for Jazz een aantrekkelijk programma met exclusieve concerten en andere jazzactiviteiten.

Word gratis lid van Motives for Jazz en geniet fikse korting op de toegangsprijzen.

05 ^{vr}₀₉
20u30

Peter Brötzmann, Toshinori Kondo, Paal Nilssen-Love, Massimo Pupillo

KUNSTENCENTRUM BELGIE HASSELT

25 ^{do}₀₉
20u00

26 ^{vr}₀₉
20u00

Mógil (huiskamerconcerten)

CULTUURCENTRUM HASSELT

26 ^{vr}₀₉
20u30

Jazzlab Series All Stars Band & Bigband Academie Maasmechelen

CC MAASMECHELEN

27 ^{za}₀₉
20u00

Globe Unity Orchestra feat. Evan Parker, Alexander von Schlippenbach, Paul Lytton, Gerd Dudek, Manfred Schoof, Axel Dörner, Johannes Bauer, Ernst-Ludwig Petrowsky, Jean-Luc Cappozzo, Christof Thewes

OPEN CIRCUIT PAND KOLONIALE WAREN HASSELT

03 ^{vr}₁₀
20u15

Béla Szakcsi Lakatos & Miklós Lukács

ACADEMIEZAAL SINT-TRUIDEN

16 ^{do}₁₀
21u00

Masha Bijlsma Band

JAZZCLUB THE MOOD HASSELT

17 ^{vr}₁₀
20u15

Ivan Paduart Quartet

feat. Fay Claassen en David Linx

CULTUURCENTRUM DE KIMPEL BILZEN

22 ^{wo}₁₀
20u30

Alexander von Schlippenbach **pianosolo**

KASTEEL VILAIN XIII LEUT-MAASMECHELEN

24 ^{vr}₁₀
20u00

Jef Neve Trio 'Soul in a Picture'

CULTUURCENTRUM HASSELT

31 ^{vr}₁₀
20u15

Markus Stockhausen & Tara Bouman 'Moving Sounds'

BEGIJSHOEFKERK SINT-TRUIDEN

04 ^{di}₁₁
20u00

Buscemi, Bisceglia & musicians play Cheklov Kino-Apparatom

CULTUURCENTRUM HASSELT

06 ^{do}₁₁
20u30

Sylvie Courvoisier **pianosolo**

KASTEEL VILAIN XIII LEUT-MAASMECHELEN

06 ^{do}₁₁
20u15

Free Desmyter Quartet

ACADEMIEZAAL SINT-TRUIDEN

14 ^{vr}_{tot}
19u00

16 ^{zo}₁₁
19u00

Motives Festival met Manu Katché, John Scofield, Jack De Johnette e.a.

CASINO MODERN WATERSCHEI-GENK

info over concerten, jazzexpo's, en meer op www.motivesforjazz.be

cc maasmechelen

muziekodroom.be

EEN MACTIG MOMENT.

Bier met liefde gebrouwen, drink je met verstand.